

D. TOMIĆ

PUTEVIMA SMRTI KOZARSKJE DJECE

DUŠKO TOMIĆ

vlasnik: Dušan Bastašić
www.bastasic.com

PUTEVIMA SMRTI KOZARSKJE DJECE

Nacionalni park »Kozara« Prijedor
1990.

I z d a v a č:

Nacionalni park »Kozara« Prijedor

Odgovorni urednik:

Drago Šormaz

Recenzenti:

Dr Radomir Bulatović

Ranko Preradović

Korice:

Dragan Radaković

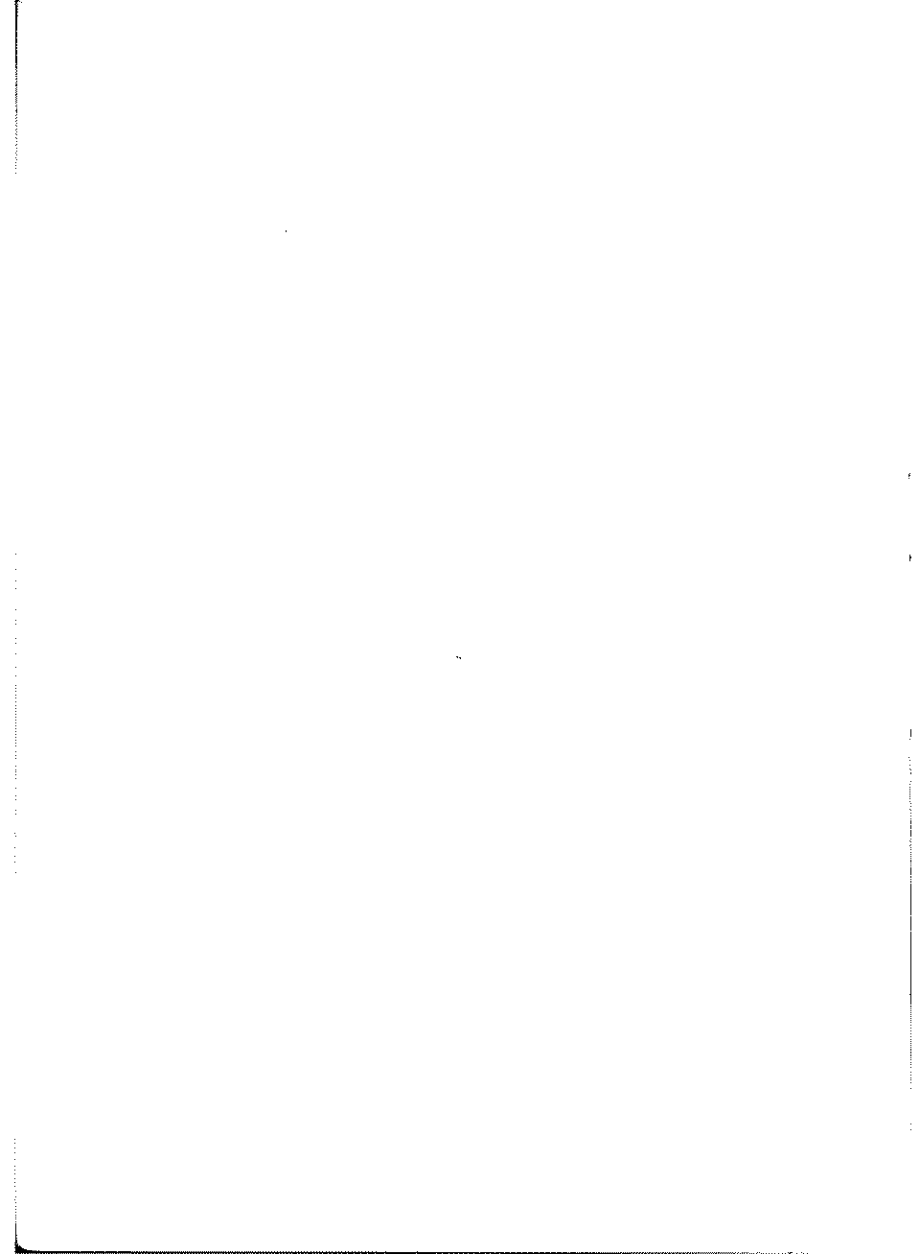
Štampa:

NIGRO »GLAS« OOUR »Grafika«

Štampano u 3000 primjeraka

Oj, Kozaro, stozuba planino,
vidiš li, sele, sve svoje grobove?
Možeš li, muko, sve da ih pobrojiš?
I cvijećem dugovitim okitiš?
I kosama majčinskih briganja odjadiš?
Ti znaš, tugo Kozaro:
tu nisu svi zaljegli
na svoju posljednju stražu . . .
. . . Od Prosare do Triglav-planine,
na svakom busenu,
na svakom kamenu,
i Sutjeske i Šumadije
znojem i krvlju si liptala
i Sebe u hram Slobode užnjela!

JOVAN SPREMO

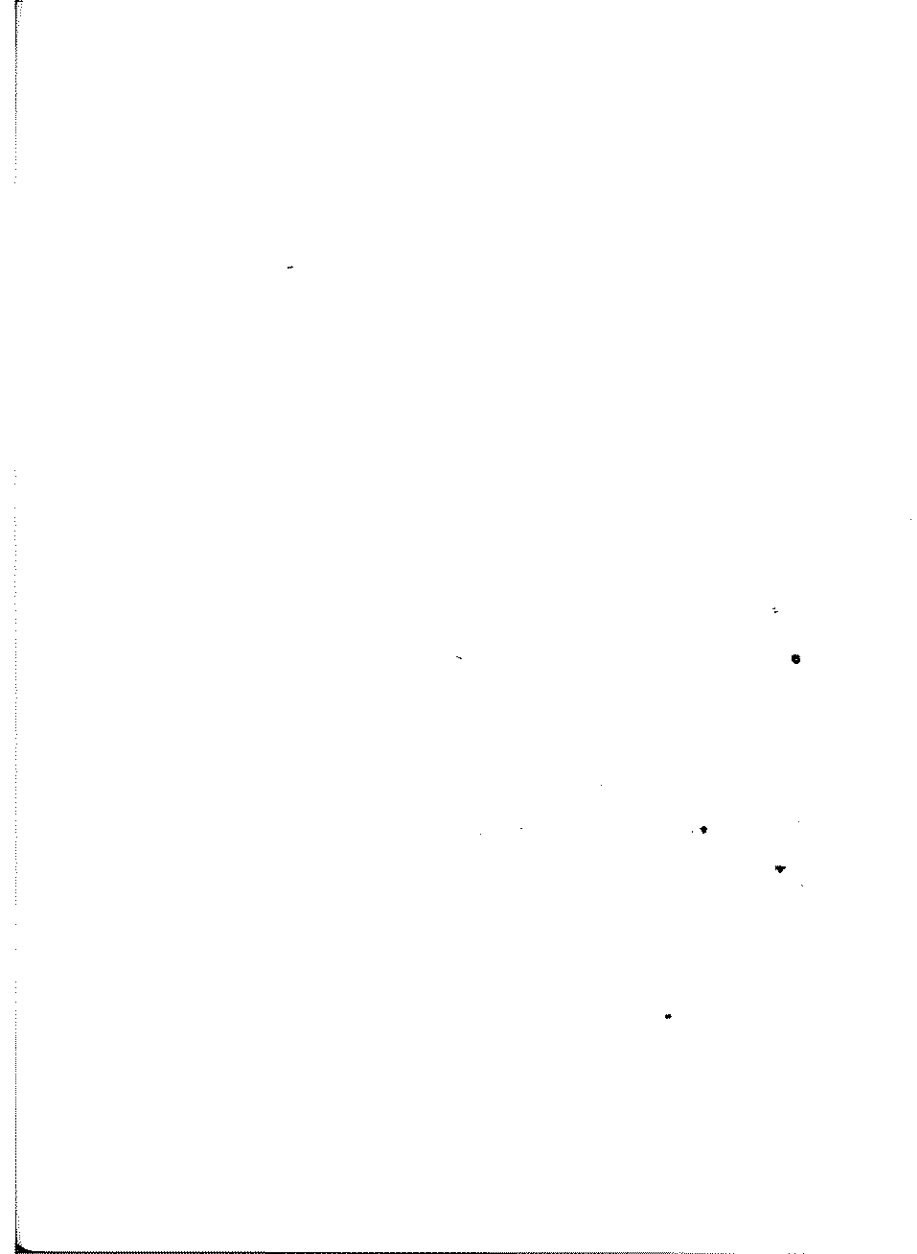

... Tomićeva knjiga »Putevima smrti kozarske djece« sadrži u sebi traganje autorovo u arhivima Zagreba za zaboravljenim, prašnjavim, skoro nepoznatim pokazateljima i činjenicama o tom strašnom stradanju i umiranju djece kao i o njihovom spašavanju. Ona, ujedno, upozorava na haljkavstvo prema tako potresnim sudbinama i istinama.

Tamo gdje je Tomić evocirao moguće uspomene — dao živa svjedočanstva djece — stradalnika, tu je katkada, dosezao veoma upečatljive i istorijski istinite činjenice. Prateći, potom, u drugom planu — arhivu — posebno onu u Groblju Mirogoj, dopunjavao je ta svjedočanstva opipljivim, materijalizovanim faktima, za što su mu služila i svjedočenja ljudi koji su ili učestvovali u spašavanju ili u ukopavanju nesrećne djece Kozare i Potkozarja. Tako on, evo, ispravlja jednu dugopostojeću zabludu — dokazuje da na grobljanskoj parceli 142 Groblja Mirogoj nije sahranjeno 300-400, već 862 ~~stradale djece.~~ Posebno je značajan prilog — spisak te djece sahranjene na Mirogoju koji, kao materijalizovani dokaz, a zaturen negdje u prašnjavoj arhivi, po prvi put biva svjedokom jednog strašnog pogroma nad nedužnom, nevinom dječicom u minulom ratu...

(Iz recenzije)

Ranko Preradović

ARHIVA SMRTI

U vrijeme ekstradicije iz SAD u našu zemlju dr Andrije Artukovića, ratnog zločinca, »ministra smrti« marionetske vlade Nezavisne Države Hrvatske, javnost je podsjećana na strašna zločinaštva ustaša u prošlom ratu. I to je, uz sve ostale zvaničnosti, značilo pripremu sudskog procesa ovom odrodu hrvatskog naroda, na što se čekalo tolike poslijeratne godine. U toj sveopštoj aktivnosti uoči i oko suđenja ideologu zločina, u Zagrebu su otprašena i otkrivena brojna dokumenta i fakta o umiranju kozarske djece. Skoro se spontano dolazilo do takvih činjenica pred kojima je dah zastajao. Bilo da je riječ o umiranju djece u ljeto u jesen 1942. godine, kada je samo sa Kozare i iz Potkozarja kolonama smrti odvedeno 23.858 njih, bilo da se radilo o njihovom umiranju od sigurne smrti. Te nove spoznaje, otkrivanje po podrumima i memlištima zaturenih dokumenata o smrti, povećavale su bogate sudske spise optužbe Artukovića.

[Na Groblju Mirogoj, podalje od centralnog dijela, grobljanska je parcela 142, skoro zakorovljena, a ispred — skroman je spomenik. Na njemu piše: »Ovdje je sahranjeno nekoliko stotina djece sa Kozare.« Taj podatak, uistinu, za običnog posjetioca, naročito za one rođene u ratu i poslije rata, ne govori naročito mnogo. Idući tragom te činjenice, u monografiji mirogojskog groblja nalazim šturu informaciju: »Tu je sahranjeno između tri i četiri stotine djece Kozare i Potkozarja«, stradalnika ratne 1942. godine. Nigdje i ništa više o grobljanskoj parceli 142 groblja Mirogoj. Prosto

nevjerovatno da je to ostalo tek tako, površno označeno, uspomeničeno, a da se nije išlo u dubioznije i razumnije istraživanje o djeci sahranjenoj u, očito, grobnicu-jamu i u vrijeme kada su sahranjivana, podalje od samog groblja.

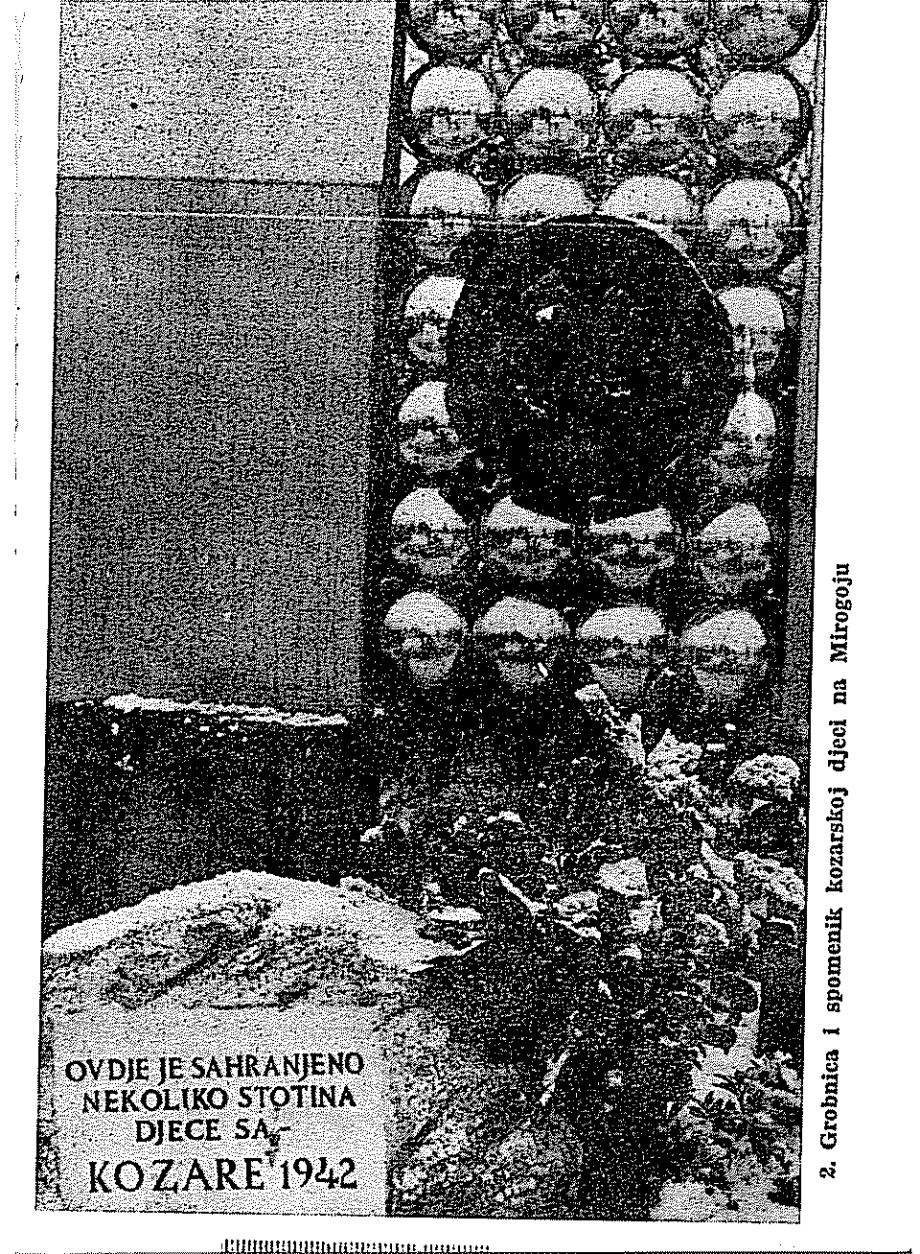
~~Koliko je budućih priča o životu i iz života svršilo u tom zakorovljenju, čiza skromnog spomenika? Što su Artukoviću i njegovim istomišljenicima, izvršiocima njegovog smišljanja najmonstruoznijih načina likvidiranja civilnog stanovništva u ratu, skrivila djeca? Koliko je majčinskih suza proliveno, plača sahranjeno u grobnicu na parceli 142? Postoje li igdje i kakvi dokumenti o stradalnicima? Kako nekoga za toliko godine poslije 1942. nije interesovalo toliko pitanja koja se postavljaju čovjeku ispred ovih grobnica i spomenika? Zar ni istosudbenike koji su, srećom, sticajem raznoraznih okolnosti, uspjeli preživjeti monstruoznost ubijanja izvršilaca genocida?~~

U razmišljanjima i odgonetanjima odgovora na tolika pitanja, 17. februara 1986. godine, iznenadilo me telefonski poziv. S druge strane u slušalici se oglasio meni nepoznat glas: Stjepan Bartolić, direktor Gradskih grobalja u Zagrebu.

U ugovoreno vrijeme obreo sam se u kancelariji druga Bartolića. Kako sam mu u telefonskom razgovoru objasnio, dosta površno, zbog čega dolazim, šta me interesuje, odmah pošto smo se upoznali i zdravili, otpočeo je kazivanje:

— Na grobljanskoj parceli 142 su pokopana ta pomrla djeca u bolnicama i prihvatnim mjestima u Zagrebu... Mislim da ih je tri stotine, možda i više... Toliko ih mi vodimo... Znam da i u kartoteci imamo njihove »registre«...

Da li je moguće da u grobljanskoj arhivi, u knjigama mrtvih, registrima i ostalim dokumentima, nešto ima o toj nesrećnoj dječici? Iznenađenje je utoliko veće što, prema riječima direktora Bartolića, godinama niko nije posezao u nji-

OVDJE JE SAHRANJENO
NEKOLIKO STOTINA
DJECE SA
KOZARE 1942

2. Grobnica i spomenik kozarskoj djeci na Mirogoju

hovu arhivu, a on tu, u grobljanskoj direkciji, radi više od dvije decenije. Šta li sve krije ta arhiva i da li bi se, konačno, mogao ustrojiti spisak sahranjene djece na mirogojskom groblju, na parceli 142? Da li sam na putu ustanovljenja neke, iole približne, brojke sahranjenih?

Bio je to jedan u nizu punktova u kojima je u Zagrebu u to vrijeme otkrivena dokumentacija o stradalnicima-djeci Kozare, Potkozarja, ali i Likte, Banije, Posavine, Korduna i drugih mjesta. Na insistiranje direktora Bartolića, Josip Horvat, upravni referent za pogrebnu evidenciju Gradskih grobalja Zagreba, donio je dva velika zavežljaja zelenih i već izbljedjelih kartona. Špaga se upila u papir, prašnjav i buđav. Očito je da skoro pola stoljeća niko nije doticao ta dokumenta. Zar je moguće da je neko, onda, kada je smrt bila djeci bliža od života, imao snage, moći i strpljenja voditi tu dokumentaciju?

Grobljansko otvaranje dokumenata značilo je ulazak u jedno od tolikih poglavlja — smrti djece, ratnih stradalnika. Koliko je sudbina u prašini — u tim kartonima? Grobljanska parcela 142 će, zahvaljujući tome, progovoriti kazivanjima mrtvih. »Razglednice smrti« niko, očito, nije ni htio, niti za to snage imao, brojati. Otud i improvizacija brojke sahranjenih — između tri i četiri stotine njih u zajedničkim grobnicama.

riječnik

Sa željezničkih kolodvora, Kužne bolnice, Dječije klinike, Josipovca, iz Dvorane »Svetog Jeronima«, Zavoda za gluho nijemu djecu i ko zna sve odakle su, zapravo, ovamo donošena i sahranjivana mrtva djeca. Sudbine su im iste kao i grobnica. Njihovo plaćanje pomračenosti uma životima, koje ni spoznali nisu, je istinski, najmonstruoznije što je prošli rat mogao ostaviti narodima i narodnostima naše zemlje. Ima li koga od mojih vršnjaka, znanaca, mojih dragih sa zloglasnog

28

Petnaestog kilometra kod Podgradaca, u ovom dijelu Potkozarja, u dokumentuma koja su preda mnom?

— Prvi ste se otkada ja znam, od 1961. godine, zainteresirali za ta dokumenta i, evo, mi vam ih dajemo na uvid uz zamolnicu da i nama, poslije, prezentirate do čega ste došli. Nadam se da ćete mnogo toga, novog otkriti, — ostavljao me je, zadubljenog i vidno uzbuđenog iznad svežnjeva kartona direktor Gradskih grobalja Zagreb, ljubazni Stjepan Bartolić. Snage je trebalo zadubiti se u dokumenta koja, očito i nedvosmisleno, govore o smrti, o mrtvoj djeci sa mirogojske grobljanske parcele 142. To je ono zakorovljeno polje do koga je, evo, groblje uveliko »stiglo«, a ispred kojeg je spomenik malim Kozarčanima. Neizmijerna je budućnost jedna tu sahranjena! Nisu imenovani, ne bi smjeli biti ni zaboravljeni!

Otvaranje imenika i bezimenika mrtvih znači, ujedno, prisjećanje na one, srećne, koji su uspjeli umaći smrti. Njihove su priče, istodobno, produžetak trajanja mrtvih. Vršnjaci moji, možda koju godinu stariji, ali u najvećem broju slučajeva — mlađi — umjesto u pričama, u ovim su dokumentima i u grobnicama grobljanskog polja 142 na Mirogoju. I ne samo tu: grobovi su njihovi rasuti kojekuda, groblja posvuda!

Zagrebački rodoljubi, spašavajući nesrećnu djecu u ljeto i jesen 1942. godine, spasli su tolike istine, svjedočenja o načinima i okolnostima stradanja.

HOĆU KUĆI...

U toploj prostoriji, u direkciji Gradskih grobalja Zagreba, zatrpan prašnjavim dokumentima i kartonima, odgonetkama grobnica kozarske djece na parceli 142 groblja Mirogoj, skoro nehotično vraćam se prošlosti.

Drugo je ratno proljeće na izmaku. Na sabirnom mjestu budućih putnika u smrt, na zloslutom Petnaestom kilometru, vri kao u košnici. Kolone nejakih, golorukih, slivaju se iz kozarskih i potkozarskih sela. Iza nas su zapaljeni domovi, ranjena Kozara, opustjeli Gornji Podgradci; ispred nas cesta »ispresijecana« njemačkim i ustaškim zasjedama, bodljikavom žicom, put do Bosanske Gradiške i Stare Gradiške. Ni u vazduhu iznad Petnaestog kilometra ne osjeća se blizina ljeta.

— Čiko, hoću kući... Pusti me... Hoću...

Na ovu oglašenu, plačljivu molbu, čuh tup udarac. Potom promukao jauk, pa jecanje.

— Ku's, marvo jedna; treba vas sve pobiti, zatrti u zemlju...

— Ali, gospodine — zavapi žena. — Šta su vam djeca kriva?

— Svi ste vi krivi, majku vam...

Ko li je, sada, od one djece iz sabirališta na Petnaestom kilometru, a koja će potom u koloni smrti poći putem Stare Gradiške, Jasenovca, Sisaka, Mlake, Jastrebarskog, do Zagreba, samo — dokument ovaj, izbljedjeli zeleni karton — »Razglednica smrti«? Ko li brojka u mnoštvu — u grobnicama parcele 142, kao što bezimeni, a brojevima novooznačeni, pođoše putevima umiranja.

3 Zarobljene žene i djecu na Kozari 1942. godine ustaše odvođe u logore smrti

Na takvom se putu nalazio i Pavle-Paja Gajić, dječak jedva prvu deceniju života završio. Dospio je u Jasenovac, kao i brojni njegovi vršnjaci. Na nasipu s desnu obalu Save natjerali su ga da, pod ustaškom stražom, čuva krave. Naveče se vraćao u žicu, u barake, koje je s jutra, prije sunca, napuštao. U drugom odjelu, takode iza žice, bliža smrti no životu, bodreći ga kad joj se mogućnost pružala, zatočenica mu majka.

»Ne mogu objasniti koliko je moja dječija svijest poimala situaciju u kojoj sam. Tek, po onome što sam mogao, šapatom njenim, doznati od majke, vidjeti iza žice, a posebno osjetiti, gle-

dajući leševe u matici Save, strahom premro, slutio sam najgore... Možda smrt za mene, tada, nije ni bila ono — najstrašnije!? Bojao sam se za majku i, naravno, za svoje drugove koji su kao i ja prevođeni na desnu obalu rijeke da »nešto privrijedimo« kao čobani. O stomacima nismo ni razmišljali, glad je već prešla u naviku. Žednili smo ko zna od čega i spuštajući se rijeci pili vodu nakrvavu. Tada smo bolje nego li s obale vidjeli leševe u Savi. Do mene je bio, tu u mom predjelu pašnjaka, buduće velike grobnice, na straži postariji stražar u ustaškoj uniformi. Kad god bih se zagledao u nekakav stari, isluženi mitraljez, kojeg je imao pred sobom, cijevi uperene preko Save, zagalamio bi na mene. A, ipak, kad bih pobjegao poslije te njegove dernjave, prizivao me je sebi. Bilo mu je, očito, dosadno. Ni sam nije znao zbog čega tu čami. Nije, valjda, zbog nas, djece, odrpanaca u lanenim haljinicama? Ne znam je li iko i imao gaće? Nije stražar mnogo pričao sa mnom. Bilo je teško uspostaviti bilo kakav kontakt. A moja dječija radoznalost, istina potiskana u dubini duše iz straha, zahtjevala je razgovor. Na moje pitanje: šta će biti s nama? — odgovarao je, cereći se, da ćemo, pokršteni, biti odlična ustaška mladež...

Ko zna šta se sve, za to vrijeme, događalo ne samo u zloglasnom Jasenovcu, njegovom »predvorju smrti« u Staroj Gradiški, te u drugim logorima, pa u »kolonama smrti«, na kozarsko-potkozarskim stratištima? Ponešto u odgonetanju je i u kartonima i dokumentima — u Gradskim grobljima Zagreb, kao i drugdje, na znanim punktovima prihvata djece ovdje, a što je tolike godine prekrivala prašina, vonj, patina vremena i polagani zaborav. Iz oznaka »N.N.« umjesto imena i prezimena iz dokumentacije koju, kao da prevrćem mrtve drugarice i drugove, vršnjake, stradalnike, dodirujem s pijebetom, »prepoznajem.« tu

bezimenu dječicu-stradalnike. Priča o bijegu od sigurne smrti se, ko zna kada čuvena i zapamćena, »odmotava« u svijesti kao uspomena na umrle.

»Kad god bih, sam ili s drugovima, sišao do rijeke, stražar je galamio. Rastjerivao nas, nije dao da se družimo. A od rijeke je tjerao izgovorom da se, slučajno, ne omakne noga, pa da neko od nas ne nastrada. Mislio sam poslije o tome: da li je stražar, zapravo, bio dobar, normalan čovjek ili je bio samo zadužen za nas, za brojku djece, pa ako bi ko od nas nastradao, i sam bi imao peripetija!? Pitao je: znam li plivati? Odgovarao sam mahanjem glavom odričito i time kao da sam ga umirivao a, u stvari, već sam bio naučio plivati. Baš nekako zbog tih njegovih preptkivanja, mi se javila, podsvjesno, želja da pobjegnem Savom i od logora, i od stražara, krava, od svega što mi je, jednostavno, u dječijoj svijesti postajala samo — crna slutnja. Ne o smrti, o njoj kao i o životu, niti sam šta znao, niti razmišljati umio. Jednostavno, sve je to, uz stalna maltretiranja, i glad koja je do besvijesti iscrpljivala, nagonilo na slutnju da — povratka nema. A rodno selo u Kozari, odakle se oglašavala katikada pucjava, kad god bih o njemu i djetinjstvu provedenom tamo razmišljao, javljalo mi se — mogućim spasenje. U polusnu, s večeri, zariven tijelom u slamu, sanjao sam tu moju malu, maglovitu prošlost. Kako li se je domoći, na koji način se svega riješiti? Ili, pak, i dalje s obale Save gledati njenu maticu nakrvavu i leševo koje odnosi u nepovrat?«

Koliko li je, da je bilo životne sreće i sticaja drugih okolnosti, ovakvih i sličnih priča moglo »iznahnuti« iz tih prašnjavih zavežljaja kartona i »Razglednica smrti« koje sam »preslišavao«? A koliko je, uopšte, raznolikih priča onih koji su, baš zahvaljujući sticaju srećnih okolnosti, umakli smrti? Ina li kakvih »znakova« među ovim praš-

njavim dokumentima, ovdje, ili bilo gdje drugdje u Zagrebu o Miri Šinik iz Gornjih Podgradaca? Da li je preživjela ili, možda, pod oznakom »N.N.« među sahranjenima na grobljanskom polju 142 groblja Mirogoj? A tako bih volio čuti njenu priču poput one koju mi je, o svom bijegu od sigurne smrti, pričao Pavle-Paja Gajić. I ne samo on. Njegova mi priča, međutim, tih februarskih dana 1986. godine, dok »živim« sa tek otkrivenim dokumentima iz grobljanske arhive na Mirogoju, vraća nadu. Jer, od 23.858 djece Ko-
zare i Potkozarja što su se našli u »kolonama
smrti«, polovina je preživjela. Gajiceva priča se
odmotava svom svojom upečatljivošću:

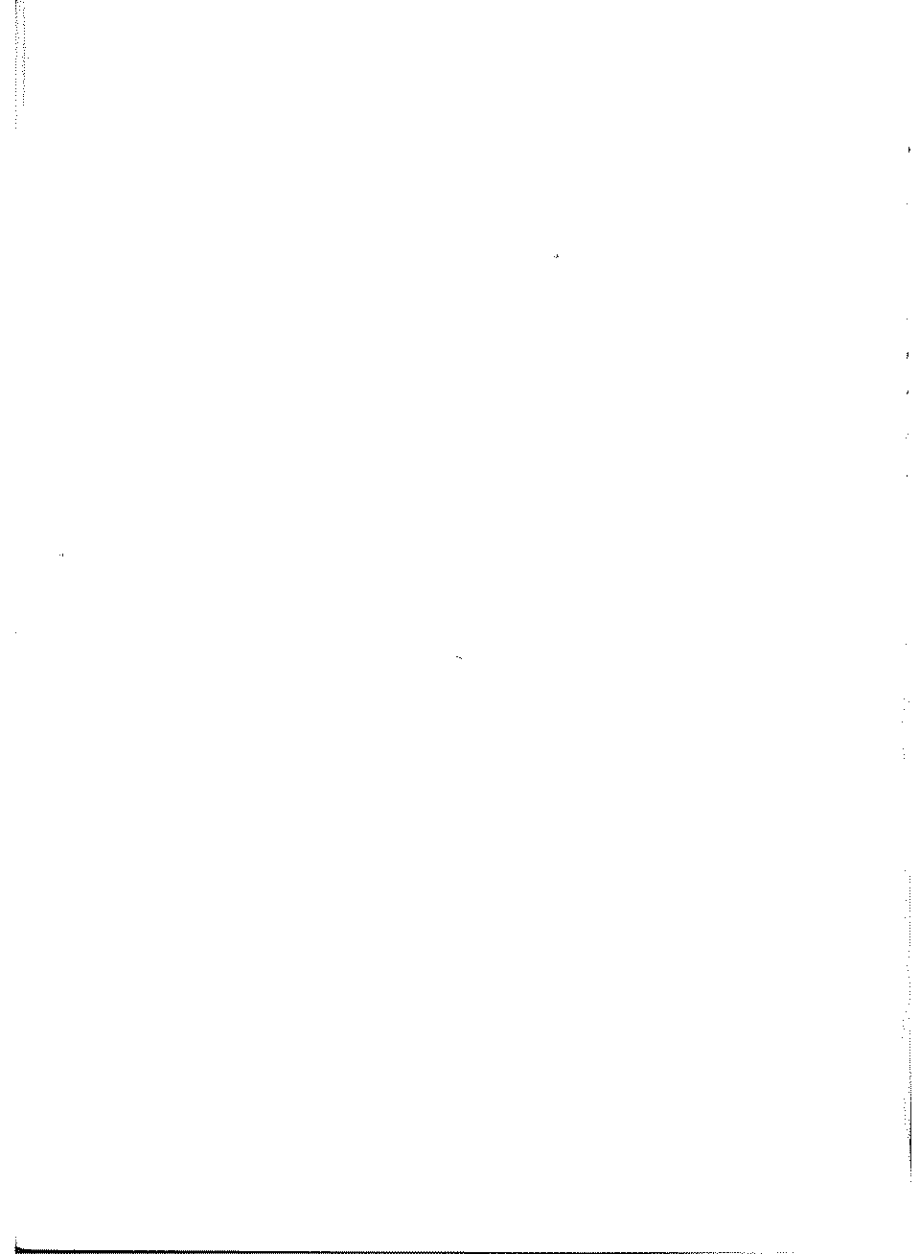
»Ne bih znao tačno koliko sam dana pro-
veo u logoru i kao čobanče prelazio na desnu oba-
lu Save. Tek, čvrsto odlučivši da bježim rijekom,
pa ma gdje stigao, pokušao sam to kazati majci
kroz žicu. Ne malo sam bio iznenađen, saznavši
da nje više nema među zatočenicama, tamo gdje
sam je sretao. Bol za majkom, mada o njenoj
smrti tada nisam mislio, pojačavala je u meni
odluku o bjegstvu. Možda je i ona pobjegla? Ali,
kuda? Hoću li je ikada više vidjeti? Jutro je
odmicalo tog dana sporije nego li prošlih. Skru-
šenost, a i glas koji je već u bespokretnost do-
veo tijelo, nekako su me »odbijali« od uobičaje-
nih razgovora sa stražarom. Nešto je pokušavao
pitati, pripitkivati, ali odgovori su se svodili sa-
mo na odmahivanja glavom. Ni sam ne znam ka-
ko sam uspio prozboriti toliko da ga upitam:
mogu li do rijeke?! Na sreću, dozvolio mi je.
Spustio sam se, iza nekih vrbaka, vodi. Ispod
oka, umivajući se i pijući vodu, pratio sam po-
glede stražara. U jednom trenutku upratih da
uopšte ne motri na mene. Ko zna gdje mu po-
gled luta? Ili je, pak, to bila moja čista želja da
što prije i jednostavnije izvedem svoj čvrsto sko-
vani plan o bijegu. Brzo sam u zamotuljak za-

vio svoj laneni haljetak i, poput ribe, praćaknuo se u vodu. Više se, odista, ničega ne sjećam osim što sam, valjda, osjećajući da ne mogu, od iznurenosti, bog zna kako plivati, »prihvatio« se za leš ispred mene. Matica me je ponijela Savom...

... Ko zna gdje, tek polusvjesno, izvukao sam se iz rijeke i našao na obali. U nesvjesnom su me stanju našli neki ljudi. Srećom, bili su to seljani negdje u Bistrici. Okrijepio sam se u seoskim kućama, došao sebi ne govoreći šta sam uradio, kazavši samo da želim kući, u rodno selo. I uputio sam se put Kozari. Niti sam našao kuću, ni susjede, o majci i najrođenijim da se i ne govori. Zgarišta su ostala iza mog djetinjstva, rodnog doma, kuća mojih suseljana, iza proljeća koje je, prelazeći u ljeto, meni trebalo označiti posljednju, tešku i crnu jesen. Eto, sreća je htjela — bilo je to, mislim, ljeto mog ponovnog rođenja. Majku, naravno, više nikada nisam vidio. Zloglasni logor Jasenovac je, kao i tolikim drugim, njoj grobnica! Možda baš na onoj desnoj obali Save, gdje je Gradina, mjesto u kome je smrt i grobni mir našlo više od 350.000 žrtava...»

4. Ustaški logor Jasenovac — masovno ubijanje na obali Save

HEROJ I KOZARSKA DJECA

Iz prašnjavih kartona, »Razglednica smrti« i drugih dokumenata o mrtvima spoznah nevjerovatan podatak. Sa djecom Kozare, nevinim stradalnicima koje sahraniše na parceli 142 groblja Mirogoj, kosti su narodnog heroja, supruge velikana revolucije Rade Končara, Dragice Stojić-Končar. U kartonu koji mi to otkriva, bolje rečeno u »Razglednici smrti«, kako se zovu te kartografske jedinice, piše da je »umrla u Zakladnoj bolnici Rebro 21. kolovoza 1942. godine i sahranjena 23. kolovoza«. »Liječnik redarstvenog odjela Zakl. b. Rebro, dr Koščica«, potpisnik nalaza uzroka smrti, navodi da je podlegla »frakturi lumbanje, kostiju ruku, grudnog koša i nogu...« Kako je došlo do toga da je baš tu, s kozarskom djecom sahranjena u zajedničke grobnice-jame na grobljanskom polju 142 groblja Mirogoj? Tragajući za odgovorom, saznao sam da se na Udbini nalazi spomenik narodnog heroja Dragice Končar, da u Lici više ulica u gradovima i ustanova nose njeno ime, a u Zagrebu jedno obdanište i škola, u čijem je dvorištu bista Dragice Končar, čuvaju uspomenu na njen lik, revolucionarno djelo i život. Idući tim tragom, došao sam do priče o Dragici koju će ispričati njena sestra Desanka Stojić-Marčetić, prvoborac, nosilac »Partizanske spomenice 1941. godine« i ratni rukovodilac u Prvoj ženskoj ličkoj četi, a koja u Zagrebu živi kao penzioner.

»Ne znam, ni sama nisam uspjela utvrditi odakle je moja sestra, poslije smrti, mogla dospjeti među nesrećnu, mrtvu kozarsku i potkozarsku

sku djetu, u zajedničke grobnice na Mirogoju. Saznavši to, tražila sam od mjerodavnih organa grada Zagreba, ali i Republike, da joj se podigne dostojno obilježje na tom mjestu, negdje uz spomenik sahranjenim malim Kozarčanima, međutim, do dana današnjeg do tako nečega nije došlo...

... U selu Jošan, kod Titove Korenice, živjela je naša jedanaestočlana obitelj. Majka Jelena je bila domaćica, valjana žena, a otac Nikola je radio u SAD, privremeno, na radu kao toliki drugi Ličani. Pa kad god bi došao kući, potom bi se radalo po jedno od devetoro djece. Četvoro ih je umrlo prije rata, a od nas petoro iz rata smo izašle žive samo najmlađa sestra Latinka i ja. Troje braće i sestara smrt je našlo u ratu, među njima i našu Dragicu, suprugu divnog čovjeka, revolucionara i ratnika Rade Končara. Zvali smo je svi Dragicom, tako joj je i u dokumentima pisalo, pa i u ovoj »Razglednici smrti«, mada joj je kršteno ime bilo Draginja.

S drugaricom Desom posjetio sam spomenik malim Kozarčanima, mjesto gdje je sahranjena Draginja Dragica Končar, položivši cvijeće ispred zajedničkih grobnica. Nije znala za pomenuti dokumenat kojeg sam, sasvim slučajno, tragajući za identitetom sahranjene djece, nepoznatog broja i, uglavnom, najviše ih sa oznakom »N.N.« U tom razjašnjavanju mirogojske »kartoteke mrtvih« i sahranjene djece na parceli 142, sresti činjenicu i dokumenat o smrti i sahrani tu narodnog heroja Dragice Končar, zaista je bilo veliko i uzbuđujuće otkriće. Iako sam duboko takao u dušu Desu Stojić-Marčetić, njenu sestru, Dragicina »umrlica«, bolje rečeno »Razglednica smrti« zauzela je posebno mjesto u bogatoj porodičnoj zbirci dokumenata.

»Dragica je bila bistro, živo, izuzetno dijete pa je otac nastojao svim silama da pohađa školu, da se obrazuje. U vrijeme školovanja u Zag-

rebu ona je pripadala naprednoj omladini, a oči rata je primljena u KPJ. Po završetku školovanja zaposlila se u Zagrebačkim poštama, nekoj vrsti naših današnjih PTT sistema. Napose je bila za- pažena njena aktivnost u Zagrebačkoj radničkoj komori, pa je zbog svega toga i protjerana iz Za- greba. Kad se upoznala sa Radom Končarom, on ju je uspio preko partijskih veza zaposliti u »Si- mens« (današnji »Rade Končar«), a tokom 1939. godine njih dvoje su sklopili brak. U to je vri- jeme već bila član partijskog rukovodstva na Treš- nejvci i član Gradskog komiteta KPJ Zagreba...

... Kada je Rade nastradao, budući da je bi- la u drugom stanju, za Dragicu su došli izuzetno teški dani. Najčešće se u Bukovcu nalazila uz arhivu i tehniku Centralnog komiteta KPJ Hrvat- ske, u strogoj ilegalnosti. Rodila je zdravo, na- predno muško dijete. Uz Mišu Broza, najmlađeg ilegalca u Zagrebu, Partija ga je smjestila najpri- je kod Pepice, supruge ilegalca-pozadinca Dragu- tina Saila, odakle je prenijet kod Štefice, Katice i Bolta Piskača, da bi 1945. godine trogodišnji dje- čak dobio ime po ocu — Rade Končar. Dogodilo se to na inicijativu nas, članova bliže porodice, a uz svesrdnu podršku drugova iz CK KP Hrvat- ske«.

Majka malog Rade, sina velikana Rade Kon- čara, narodni heroj Dragica, u ljeto 1942. godine je uhvaćena, poslije mučenja umrla i sahranjena u zajedničku grobnicu — sa djecom, stradalnici- ma Kozare i Potkozarja. Godinama, sigurno, sta- siliti mališa nije znao za tu činjenicu. A u njoj je, snagom literarne kombinatorike, a sudbinskom od- rednicom, takav jedan kontrast, da ga je nemogu- će i objasniti. I, evo, među »umrlicama«, tim »Razglednicama smrti« znanih i nezvanih dječaka i djevojčica, nalazim opipljiv dokumenat o dos- lovnosti i tačnosti tog sudbinskog odredišta. Iz

priče sestre joj Desanke Stojić-Marčetić dosta toga i razaznajem, sam sebi objašnjavam:

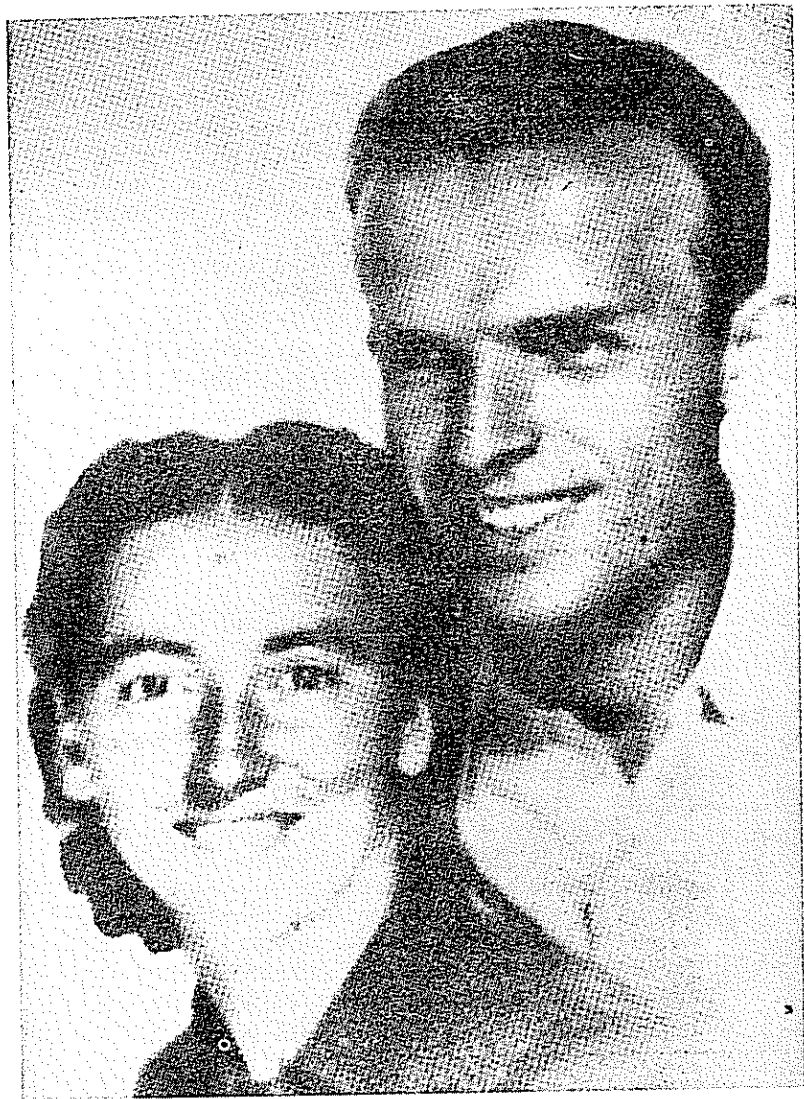
Pošto je rodila muško dijete, a nije mogla bdjeti nad njim u fašistički okupiranom, uzavre-
lom gradu, vratila se svom ilegalnom partijskom
radu. Stalno je, naravno, posjećivala dijete. Neko
ju je od kvislinga upratio, pokazao, tako da je
u avgustu 1942. godine uhapšena. Pretrpjela je
strašna mučenja najprije u ustaškom redarstvu,
potom u zatvoru na Savskoj cesti odakle je, da bi
se spasila svakodnevnih mučenja i ubijanja, sko-
čila kroz prozor sa sprata. Od ustaških batina,
lomljenja kostiju i posljedica pada, Dragica je
umrla u dijelu Bolnice »Sveti duh«, na Rebru. O
tome, evo, sada saznajem više iz »umrlice« i od
Desanke koja nastavlja priču: »A u tom dijelu
bolnice Sveti duh bio je bolničar jedan naš ile-
galac, znam da se zvao Josip, prezimena mu se
ne sjećam. On mi je, pošto je 1943. godine morao
pobjeći u partizane, našavši me u jednoj ličkoj
jedinici, pričao da je Dragica, naša Draginja,
umrla i da je, najvjerovatnije, sahranjena kao
»nekrst«, jer nije bila Hrvatica, u šipražje uz
grobni kompleks na Mirogoju. Po »ustaskoj
ideologiji i čistunstvu«, niko ko nije bio Hrvat
nije mogao biti ni sahranjen na Mirogoju, pa je
tako i ona sahranjena u te jame, kao i djeca Ko-
zare i Potkozarja, jer i oni su bili »nekrsti«. .

... Poslije rata sam, tragajući za ovom isti-
nom, doznala da je sahranjena u zajedničke grob-
nice, ili možda samo jednu grobnicu-jamu, sa tom
dječicom što su umirala na raznoraznim punkto-
vima, prihvatilištima, a najčešće iznurena od gla-
di, oboljela, posve upuštena. Tako sam, uvijek
polazeći cvijeće na to mjesto, na njen grob, po-
mišljala i na tu nedužnu nejač. Šta su, zaboga,
djeca u ratu, kome i čemu, skriviti mogla?»

Desankinu priču o smrti njene sestre Dra-
gice zapisujem i zbog toga što je, evo, prona-

šavši dokumenat »Razglednicu smrti« u svežnjevima kartona sahranjene kozarsko-potkozarske djece na grobljanskom polju 142 Mirogoja, dokumentarno i po prvi put na ovaj način — opipljivo — potkrepljujem. Uzalud je, veli Desa, godinama poslije rata za ovako nečim tragala, zalud pokušavala naći grob svoje sestre. Ali, vjera u to da će ga nekada pronaći ju je držala posebno u trenucima kada je, kako reče, svake godine polagala cvijeće na grob kozarske djece ovdje na Mirogoju.

I još jedno tužno saznanje: tu, na Mirogoju, kompleks je grobnica velikana rata i revolucije, narodnih heroja kojima se Dragica Končar nije »pridružila«. U tom kompleksu su: Rade Končar, Josip Kraš, Pajo Marganović, Mijo Oreški, Janko Mišić, Zlatko Šnajder, Josip Kolumbo, Slavko Oreški, Josip Adamić, Janko Gredelj, Đuro Salaj, Božidar Maslarić, Kata Pejinović, Stjepan Debeljak, Vječeslav Holjevac i Uroš Krunić.

5. Dragica i Rade Končar, narodni heroji

SMRTI NEDORASTAO ...

Družeci se s tim kartonima u prostoriji u direkciji Gradskih grobalja Zagreba, u predvorju Mirogoja, ugošćen pažnjom i ljubaznošću direktora Stjepana Bartolića i upravnog referenta za pogrebnu evidenciju Josipa Horvata, saosjećao sam s podacima iz njih, pa i sa neidentifikovanim, kao da se družim s biografijama najdražih a zauvijek nestalih, otišlih nekamo iz života. Pažljivo, kao da prevrćem kosti mojih mrtvih, išao sam od kartona do kartona, listajući ih i prepisujući s njih ono što me posebno interesovalo. Kako sam dobio privolu ljudi iz direkcije da ću to i fotokopirati, to sam tek sebe radi ponešto bilješkario, više vodeći računa o budućoj brojci kartona, odnosno sahranjene djece Kozare i Potkozarja na grobljanskom polju 142 Mirogoja. Nisam imao osjećaja ni za vrijeme, niti za bilo koje druge okolnosti, živio sam jedino sa pokazateljima iz dokumenata, prisjećajući se rata i stradanja. Toliko mi je puta u svijesti bila ona kolona smrti sa »mog« Petnaestog kilometra kod Gornjih Podgradaca, u bosanskogradiškom dijelu Potkozarja. I uvijek, iznova, u svijesti plač djece, pa put u neizvjesnost, u nigdje i nikuda. A onda, opet, oživljavanje od vršnjaka toliko proživljenih ličnih ispovijesti o spašavanju od sigurne smrti.

U Jastrebarskom zapamtih zanavijek priču ^{12 p. 125} Milošana Galića iz Gornje Jurkovice kod Bosanske Gradiske.

»Iako sam ovdje, evo, ponovo, ali po prvi put poslije blizu četiri decenije kako sam uspio pobijediti smrt, uspomene su toliko bolne da jedva

mogu govoriti... Šta drugo kazati za onoga koji joj, kao ja, umakne, nego da joj nisam bio — dorastao! A prošao sam sva predvorja i »glavne pogone« smrti, od Stare Gradiške do Jastrebarskog... Toliki moji istosudbenici, među njima majka Mliljka i starija sestra Veselka, ostali su tamo zanavijek. Zbog njih, radi tolikih drugih stradalnika, potrebno je kazivati uspomene, obnavljati gorka i krvava sjećanja, oživljavati tu golgotu iz prostog razloga da se nešto slično i nigdje na svijetu nikada više ne ponovi. Ne uči nas istorija da su igdje i u ikakvom ratu prije, kao kod nas u prošlom ratu, tako i u tolikom broju stradala djeca!

U ovim prašnjavim svežnjevima kartona-umrlica čitava je jedna kolona djece: na početku rada i uvida u tu dokumentaciju mi, s lakoćom, pada u oči da je ona brojka da je tu sahranjeno »između tri i četiri stotine malih Kozarčana«, potpuno proizvoljna. Već mogu nagadati o njenom udvostručenju a to je, bez sumnje, ogromno mnogo. I bolno, isto, teško do suza. Nije ni čudo što podstiče na prisjećanja ispovijesti preživjelih, poput onog kazivanja Milovana Galića, koje sam zapamtio i kao dio svoje ratne istine ponio iz Jastrebarskog, na tradicionalnom susretu pionira i preživjele djece-logoraša, stradalnika.

»Našavši se sa majkom, sestrom i braćom u koloni smrti, a na putu u Staru Gradišku, ni slutiti nije mogla moja dječija savjest o tome šta tek predstoji; a i kako bih, uopšte, mogao pomisliti, makar i u ratnom metežu i već okusio stradanja, da mogu tako postupiti s ljudima, sa decom posebno. Tek kada su nas, djecu, počeli dijeliti, odjeljivati ne samo od majke, nego i međusobno, po uzrastu, počela je slutnja da predstoji neizmjereno zlo. U vagonu sam se našao sa dvojicom mlađe braće, sa Milanom i Vaskrsijom, dok su majku Mliljku i sestru Veselku odvojili na

drugu, a braću Mihajila i Zdravku na treću stranu... Zdravku je bilo jedva dvije godine pa se, ipak, nekako nasao u majčinom naručju. Ali, ta razdioba je, čini mi se, nešto najteže što sam preživio u životu. Teže, čak, od pomisli na samu smrt o čemu mi, djeca, tada nismo ni mogli razmišljati. Ta naša kompozicija bola i straha čitavu jednu vječnost se kretala, bez stajanja, sve dok ne stigosmo do Zagreba. Po čuvenju na kolodvoru doznadoh da je to Zagreb, inače polumrtav, što od gladi i iznurenosti, što od straha i izgubljenosti, odakle bih mogao znati gdje su nas dopremili... Na željezničkoj stanici smo tek toliko osjetili zraka i vidjeli dana koliko nam je trebalo da iz one čudovišne kompozicije, sa užasnim vagonima, pređemo u nekakav drugi prevoz. Ne znam da li je to bio voz ili nešto drugo, tek onako pripijeni jedno uz drugo, pentrali smo se djeca u novu »kompoziciju smrti«. Tako sam dospio u zloglasni logor Jastrebarsko. 34

U prisjećanjima, Milovanu Galiću riječi zastaju u grlu. Otuzne i teške, a životne i istinite, slažu se u priču njegovog umiranja, ali i bijega od sigurne smrti. Duge su godine trebale da je, uopšte, uspio tu rastrzanu i tešku priču uobličiti u njen približan smisao, u istinitost koja se toliko ostvarivala i potvrđivala u zloglasnim logorima u kojima su se, ni kriva ni dužna, nevina, našla djeca.

»Uopšte je teško govoriti o tim danima provedenim u Jastrebarskom. Nisam siguran ni da su to bili potpuni, čitavi dani, više je to bila jedna istrzanost, vremenska iskidanost, nedokučiva i za ljude sa životnim iskustvima, a kamo li za nas, kozarsku i mahom seosku djecu. Pretvaralo se to vrijeme u napor da se tijelom ne klone, kosturom zemlji i blatu ne dospije... Na sreću, nije to sve potrajalo toliko dugo koliko se, zapravo, meni lično činilo poslije, razmišljajući o tom

vremenu, dok sam »prekontavao« u svijesti cijelu jednu vječnost umiranja...

... Partizani su oslobodili Jastrebarsko, ali je morao veliki broj nas, kasnije sam doznao — čak 700 djece — izostati, pa smo ponovo dospjeli u logor, ovoga puta u Ciglanu, u Reci. Tu sam našao braću Mihajila i Zdravka, a bio je sa mnom Vaskrsija, tako da smo se ponovo, poslije ko zna kog vremena razdvojenosti, našli na okupu.

U toj ³⁷dužoj koloni očaja i umiranja našla su se i brojna djeca, sada ovi kartoni, dokumentacija kojom se bavim, preslažući i u svijesti, a konkretno, u podrumskoj prašini mirogojskog groblja, u neku buduću priču o smrti i životu. Toliko su se život i smrt isprepletali da je, stvarno, nemoguće odvojiti jedno od drugog u razmišljanjima. Govori o tome i logoraška ispovijest Milovana Galića koje se ne mogu osloboditi.

»Šta se sve događalo, kako plelo i živjelo, prosto je nemoguće iskazati. Djeca su umirala i izostajala iz tog našeg buljuka kao lišće s grana u jesen u našoj Kozari. A oni koji su nas, kao, čuvali, uopšte za sve to nisu ni hajali. Kako nam je obećamo kada smo se rastajali od partizanskih snaga, da će nas osloboditi, tako se i dogodilo... Trajala je pucnjava, borba neravnomjerna, a iza toga smo, kao preplašeni zečevi, napuštali logorski krug i smrdljive, užasne baračice. Opet sam se odvojio od braće, svako je otišao na svoju stranu, na sreću, u život. Dekle? — ko bi znao.«

Slijed okolnosti je htio da se Milovan Galić zaputio u selo Drlje. Tamo ga je posvojila obitelj Stjepana Perušića gdje je, naprosto, uspio oživjeti. Okrijepio se i topal dom našao, taman dovoljno topal da u dječijim razmišljanjima uspije pobjeći od svega onog što mu se, prethodno, događalo. Otac mu je uspio, poslije rata, pronaći sve četvoricu sinova.

»Tolike godine nisam smio kročiti u Jastrebarsko ni u Reku da ne bih odživljavao jednu tešku životnu prošlost. A ni s braćom, poslije rata, nisam mnogo pričao o našim sudbinama. Ni oni, naravno. Tek podsjećajući se, prigodama, na majku Misljku i sestru Veselku, koje ostadoše znanavijek u koloni smrti, ponešto je jedan drugome pripovijedao o našim pojedinačnim preživljavanjima. Svako je po sebi, i na svoj način, budući da smo bili različite starosne dobi, odživio tu granicu između biti i ne biti, između života i smrti... I uvijek sam, kao za sebe, zaključivao: nismo umrli jer smrti smo bili nedorasli... A, istina je, umirali su i manji i veći od mene, djeca od kolijevke pa do prvih prtenih pantalone... «

6. Djeca-logoraši obilježavani su brojevima kao i odrasli

NOVI TRAGOVİ

Ubrzo se u javnosti pročulo to moje traga-
laštvo po dokumentima u grobljanskoj kartoteci
Groblja Mirogoj. Doprinijelo je tome i osoblje
uprave, ali i književnik, publicista i čovjek od ak-
tivnosti na iznalaženju u ratu izgubljene a pre-
živjele kozarske djece, Marino Zurl, koji je svo-
jom akcijom »Arena traži vaše najmilije« identi-
tetu, rodnom ognjištu i najbližoj rodbini za čet-
vrt vijeka vratio 165 njih. Po njegovom nagovo-
ru ljekar Miljenko Oljinović je krenuo u praš-
njavu i godinama nediranu arhivu Klinike za in-
fektivne bolesti »dr Fran Mihaljević«. Njegovi
pronalasci kartona »povijesti bolesti« su se upot-
punosti »uklapali« u kartoteku pokopane djece na
grobljanskoj parceli 142 na Mirogoju. A sve to je,
zapravo, doprinosilo kompletiranju saznanja i svi-
jesti o ustaškom zločinu-genocidu nad djecom.

Zar su mogući novi tragovi poslije toliko go-
dina a [na putevima smrti djece kroz logore Staru
Gradišku i Jasenovac, pa Sisak, Jastrebarsko, Jas-
ku, Reku, preko prihvatilišta u Zagrebu] kojih je
hilo sijaset. - Ono što smo uspjeli izvući iz praš-
njavih svežnjeva kartona i drugih dokumenata u
grobljanskim i podrumima pomenute klinike, a
što se objedinjuje u kompletnu dokumentaciju o
umrlim iz prostog razloga što je određeni broj te
djece bio i u toj takozvanoj Kužnoj bolnici, oda-
kle je i dospio na groblje, dokaz je da će aktiv-
nost na konačnom utvrđivanju i razotkrivanju te
bolne istine o umiranju djece u prošlom ratu na
jugoslovenskom ratištu još dugo potrajati. Ovo
tim prije što je, recimo, od 23.858 djece Kozare i
Potkozarja odvedeno u logore u vrijeme kozar-

ske ofanzive u ljeto 1942. godine, i više od polovine ih se nikada nije ni vratilo. Za mnoge od njih nikada se nije saznalo, a možda će se teško ikada i saznati, gdje su nestali, kuda su ih vodili ti putevi umiranja.

Iz prašnjavih arhiva tragovi vode do svjedoka: Anka Meleš je rukovođila medicinskim osobljem prilikom spašavanja unesrećene djece u Zagrebu u ljeto i jesen 1942. godine.

— Kako je koji transport dječice dospijevao na zagrebački kolodvor, to su ona bila iscrpljenija, skrušenija, bolesnija, a broj mrtvih se iz transporta u transport povećavao. Otvore tako vagon a ono, čini se, u njemu kao da i nema više žive duše! A onda, ispod leševa kao iz bunila, bude se ono poluživu kojima smo priskakali upomoć. U Raskužnoj postaji u Senjaku protok te djece bio je izuzetno veliki i tu smo uspjeli od sigurne smrti oteti na stotine, možda i hiljade njih...

Oni koje nisu uspijevali u život vratiti ili od sigurne smrti oteti, bar poneko od njih, sahranjeni su u grobnice na polju 142 mirogojskog groblja. Tragovi o njihovom postojanju i kratkom životu su i u tim dokumentima u grobljanskoj i arhivi klinike koja je naslijedila Kužnu bolnicu. Prepoznajući svoj rukopis na dokumentima, što ih je pronašao dr Miljenko Aljinović, ljekar Juraj Zrinščak iz te Kužne bolnice svjedoči:

— Radio sam u to doba sa pet liječnika — Miljenkom Divojem, Krstom Popovićem, Jozefinom Ruker, Vladimirom Duvančićem i Merdom, čijeg se imena ne sjećam — znalo se dogoditi da po deset dana ne skidamo mantile niti idemo na počinak. Epidemija tifusa i dezinterije, uz tolike druge bolesti, naprosto su harale i njima posebno nisu odolijevali već izmureni, polumrtvi organizmi djece-stradalnika. Djecu s Kozare, iz Potkozarja, Banije, Like, Posavine, Korduna i drug-

7. Anka Meleš, nakon 45 godina, uzbuđeno govori o spašavanju kozarske djece u Zagrebu 1942. godine

dje, koju su dovozili kamionima ovamo, smještali smo u Josipovac. Bila su to bolesnija i izmurenija djeca od bolesnika i najteže epidemije. Njihova je smrtnost bila velika, pa kamioni što su ih dovozili, ubrzo su, napunjeni, vraćali leševe. Znali smo i tada da ih voze na Mirogoj, vodena je o tome određena dokumentacija, ali kako su to bila već iznemogla djeca, mahom mala, nepismena, bez ikakve spoznaje i svijesti o sebi, to je najveći broj njih označen sa »N.N.«, kao nepoznata, neidentifikovana... Kako nije bilo dovoljno medicinskog osoblja, a i znate kako se moglo

raditi u ratnim uslovima, to smo mi, liječnici, vodili i tu dokumentaciju, na osnovu čega je stvarana i dokumentacija u Groblju Mirogoj...

Preslišavajući dokumenta koja kao leševe prevrćem, s oprezom i dubokim bolom, u grobljanskoj arhivi, spoznajem da ona oznaka »N.N.« ili samo »N.« brojno progresivno raste. Tako se, za kratko vrijeme, formira uvjerenje da broj tristočetiri stotine sahranjenih na mirogojskom polju 142, ni izbliza ne odgovara istini. A i dokumentacija do koje je došao dr Miljenko Aljinović takođe ukazuje na to. Šta bi tek pokazale tolike druge još neotvarane, patinirane i prašinom prekrivene arhive zagrebačkih prihvatilišta i punktova gdje su dospijevala u ratnom vihoru izgubljena i putevima smrti vođena djeca?

— Ne znam da li je brojka, koja je u našoj monografiji, a i inače odomaćena kada je riječ o pokopanoj djeci na našoj grobljanskoj parceli 142, tačna, ali vjerujem da su ta djeca pokopavana i u Račkovom potoku, Dotršćini i drugdje u Zagrebu — kazivao je na konferenciji za novinare 20. februara 1986. godine direktor Gradskih grobalja Zagreba, Stjepan Bartolić, ja u povodu otkrivanja arhivske građe o sahranjenoj djeci. — Sigurno je da i naša arhivska građa ne može pružiti posve precizne pokazatelje, mada je zaista pažljivo čuvana jer je evidencija ovdje i prije, kao i danas, dosta čuvana i jedan je od značajnih »popisnih punktova« u nas.

Djecu koja su bila boljeg zdravstvenog i psihičkog stanja, a do njih se uspijevalo doći, zagrebački rodoljubi su »raspoređivali« po domaćinstvima u gradu, ali i okolnim selima, na koji je način spašen ne mali broj tih stradalnika. Otud i činjenica da je Marino Zurl akcijom »Arena traži vaše najmilije« uspio njih toliki broj vratiti imenu, rodnom ognjištu, rodbini i uspomenama na kozarsko i potkozarsko započeto djetinjstvo.

MARKO OTIŠAO — ANTUN SE VRATIO

Starina Marko Lukić duge je godine mlinario u vodenici na rijeci Jablanici, u Miloševom Brdu. Ni sanjati nije mogao šta ga sve, u dugom vijeku i teškom životu, može snaći: sa četvoro unučadi uoči kozarske ofanzive našao se, sa tolikim drugim žiteljima ovog i susjednih sela, u koloni smrti. S djedom Markom su unuci Dragoja, Rajko, Savka i najmladi Marko, koji je po njemu i ime dobio. Starina Lukić, smion i odvažan, usudio se jednog trena, idući od Petnaestog kilometra ka Staroj Gradiški, ostaviti volovsku zapregu i djecu u njoj, saći sa puta ka rijeci, da bi u nečemu žednim unucima dohvatio vode. Ustaški i domobranski goniči su ga spriječili u tome: pred hladne rijeke ostalo je starčevo tijelo, a četvoro ziratnih Lukića, koje su nadgledale komšije, nastavili su s kolonom do predvorja smrti. U Staroj Gradiški su Dragoja odvojili na jednu, a preostalo troje Lukića — Rajka, Savku i Marka na drugu stranu.

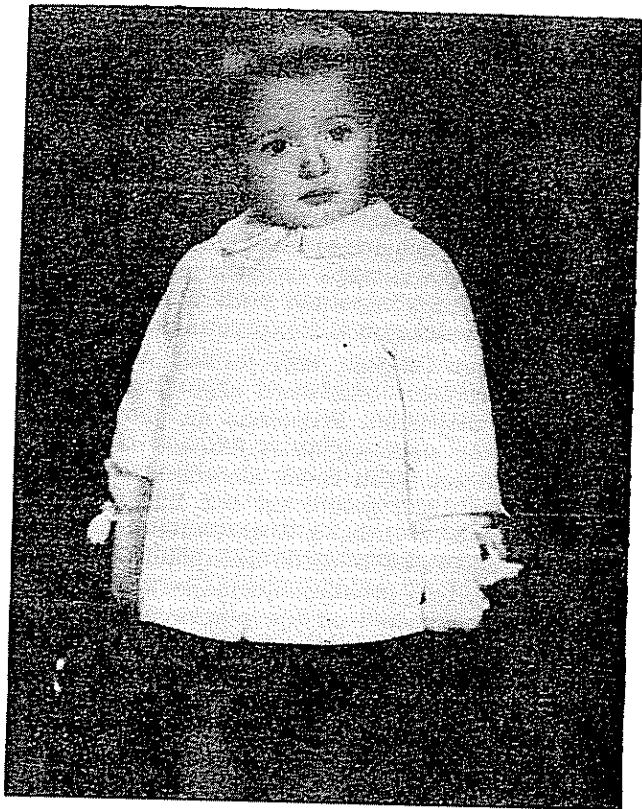
»Stigli smo nas troje u logor Sisak. Imao sam jedva tri-četiri godine, a u tom logoru, gdje su mi oduzeli identitet i dvoje rođaka, Savku i Rajka, dali su mi u zamjenu — logoraški broj 1422 — što ću mnogo kasnije sponzati. Ne znam kako i na koji način, nisam niti puteve istraživao, tek obreo sam se u obitelji Škrnjug. Moj novi otac Stjepan nadjenuo mi je novo ime i umjesto logoraškog broja koji je vodio u sigurnu smrt, poklonjen mi je život u novom, toplom domu, gdje sam otpočeo živjeti kao Antun-Ante Škrnjug. Moj poočim mi je, čim sam do toga dorastao, ispri-

čao moju sudbinu i tako, uz stravičnu dilemu — ko sam, odakle — vratio meni samome...»

U porodicu Škrnjug Marko Lukić je dospio kao samcati kostur. Prepun boleština, unezvijeren, prepadnut, jedva je progovorio. Prve su mu bile riječi: »Nano, spasi me!« Pominjao je seklu, braću, govorio Škrnjuzima nepoznate riječi. Oni ga, nje-gujući i liječeći, učiše novim. Činili su sve da ga, koliko god je to moguće, udostojе toplinom rod-nog doma. I što se kraj rata bližio, to je sve teži teret na pleća dječija padao. Ko je, odakle je, koga od preživjelih a najbližih još ima, može li se njima, rodnom ognjištu, svom identitetu vra-titi?

»Moji usvojitelji, dobri ljudi, spasitelji, pri-mjećivali su odsutnost, moju potištenost, zamiš-ljenost nad sobom i svojom sudbinom. Dorastavši do škole, upisali su me u prvi razred i uputili u dom ratne siročadi. S identitetom Antuna Škr-njuga, ne malo sam se iznenadio upoznavši u do-mu toliko imenjaka — Antuna i Anti. Prezimena su im bila, kao i moje, čudnovata utoliko što smo, mada još klinci, poimali da to nisu naša, rođena ni imena, niti prezimena. Ali, s novima smo živ-jeli jer drugih nismo znali. U domovima smo o njima maštali kao, uostalom, o rodnom selu, og-njištu, roditeljima, braći i sestrama, rođacima... Živjeti tako osamljениčki, u novom okruženju, nije bilo ni malo lako. Preživljavali smo i tolika dječija zadirkivanja u školi, ponižavanja, a što je bilo razumljivo budući da se brzo i lako saz-navalo da smo usvojad, bez roditelja, rođaka i rodnog mjesta. Znam da me je do dna duše bo-ljelo to zadirkivanje vršnjaka koji su imali ro-ditelje, toplinu majčinog krila i očinskih savjeta i tepanja. A mene su moji usvojitelji i spasitelji posjećivali u domu, što je na momente ublažava-lo bol, ali nije umirivalo u meni progon za so-bom, roditeljima, najbližim...»

ur
→

8. Marko Lukić u porodici Škrnjug u Zagrebu 1942. godine

Koliko je sudbina poput sudbine Marka Lukića? Stasao je i rastao kao prst osamljen Antun-Anto Škrnjug. Otvorene rane u novom životu, u slobodi, sve jače su boljele što je svijest o toj osamljenosti rasla. Dječije igre mu je oduzeo dijelom rat, a djelimično i to razmišljanje: kako živjeti a o sebi ama baš ništa naročito ne znati?! I mladićke dane, umjesto prvih pisama i zagleda-

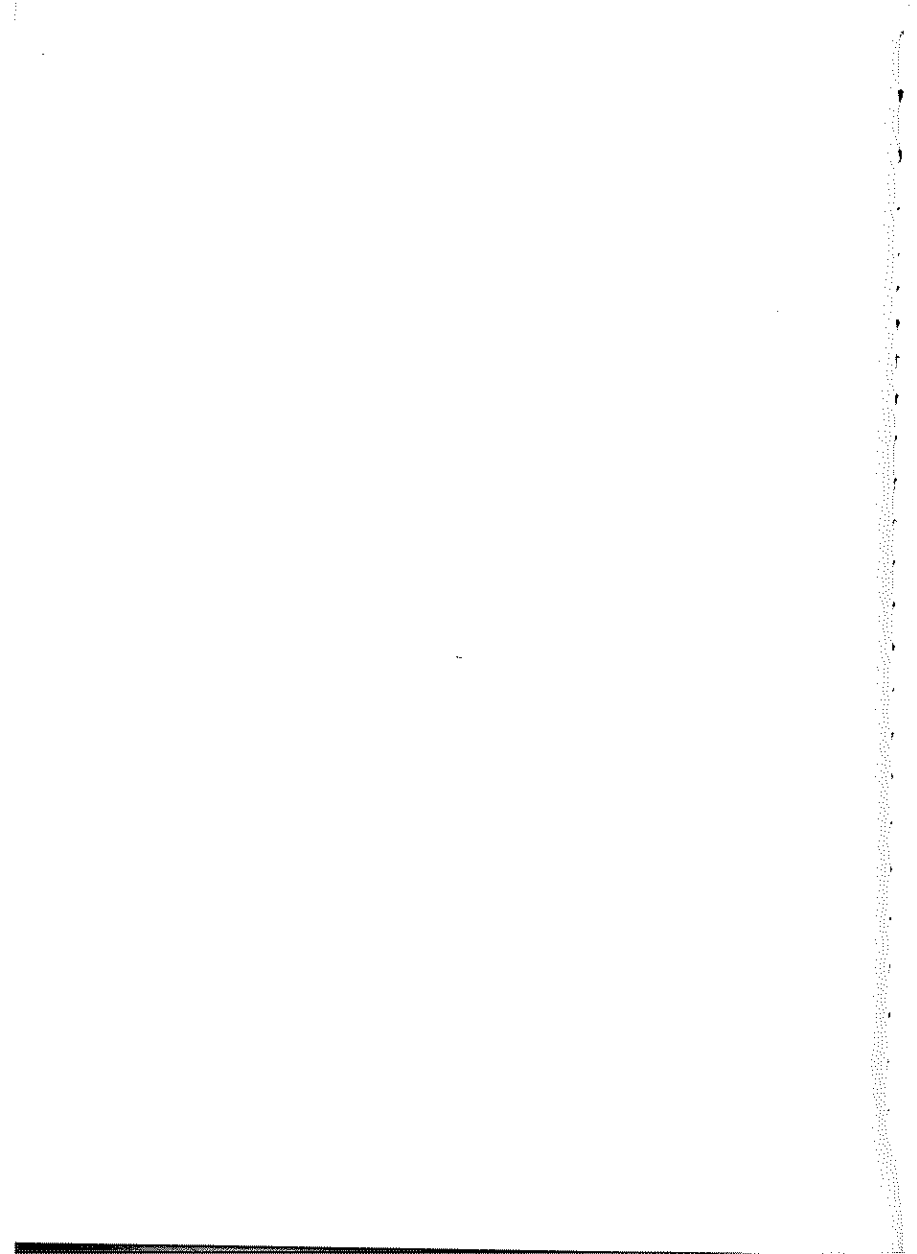
nja djevojčica, provodio je sa svojom samoćom. Istina, sa najboljim je drugarima često razmjenjivao misli o tome kako i na koji način bilo šta, sigurnije, o sebi spoznati. Osmjelo se petnaestogodišnji Anto Škrnjug i u dnevnik »Vjesnik« dao oglas: »Tražim bilo koga svoga... Došao sam u Zagreb sa kolonom djece sa Kozare... Usvojče sam i moji novi roditelji dali su mi ime Antun-Anto. Prezime imam njihovo, Škrnjug...« Slijedi, potom, opis o sebi i osnovna saznanja kuda je, logora što se tiče, mogao proći. Putevima smrti je, ipak, nedorastavši joj, životu dospio.

»Moj brat Dragoja, koji je kao i ja prošao mnoge logore i bio bliži smrti nego li životu, oglasio se na moj oglas. Prepoznao me je došavši u Zagreb. Nikog srećnijeg na svijetu od mene kada je došao da me vrati mom identitetu — Marko Lukić, rođen 1939. godine od oca Riste i majke Vide, u Miloševu Brdu, u Kozari sa bosanskogradiške strane. Priča o djedu-imenjaku, Marku, o očevoj smrti, te o preklinjanju majke da me Dragoja obavezno nađe i od nje pozdravi, budući da je i ona umrla, upotpunjavala je moj život i svijest o sebi. Obreo sam se, tako, na rodnom ognjištu i uz miris paljevine zamišljao svoje djetinjstvo tu, u Miloševom Brdu i Kozari, uspoređujući ga s onim koje je odživio Ante Škrnjug. Ono mi se, sanjano, činilo prirodnijim, ljepšim, mojim... Kako je bilo istodobno i radosno i bolno to sretnje Dragojevo i moje poslije tolikih godina, patnje, samotnije, hoda granicom smrti i života...«

Marko Lukić, jedva trogodišnjak, uoči velike bure — kozarske ofanzive — otišao je putevima smrti, kao i toliko drugi, istosudbenici Kozare i Potkozarja. Bio je blizu ovih izbljedjelih kartona u grobljanskoj arhivi Groblja Mirogoj. Prethodno je prošao logore i stradanja, od Stare Gradiške do Zagreba. U akciji zagrebačkih i hrvatskih rodoljuba, sudbina i sreća su htjeli, te ga je spasila

obitelj Stjepana Škrnjuga. Tu je, neke ratne i poslijeratne godine, dio djetinjstva proveo Antun Anto Škrnjug. Ta ratna mora nije ga napuštala sve dok se, 1954. godine nije sreo sa bratom Dragom, koji ga je vratio identitetu — Marko Lukić se ponovo, po treći put, rodio!

»Toliko sam puta o svemu i podrobno razmišljao i svoje neke snove sanjao: zar su bila uopšte moguća druga i drugačija djetinjstva od ovih, naših, od mog i mojih istosudbenika?! Ratni vihor nas je zavitlao Kozarom, nosio logorima i stratištima, nekim polutoplim, nama dragim kućama koje nisu ni blizu rodnih, pa onda sirotištima i domovima, do vraćanju sopstvenosti, identitetu, saznanju o rođenju, rodnom selu, smrti roditelja ali i životu najrođenijih... Da li je uopšte moćna literatura da sve to oživi i potpunosti iskaže? Nikada nisam pomišljao o toj mogućnosti, a toliko puta sam, onako, za sebe, skladao priče koje bi trebalo da znače mozaik mog djetinjstva i moje mladosti. Kakav je to rat bio, kakvo toliko zlo, da su u njemu, istoriji za volju, a po zamislama i realizaciji fašista, tako kao ja i toliki drugi, vršnjaci, stradavala djeca? Šta je, onda, moj život, šta djetinjstvo i mladost kada pomislim koliko nas je putevima smrti — ostalo mrtvih a koliko — preživjelo?«

POKOPAVAO SAM I KOZARSKU DJECU

Istina da »mrtvi živima oči otvaraju« potvrđuje se i u arhivu Groblja Mirogoj. Mrtva djeca, pokopana na grobljanskom polju 142, bezimena, poluidentifikovana ili s imenom i prezimenom, demantuju navode živih da je tu pokopano trista ili četiri stotine njih. Za nekoliko dana, koliko sam radio na oprašivanju i iz arhivskog mrtvila u život vraćanju, spoznaji našoj, došao sam do podatka da ih je, zapravo, tu sahranjeno, kako arhivski pokazatelji govore, čak 862. Starosna dob — od kolijevke do četrnaeste godine — a najviše ih je sa Kozare, Potkozarja, zatim iz Posavine, Like, Banije i Korduna. Zbog čega je, evo, tolike godine od vremena ukopavanja unesrećene dječice, sve to stajalo arhivirano, podalje od javnosti, a sa iskrivljavanjem činjenice, tvrdnjom da ih je jedva tri — četiri stotine u grobnicama mirogojske parcele 142? Da li je ikada i ikome palo na um potražiti nekoga ko je tu djecu, radeći svoj posao, grobarski, pokopavao?

— Ne zamjerite mi što neću moći biti doslovičan u svom svjedočenju. Duge su godine prošle, mnogo se toga, potom, doživjelo i proživjelo, da bi se čovjek mogao svega potanko sjećati. Ali, reći ću vam to: svakodnevno, tih mjeseci 1942. godine, ali i kasnije, stizali su kamioni natovareni sandučićima ili jednostavno dječijim leševima umotanim u plahte i krpe.. Ni na kraj pameti meni, niti bilo kome od nas, grobara, nije bilo — voditi neku matematiku, računicu, to pogotovo što su dojmovi o pokopu dječice bili više nego

potresni. Znali smo satima raditi a da jedan sa drugim ne progovorimo ni riječi... Čutanje je, čini mi se, najlakši način da se prikrije bol i njen teret. Znam to i sada i, evo, prvi ste kome uopšte bilo šta govorim o tom u životu najtežem poslu kojeg sam radio kao grobar — svjedoči Josip Pavičić, u vrijeme posjete i razgovora, u zimu 1986. godine, umirovljenik sa sedamdeset sedam godina »na plećima«, krepak čovjek. Penziju je zaradio kao grobar Groblja Mirogoj. I u vrijeme pokopa kozarske djece radio je taj posao.

Pričamo mu do kakvih smo kartona u arhivu Mirogoja došli, a on, ~~šne~~ baš mnogo iznenađen, svjedoči da je i tada grobljanska uprava itekako vodila računa da o svakome, ko je sahranjivan na mirogojskom groblju, makar i »nekrst«, kako su tretirali i tu dječicu, ostanu pisani, dugotrajniji trag. Ne znam i nije mu jasno zbog čega, eto, tolike godine niko ništa nije tražio u grobljanskoj arhivi, niti je kome na pamet palo da s njim razgovara, izuzev što je nekim ljudima u Republičkom SUBNOR-u davne 1961. godine dao izjavu o pokopu nesrećne djece.

— Vjerovali ili ne, ali nas je tada, tih ratnih godina, bilo četrdeset grobara... Ni sam ne znam kako je baš mene zapadao taj teški zadatak pokopa dječice, pravih kosturčića. Znali smo da su ona, mahom, sa Kozare i iz Potkozarja, pa smo zbog toga tu šumicu i jame, danas znanu poljanu 142, zvali »Kozarom« kopajući jame veličine četiri sa četiri metra, dubine između 120 i 200 centimetara, pokopavajući šesnaestoro ili više malih mrtvaca... Ne znam koliko je tačno tih grobnica za skupni pokop iskopano, ali mi se čini da su napravljene i dvije-tri daleko veće jame u koje smo, u vrijeme kada je ovamo stizalo mnogo malih leševa, mnogo više sandučića i kosturčića pokopali. Dobiljali smo i »Raportne liste«, tek toliko da potpišemo ili ko ne zna pisati, prstom po-

9. Josip Pavičić, grobar u mirovini, priča 1986. kako je na Mirogoju ukopavao mrtvu kozarsku djecu u ljeto i jesen 1942. godine

tvrdimo da smo baš po tim listama obavili svoj posao. Te liste su, naravno sačuvane...

Lice starog grobara je izborano borama koje bi, da mogu, daleko više kazivale od njegove isповijesti. Godinama su mu se, veli, poslije rata javljale slike sa grobnica »Kozare«, grobnog polja 142, gdje su pokopavana djeca. Sjeća se, naravno, da bi s vremena na vrijeme »zalutao« i leš ponekog odraslog, ali ne zna ništa o tim mrtvacima. Tako ne može ništa reći ni o narodnom heroju Dragici Končar, niti o tome kako je, uopšte, dospjela među kozarsku mrtvu djecu.

— Taj šumarak, zvali smo ga, kažem, »Kozara« iz spoznaje da su u pitanju kozarska i potkozarska djeca, najčešće, u pitanju, poslije rata je tajen, a da ni sam ne znam zbog čega. Nekako se o njemu ćutalo, niti je tko šta pitao nas, grobare, o tom šumarku i grobnicama, niti je bilo ko posjećivao taj ne mali prostor koji je, mada podalji od glavnine grobljanskog kompleksa, ipak, ušao u sastav groblja... Onda je, skoro iznenada, tu podignut lijep, pristojan spomenik. Nisam još bio otišao u mirovinu kada je podignut i, valjda da odagnam iz snoviđenja one slike mrtve djece, nosio bih tamo, često, bukete poljskog cvijeća, kojeg sam brao unaokolo... Nekakva čudnovata bi me sjeta obuzimala, tuga strašna, dok sam stavljao te bukete kod spomenika ili pred grobnice. Mlađi grobari su me pitali — zašto to činim — nisam imao snage da im ispričam evo, ovu priču koju prvi put kazujem... Možda to i nije neko bitno svjedočenje, ali ja bolje i više niti mogu, niti umijem.

Dok sjedimo u skromnom stanu grobara-umirovljenika Josipa Pavičića, listajući monografiju »Mirogoj«, objavljenu 1973. godine u povodu 100-godišnjice postojanja groblja, a svijesti nam rečenica iz monografije: »Na groblju kozaračke djece pokopano je trista mališana sa Kozare — žr-

tava fašističkog terora... « Iz Pavičićeve priče razaznajemo da nije riječ ni o kakvim žrtvama »fašističkog terora«, nego o djeci-logorašima, koja su u kolonama smrti, u logoraškim protocima, dopijevala u više od 35 prihvatilišta i punktova u Zagreb. Mnoga od njih su se, eto, našla na kraju puta: zašto u pomenutoj monografiji to nije lijepo i kazano? Pa, to su žrtve ustaškog, istina fašistoïdnog, ali nezapamćenog terora!

— Znali smo odakle dopremaju ti kamioni mrtvu dječicu, bilo je najmanje dvadesetak punktova gdje su masovno umirala i ovamo dopremena. O njihovom pokopu su, navodno, brinuli Crveni križ, odnosno gradske vlasti, ali i Caritas i druge crkvene organizacije. Otud i razumljivost što postoje ti dokumenti o njihovom pokopu na koje se, vjerujte, možete posve osloniti... Ni znao nisam da ih je toliko koliko kažete — zar 862 djece?! — pa to je strašno. ~~?~~ Oprostite mi što sam ovako, površno, govorio, drugačije niti mogu, niti snage imam... A sada, recimo, uzmite još činjenicu da su, pored ove šumice uz Mirogoj, dječica pokopavana i drugdje u Zagrebu i okolini. Bože, koliko je samo djece stradalo u tom prokletom ratu! Nije mi jasno da nekome napamet pada da sada te brojke umanjuje, prebrojava mrtve, laže i podvaljuje — kaže na kraju svjedočenja grobar u mirovini sa Groblja Mirogoj, starina Josip Pavičić.

Šta je mislio i kako doživljavao svoj posao krajem ljeta i u jesen 1942. godine kada je najveći broj djece pokopao u šumarku i jamama zvavši to »Kozarom«, danas grobljanskim poljem 142 Groblja Mirogoj, grobar Pavičić? Tek, s lica mu se čita grč, bore ga premrežile kao, uostalom, i staračke ruke i dlanove. Koliko su samo te ruke zemlje iskopale, leševa u nju stavile, pa ponovo zemlju zatrpale? Kako li je, uopšte, moguće da je samo jednom od rata na ovamo neko nešto

pitao ovog čovjeka? A njegovo je svjedočenje odmah poslije rata moglo razjasniti mnoge nepoznanice vezane za sudbine djece Kozare, Potkozarja, Like, Banije, Korduna, Posavine i drugdje, koja su putevima smrti, najčešće, stizala do krajnjeg odredišta. Iako se, po logici posla, grobari »priviknu« na posao koji obavljaju, ipak, po pričanju Pavičićevom, osjećam da mu je to s dječom, posigurno, bio najteži radni zadatak. Teret je utoliko bio veći, što reče, jer rat je bio i moralo se raditi od jutra do sutra.

Vraćajući se kartonima u arhivu Groblja Mirogoj, tim »Raportnim listama«, »Razglednicama mrtvih«, pokopnoj dokumentaciji, prepisujem jedan od dokumenata: »Mira, bez broja. Vjera — pravoslavna. Mjesto obitavanja — Zagreb, Jeronimska dvorana. Mjesto smrti — Bolnica za različne bolesti. Dan, mjesec i godina smrti — 16 X 1942. godine. Matični ured — Hrvatska pravoslavna parohija. Poslednja bolest — enterocolitis ac, socopan-a...« U rubrici: »Opaska« stoji samo skraćena »grt«, što znači da je pokojnik sahranjen o »gradskom trošku«.

Obrazac A.

Mat. broj 200 / 1111
RAZGLEDNICA
je izdavanje

Razgledač mrtvaca

Red. broj	A. Pitanja koja se tiču svakog mrtvaca	
1	Prezime i ime pokojnika, a kod male djece i roditelja	Mira bez briga
2	Vjerski povjerenik	prosvjetnik
3	Za pokojnika s vlastitim priradom svanije ili zasnimanje te svojstvo u kojem se osoba bavila time zasnimanjem	
4	ako pokojnik nije imao vlastitog prirada, zvanje ili zanimanje onoga, koji ga je usudio, kao, i svojstvo u kojem se bavi svojim zanimanjem	
5	Podjednako stalno boravište pokojnika (mjesto, općina, kotar, kod većih mjesta ulica i kućni broj)	Fajzovo, kod Puzoske Općine
6	Rodno mjesto	Križ, Plovanjski domovi
6a	Završajna obdina	
7	Dan rođenja (Ako ovi podatci nisu poznati, ima se kod djeteta ispod jednog mjeseca upisati broj najranijih dana kod djeteta ispod devije godine broj najranijih mjeseci, a za starijeg pokojnika broj najranijih godina).	?

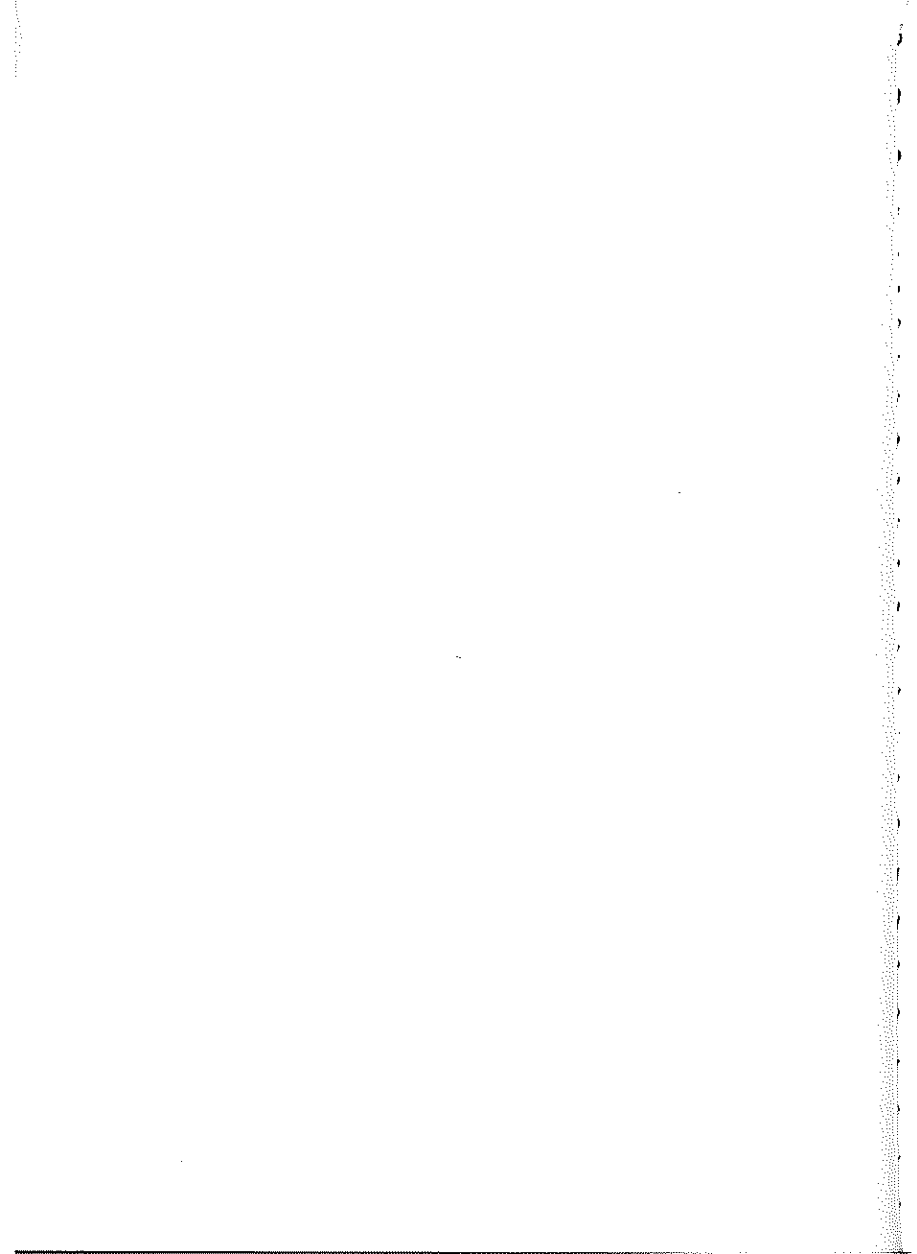
10. Mira bez broja — Razglednica (smrtoznica)

Sa ljekarom Miljenkom Aljinovićem »razmjenujem« saznanja i otkrića iz dokumentacija i arhiva budući da je on, pridružujući se aktivnosti traganja za nepoznatim dokumentima, upravo išao tragom dokumenata o bolestima i načinu umiranja djece. Objašnjava šta, zapravo, koja bolest znači i kako je koja, u ono teško vrijeme, tretirana. Čini mi se, međutim, da je opšta bolest — satansko mučenje i iznurivanje djece — što je, najčešće, moralo »uroditi« smrću. Kraj puta je, tako, bio neminovan za toliku djecu što su se našla na putevima smrti, od rodnih ognjišta, iz naručja majki, sestara ili baka, preko koncentracionih logora, do, evo, zagrebačkih prihvatilišta i, napokon, Groblja Mirogoj, jednog od mjesta gdje su pokopavana.

Šta li je sa Mirom Šinik na koju upozorava Marino Zurl, vodeći, upravo, aktivnost da se pokuša naći i vratiti identitetu, rodnom selu u Kozari, njenim rođenim? Kartona u kartoteci s imenom »Mira« je dosta, ne malo je i prezimena Šinik, ali odgonetka koju Zurl čeka negdje je, vjerovatno, u nekoj drugoj zagrebačkoj, prašnjavoj i netaknutoj arhivi. Ne polazi mi za rukom spojiti sve elemente priče koju je objavila zagrebačka »Arena« u akciji »Tražimo vaše najmilije« o Miri Šinik. Prepisujem pasus tog teksta:

»Na Jokinom brdu u Gornjim Podgradcima, Kod Ranjene ptice, spomenika djeci Kozare koja se nisu vratila iz rata, stoji sjedokosa majka Jelka sa svojim sinom Gojkom. U podnožje željezne ptice slomljenih krila majka je položila cvijeće. Stoji starica i skriva suze: 44 godine čeka svoju Miroslavu, svoju Miru. Ne prođe dan a da majka s nadom ne pogleda sa svog kozaračkog visa u

Barajima, zaseoku Podgradaca, prema putevima odakle bi se trebala jednog dana vratiti u ratu nestala kći. Ni šestu godinu života nije napunila kada je u rat pošla. Majka je nikada nije oplakala. Dok ima u Jelke života, ima i nade. Sa sigurnošću u glasu kaže: moja je Mira živa i neko od 'Areninih' čitalaca bi mogao znati gdje je i što se s njom dogodilo onog ljeta 1942. godine...

SINE, GRDNE RANE MOJE...

Drugar nam je, prijatelj, što se ono kaže — do dna duše — svima u Gornjim Podgradcima, u ovom dijelu kozarsko-potkozarskom, ali i mnogim drugima diljem Bosanske krajine. Učitelj po zanimanju, pjesnik po vokaciji, Đuro-Đuka Ivetić, čitavog života ljudoljubac, pregalac, odavno već penzioner i pisac knjige »Ranjeno djetinjstvo«. Do izlaska te knjige malo je ko šta znao o ratnoj, progonilačkoj, logoraškoj sudbini Đukinoj. A 1.097 dana je on izbivao iz rodne kuće u Gornjim Podgradcima, drage Kozare, od roditelja, najbližih, boreći se za život goli, krećući se ivicom smrti i opstanka. Smjenjivali su se logori i golgote na putu smrti o čemu je, ljudski toplo pisao u pomenutoj knjizi.

»Sunce se izdiglo visoko na horizontu. Naša sabirna njiva, naša mišolovka, oživjela je. Sve se uskomešalo. Pozadi nas, tamo na kozarskoj strani, a mi smo tu, na Petnaestom kilometru, iza groblja, začu se reska tutnjava avionskog motora. Nadlijeće nas. Kruži nisko. Strah nas je. Neki se uvlače u živice, neki se sklanjaju pod razrušeni most. Vidimo, gle, pilote! Prostruja glas da su to naši. Pozdravljaju nas mahanjem krila. Banda se zbnula. Uspaničili se ustaše i domobrani. Liježu po zemlji, zavlauče turove u korov i živicu. Bježe u ozidane jazbine. I stoka se usplahirila... Odjednom, iz betonskih bunkera, začu se gromoglasno štekatanje mitraljeza. To ustaše iz svojih teških mitraljeza pucaju na usamljenog dvo-krilca. Aparat se naglo izvi, zaokrenu ulijevo i penjući se sve više produži prema našoj slobodnoj

Kozari. Jeka se njegovih motora udaljavala sve dok ne iščeznu, ali u našim ušima je i dalje odjekivalo brektanje motora.

Sunce okomito i nesnosno prži. Gomila ustaša je već na mostu. Sunčaju se, ali oružje drže čvrsto uza se... Još se plaše! Izgleda da se boje djece, žena, staraca! Jedan debeljko, ružni ustaški »zapovjednik« viče: »U nastup!« Dok su nam to riječi preveli, prošlo je poprilično vremena. One su značile: »U stroj!« Svrstavaju nas, dakle, u kolone.

Gone nas prema Bosanskoj Gradiški. U Cerovljanima nam se priključuje još jedna povorka sužanja, bespomoćnika. I oni sa sobom gone stoku. Žega je nesnosna. Nevjerovatno kako se brzo žedni. Dolazimo u Kruškik. Tu smo zastali na tren. Na lijevoj strani ceste sćučurila se seoska kućica. Pred njom, riglovanom, stoji Ludvig Bohanek sa suprugom Katicom. Oni su porijeklom Poljaci. Prije rata imali su kuću i imanje u Podgradcima, odma iza našeg posjeda. Lijepo smo se razumijevali i slagali, baš komšijski. Već 1941. godine iselili su ih u Kruškik.

Katica je sva u suzama. Pozdravlja se i ljubi sa mojom strinom Grozdom, a sa ostalima se srdačno rukuje i grli. Upamtio sam njezine riječi:

— Komšije drage, vi se nikada nećete vratiti!

Traži od strine bar jedno dijete kako bi ga sačuvala. Da je, recimo, ostavila malu Ljubicu, možda bi i danas bila živa, a ne zauvijek ostala na lijevoj strani Save. Strina je skončala u krugu kaznionice.

Ulazimo u Bosansku Gradišku. Familija Topića, koju sam poznavao, a u srodstvu je sa Atifom Topićem, partizanskim komesarom, koga su strijeljali u Banjaluci, te druge porodice izlaze iz dvorišta, dočekuju nas. Daju vode i soli. Vodu žderemo ljudski neprimjerno, so krijemo duboko

u džepove. Provođe nas kroz kasabu, goniči izgovaraju najpogrdnije riječi. I već smo na obali Save, pred pontonskim mostom. Tu nas ustavljaju, fotografišu. Kasnije su te fotografije, mnogo docnije doznadoh, objavljivali u svojoj ustaškoj štampi. Ispod njih je pisalo: »Uhvaćeni partizani sa Kozare«. Po njihovome, dakle, i djeca, i starci, i stoka — sve su to »uhvaćeni pobunjenici«. Žalosno i do zla boga čudnovato...«

Tako je Đuro-Đuka Ivetić, kao i toliki drugi, istosudbenici, dospio najprije u logor u Staru Gradišku. Upečatljiv je i dojmovan njegov opis logora i logorskih dana:

»Prošla je prva logorska noć. Ustali smo iz prašine i posjedali uza zid. Izmoreni smo i nenaspravani. To što smo dovde preživjeli, čini se, dovoljno je za normalan svijet patnje za čitav život. Odasvud — plač djece — najmanjih zatočenika. Tragamo za vodom za piće i umivanje. Samo je jedan bunar na ovom dijelu logorskog kruga. Dugo čekamo. Naroda je mnogo, pije vodu iz stare, zardale kante. U uglu logora, tik iza bunara, nekakav je nabrzinu sklepani poljski klozet. I tu je dugačak red. Kad sam došao na red za vodu, čuh glas starca ispred sebe: »Otkud ovdje ljudska kosa, sunce mu žarko!?« I, zaista, on izbaci smotuljak kose iz vode iz kante. Nisam se ni umio, a kamo li vode napio!

Jara je sve jača. U krugu logora vri kao u košnici. Glad i žeđ, bar za nas, djecu, postaju sve nesnosniji. Ponovo sam pred bunarom, zaboravih na onu ljudsku kosu. Samo grlo da okvasim, životu se vratim... Onda, u neko doba, otvoriše se teška logorska gvozdена vrata. Dvojica zatočenika na kolicima vuku kazane. Ogladnjeli svijet naveli, uz guranje i glasno dovikivanje. U izglednjeloh masi zatočenika za tili čas se nadoše logorski stražari. Nazivaju nas stokom, psuju, govore pogrdne riječi, prijete i, naravno, tuku »korbačima« od

volovske žile. Njih ću, zatim, zapamtiti za vijek i vijekova...

Prvi logorski »ručak«, a i ostali su uglavnom bili takvi, ako ih je uopšte bilo, sastojao se od kukuruznog brašna »umiješanog« i spremljenog u prljavoj savskoj zatvorskoj vodi. Mi smo to zvali skrobom. Bilo je užasno zasoljeno, do gorčine. Međutim, kako glad oči nema, mi smo to tako pohlepno jeli, kao da je najfinija cicvara...

Narednog logoraškog dana pristižu nove kolone naših Kozarčana. Različito su obučeni, ali mahom bosu. Mnoštvo je djece, starice na glavama imaju bošče. Nije, dakle, samo naša baka s boščom. Već smo četvrtu noć izvan kuće, rastureni. O večeri ni govora, kao i o doručku. Onaj slani skrob, ona teška kaša, to je sve što nam daju. Inače, ko neće, ne mora ni to!»

Dani su se, veli, tako u logoru smjenjivali, a da više niko nije vodio računa koji je koji, ponedjeljak, srijeda ili petak, svejedno. Stizale su nove kolone Kozarčana, muškarci su odjeljivani i odvođeni ko zna gdje, putevima smrti, a djeca, starice i starci, te pokoja majka, ostajali su u krugu logora.

»U kasno jedno popodne otpočeo jedan od tih teških ceremonijala. Kao i obično, ulaze »šakali« u povećoj grupi kroz logorsku kapiju. Osioni su, divljačkih pogleda, zakostriješeni. S njima je i ustašica Maja (Marija Budžan-Slomić, upravnica ženskog logora u Staroj Gradiški — primjedba autora) sa ustaškim oznakama na zelenoj vojničkoj bluzi. Ime smo joj jednom čuli i odmah zapamtili, kao i tolika, druga imena aveti. Ispod karakteristične kape sa slovom »U« je kratko ošišana kosa ove mlade žene. Na remeniku iznad kratke suknje od vojničkog štofa nalazi se pištolj i kama u kožnoj futrolji za koju je u Italiji njen poglavnik lično napravio nacrt. Na čelu ove povorke je »šakal« Vrban sa svojim do zuba

naoružanim tjelohraniteljima. U ovoj gomili ustaša šepuri se srpski otpadnik, izdajnik, ustaša Branko Mitrović. U novom je civilnom odijelu.

Vrban i Grubješić traže da se iz tolike mase naroda jave odbornici i skojevci. Niko se, naravno, ne odaziva na njihov poziv. Onda razjareni satnik, zvijer nad zvijerima, Ante Vrban iz džepa izvadi nekakav spisak. Povišenim glasom počeo prozivati. Dah mi zastade kada, usred spiska, čuh i ova imena i prezimena: »Stevo Ivetić, Petar Misimović, Mile Šinić, Pavle Zeljković, Antonije Šešum... Ukupno dvadesetak je prozvanih koje će, zatim, Branko Mitrović, predratni žandarm, sada okorjeli izdajica, ustaški čankolizac, »razdvajati« na partizane, skojevce, odbornike i — one ostale...«

I dok su tako »razbrojavali« logoraše, odrasle muškaroe, nešto izraslije dječake, sposobne starine odvodili su negdje izvan logora. Ne mali broj ostajao je u Kuli, mnogi su, inače, u Staroj Gradiški, u predvorju pakla logora Jasenovac, ostali zauvijek. Djecu su, takođe, razvrstavali. Krvnici su govorili: »Predajte djecu, onu izrasliju, ona će u škole, o njima će se lično brinuti Poglavnik«. Ili, pak: »Ne bojte se, oni jači, sposobni za rad će u našu Veliku Njemačku«. Svijet se, uglavnom, oglušivao na sve te pozive i prozivanja. Ali, uzalud: volovske žile, pendreci, kundaci pušaka, sve je to, sviješću krvnika, »učestvovalo u razdjelbi«. Za mnoge krvavoj, teškoj, posljednjoj u životu. I Đuka Ivetić je razdvojen od svojih namilijih i s bratom Desimirom našao se ispred ustaškog »popisnog« stola.

»Popis djece je vršen na više punktova. Mnogi nisu popisani imenom i prezimenom, jer nisu to znali kazati. Takvima bi kačili samo broj o vrat, a u popisne rubrike pisali otprilike »izračunate« godine starosti i »oznaku« — Gradišić — što je moglo značiti da su ili iz okoline Bosanske

Gradiške ili iz logora Stare Gradiške. Meni su o vrat okačili broj 54. Već vidni kosturi, jedva smo bilo šta mogli kazati, osim plača, često nerazgovijetnog i pritajenog.

11. U ustaškom logoru Stara Gradiška: ugasile su se vedre dječje oči, umrle ruke, koraci stali...

Odvojivši djevojčice na jednu, a dječake na drugu stranu, zatim je otpočelo pokrštavanje. Valjda su od nas htjeli stvoriti »dobre katolike«, pa su nastojnica Olga i fratar, uoči i poslije onog odvratnog ručka, one kaše od kukuruznog brašna, slanijeg od najslanijeg što se pojmiti može, »učili« nas molitvama i krštenju sa pet prstiju. Izbeumljena djeca, koje je iz dana u dan bilo sve manje, jer smrt nas je sada počela na svoj način »klasificirati i razdvajati«, teško su razumno mogla »činiti molitvu«. »Nepoćudni« su umjeli dobiti batine koje su, naravno, bivale i smrtonosne. Kosturi su lako u smrt selili...

I tako danima, tako u nedogled. A onda su se, kao u ljeto 1942. godine kada smo stupali ovamo, ponovo pred nama otvorila velika željezna vrata logora Stare Gradiške. U autobuse, za koje ću mnogo kasnije saznati da su Crvenog križa iz Zagreba, što je za nas neke značilo i spasenje iz pakla, ukrcali su izraslije i još živahne male sužnje. Odvedeni smo u Zavod za gluho-nijeme koji se nalazio u zagrebačkoj Ilici...«

Poslije nekog vremena provedenog tu, Đuka Ivetić će, skrhan i bolestan, provesti neko vrijeme u bolnici u Vinogradskoj ulici. Odatle će, posredstvom predašnjeg Zavoda, biti smješten u omanjoj zgradi u Vlaškoj ulici. Valjalo je u Zavodu za gluho-nijeme stvoriti uslove za prijem novih »zatočenika« iz tolikih dječijih logora. Iz Vlaške se Đuka Ivetić našao u pitomoj i lijepoj Zelini, nadomak Zagreba, gdje su ga, izbavljajući logoraškog pakla i od sigurne smrti, dopremili zagrebački rodoljubi, spasitelji tolike kozarske i potkozarske, ali i djece iz Banije, Like, Korduna i drugih mjesta, najčešće aktivisti Crvenog križa. Na tome je, naravno, radila zagrebačka partijska organizacija i ilegalni pokret Zagreba.

»Bila je zima kada smo se obrelj u Zelini. Smjestili su nas u učionici ovdašnje škole, gdje smo noć prespavali na drvenim školskim klupama. Ujutro su došli seljaci iz susjednih sela na pijacu. Pozvali su ih u školu i kazali im da su tu dopremljena djeca iz Bosne i da mogu, ako hoće, spašavanja radi, uzeti sebi tu djecu. Kosturj smo, uglavnom, ali još s duhom u grudima i nadom za spasenjem.

»Sjećam se jednog debelog čovjeka, krupnog, velikog stomaka s tregerima preko njega i zagorskim »škrlakom« na glavi. Počeo me vizitirati. Vjerujem da je i ovaj čovjek bio dobar, sigurno je i on nekoga od te djece spasio, ali se meni, eto, ko zna zbog čega, nije svidio. Na pi-

tanje: »Bi li štel ijti z menom?« — odgovorio sam odrično, sa: »Ne!« Poslije toga mi prilazi omanji čovjek, vesele i prijatne naravi, sa urednim i gustim brkovima. Moj drugi otac, moj stari i dobri Florijan, nježno me pomilova po glavi i ponovi ono isto, malopredašnje pitanje, ali nekako nježnije, ljepše nego li sam ga čuo od onog, prvog. Bez razmišljanja sam pristao da podem s njim. Zapisali su to u nekakve velike knjige, a čuo sam i obraćanje: »Banovec, pripazi na ovog dječaka, od sada si mu drugi otac...« Potom smo krenuli saonicama zagorskim prtinama do Donjeg Orešja. Šćućuren na saonicama, brižno umotan u konjske pokrovce, razmišljao sam o svom budućem domu, otrgnuvši se zauvijek od Stare Gradiške, Zavoda za gluhonijeme, trbušnog tifusa, Vinogradske bolnice, Vlačke ulice i tvrdih, ledenih klupa zelinske škole. Ponekad se i sada nasmijem kada se sjetim kako sam ozbiljnim, tužnim glasom, svog starog Florijana Banovca pitao — je li on Švabo? To, vjerovatno, što su njegove tople i zagonetne zagorske riječi za mene, kozarskog dječaka, bile nerazgovjetne. Na moje pitanje se i on dugo i toplo smijao, kazujući da »s tim gadima« veze nema. I, zaista, ubrzo sam se uvjerio: ova je porodica, moja druga, kao rođena, pripadala je partizanima i našem pokretu...

ALJINOVIĆEVA SPOZNAJA

U akciji traganja za novim dokumentima i spoznajama o nestajanju, umiranju djece sa Kozare u Zagrebu, ali i njihovom spašavanju na čemu su radili mnogi rodoljubi ovdje i u drugim mjestima SR Hrvatske, tamo gdje su bili fašistički, ustaški logori za djecu, uz tolike druge, bio je i dr Miljenko Aljinović. Svoje spoznaje će on, netom, iznijeti u Jasenovcu, ali i ovjekovječiti tu dragocjenost.

— Nisam povjesničar već liječnik medicine rada u Zavodu za zaštitu zdravlja grada Zagreba. U Klinici za zarazne bolesti u Zagrebu sam otkrio medicinsku dokumentaciju kozarske djece iz 1942. godine. Tada sam ja bio trinaestogodišnjak i omladinski organiziran u svome Splitu. Do tog otkrića nisam došao slučajno, a poslije tolikih, dugih godina. Naime, ja već decenijama, svojom »crvenom trasom«, za svoju dušu obilazim od Devđelije do Triglava lokalitete naše veličanstvene narodnooslobodilačke borbe, susrećem se sa autentičnim svjedocima onih velikih dana i prikupljam zapamćenja i svijest o tome. Možete zamisliti puninu mog doživljaja kada mi je narodni junak Mlado Stanić, učesnik proboja na Patriji, na Kozari, u srpnju 1942. godine, osvježavao sjećanja na te događaje baš tu, na licu mjesta. I to: Patrija, Mlado i ja! Ili, pak, kad sam u zaseoku Sarića Ostoje kod Titova Užica posjetio grob sa spomenikom-krajputašem, gdje je sahranjen dvadesetogodišnji borac-proleter, rođen u rodnom selu mojega oca, u Žrnovnici kod Splita, a koji je 14. januara 1944. godine ranjen, te su ga čet-

nici uhvatili, preklali i objesili na telegrafsku štangu, a seljani pomenutog zaseoka pokopali i, netom, podignut mu je taj spomenik-krajputaš...

Ljekar Miljenko Aljinović se, tako, na toj svojoj »crvenoj trasi«, kako zove »putovanja tragom ratnih događanja i istina«, obreo ponovo na Kozari. U Miloševom Brdu je tragao za Dragomjem Lukićem, dječakom-logorašem, inače publicistom, piscem, autorom poznatih knjiga o djeci-stradalnicima, poput one »Rat i djeca Kozare« i drugih. U Jokinom brdu, poviše Gornjih Podgradaca i iznad Pejića, sreo se Aljinović sa književnikom, publicistom Marinom Zurlom. On ga je podstakao da pokuša u Klinici za zarazne bolesti pronaći nešto od dokumenata, kako bi, bar bilo šta spoznali o Miri Šinik, djetetu-logorašu iz Gornjih Podgradaca. I, zaista, dr Miljenko Aljinović je, naskoro, skupa sa ostalima, imao u rukama dragocjenu dokumentaciju — »istorije bolesti« i slično — baš iz arhiva Klinike za zarazne bolesti u Zagrebu.

— Povjesno je pravedna slučajnost da je i ova dokumentacija, skupa sa onom sa Groblja Mirogoj, otkrivena u vrijeme izručenja i pripremanja suđenja Andriji Artukoviću, velikim dijelom odgovornom i za stradanje djece Kozare. Da se shvati kakvo je stanje sa bolestima te djece, evo jednog od podataka: statistička obrada napravljena 31. januara 1943. godine iz prihvatnog punkta Zavoda za gluhonijeme u Zagrebu kazuje da je 5.618 mahom djece s Kozare, iz Potkozarja, ali i drugdje, imalo, čak, 30.264 različite bolesti i oboljenja. Dešifrovan je i potpis liječnika-učesnika u ovoj analizi. Riječ je o dr Franji Pernušu, dobrom čovjeku, koji je poslije rata umro kao pukovnik JNA. I on je, spašavajući tu djecu, usvojio djevojčicu s Kozare, ali ona je umrla od tumora mozga. U tom statističkog pregledu, toj analizi, navodi se, čak, četrnaest različitih usta-

nova i liječničkih punktova gdje su mogla sve biti liječena i djeca-stradalnici. Dakle, sigurno je da još postoji mnogo dokumenata i pokazatelja o djeci-stradalnicima, bolesnicima po različitim našim bolnicama i zdravstvenim ustanovama, valjalo bi sve to, konačno, pregledati i javnosti na uvidaj staviti ...

Pomenuta je analiza djelimično poznata javnost, ali po prvi je put, evo, dr Miljenko Aljinović dešifrovao ljekara Pernuša koji je radio na njoj. Aljinović se, inače, zadržao samo na dokumentaciji iz »bolničkog arsenala« iz arhive Klinike za zarazne bolesti u Zagrebu. Pretpostavke su da je u Zagreb, u toku 1942. godine, možda i nešto kasnije, dopremljeno 54 transporta djece Kozare, Potkozarja, Banije, Like, Korduna i Bosanske krajine. U pitanju su, bez sumnje, hiljade i hiljade djece čija konačna brojka nikada nije utvrđena. Možda je varljiva kao i ona sa grobljanskog polja 142, a moja je spoznaja i otkriće u arhivi Groblja Mirogoj da je, zapravo, sahranjeno 862 te djece. I to, svakako, nije konačan broj. Dr Miljenko Aljinović je iz velikog broja »istorija bolesti« izdvojio samo određene za svoju analizu.

— Iz novootkrivene dokumentacije na Klinici za zarazne bolesti u Zagrebu obradio sam 157 povijesti bolesti uzetih, uglavnom, nasumice. Imao sam utisak da je, recimo, više povijesti bolesti — pripadalo jednom pacijentu — na šta ukazuje i statistička analiza i pokazatelj dr Franje Pernuša iz januara 1943. godine. Zbog toga sam se i trudio izdvojiti — različita oboljenja — da bih dobio potpun dojam o 157 analiziranih istorija bolesti. Riječ je o djeci Kozare iz 1942. godine nezavisno kojim su od 54 transporta dopremani ovamo, u Zagreb. Uspio sam dešifrirati i njihove osobne podatke, a kroz zapisane dijagnoze bolesti od kojih su bolovali i od čega su umirali.

Stanje moje analize je slijedeće: četvoro djece-pacijenata nisu imali registriranu dijagnozu bolesti. Radi se, vjerojatno, o djeci koja su u zaraznu bolnicu došla direktno iz »Raskužne stanice« na Senjaku (danas je tu lociran Autobusni kolodvor u Zagrebu). Budući da liječnici kod njih nisu pronašli znake zaraznih bolesti, a da ih ne bi dobili, upućena su u Dječji dom na Josipovcu. Za 127 djece sam siguran da su umrla. Najčešće je uz napomene u »istoriji bolesti« pisalo — »umrlo« — ili je stajao križić (+). Kod nekih je pisalo: »upućeno na obdukciju na Institut za patologiju Medicinskog fakulteta«, a kod nekih, jednostavno, piše: »na groblje«. Samo njih 26 nije imalo ni jednu od ovih, spomenutih, tragičnih napomena. Moguće je da su i preživjeli...

Ova je mogućnost dr Miljenka Aljinovića u nekoliko demantovana i činjenicom da su, lični podaci ponekad od tih 26 djece, pronađeni u arhivi Groblja Mirogoj. To »arhivsko prepletanje« je, dakle, izazov više da se i dalje istrajava u tražanju za arhivskim pokazateljima. A toliko je toga još neistraženog i neobrađenog, da je pravo čudo što su toliki arhivari, istoričari, publicisti i ostali, uglavnom, stručni ljudi, do sada radili. Pa, ako hoćete, i ljekari, jer ovo što je Aljinović otkrio, itekako je značajno za kompletiranje istine o stradalništvu djece Kozare na putevima smrti 1942. godine.

— Od čega su ta djeca sve болоvala i umirala? — pitanje je na koje sam, sagledavajući analitički stanje tih 157 uzoraka, pokušao dati odgovore. Od 153 obrađena svaki je imao najmanje bar dvije dijagnoze. Najdominantnije su zarazne bolesti, poput trbušnog tifusa i sličnih, koje se manifestiraju proljevom. Pojam dijagnoze — »proljev« — ne možemo gledati današnjim, mirnodopskim parametrima i očima, jer je stepen tog oboljenja kod njih, zbog znanih okolnosti, bio takav

da je bolesnik najčešće »prolio« svoj mali, mladi život. Njih negdje oko 30 posto imali su, također, dijagnozu »nekroze« (odumiranje kože na pojedinim dijelovima tijela). To govori da su djeca bila neuhranjena, neodjevena, pravi mali kosturi, kosti su im virile iz tijela. Od ostalih bolesti, prema mojoj analizi, stoje još upala pluća, pje-gavac, šarlah, tuberkuloza, svrab, upala moždanih ovojnica i druge. A sva su ona, odreda, imale teške oblike kaheksije, odnosno izgladjelosti do umiranja . . .

Protokol o sekciji.

N. N. br. 71. muško.

Prezime i ime:

Rodno mjesto:

Stalid:

Vjera:

Doba: 1 god

Zdravstveni zavod:

Klinička dijagnoza:

Bozavite:

Zanimanje:

Narodnost:

Obduciran:

Odjeljenje:

Tok bolesti:

Stariji
njemu.

Umro: 20-III-42 u
Zdravstveni zavod:
Zdravstveni zavod:
Klinička dijagnoza:
Euteroretis acuta. Bakterija.
Infektivno poliomeliju.

Primljen 4-III-42. u došta teskom
stanju na Stalnim putjevanis i propada =

Ustav muškog malog masaroz djeteta.

Tekuć broj: 402.

Dužina: 75 cm

Težina: 5500

Mozak: 1100

Src: 100

Stetena: 60

Jetra: 600

L. bubreg: 50

D. bubreg: 50

Anat. Dijagnoza:

12. Protokol o sekciji leša nepoznatog djeteta u Zdravstvenoj bolnici u Zagrebu 1942. godine

DOBRE TETE

Na putevima smrti, u kolonama nestajanja, ljeta 1942. godine, što su se kretale rubom između života i smrti, tom stravičnom oštricom zla, kako ne pamti istorija ratovanja u svijetu, našla se i djevojčica-kozarsko seljače, Mileva Ljoljić. Najprije, kao po znanom scenariju, sabirališta njenih i seljana susjednih gornjopodgradačkih sela. Onda put u nigdje vodi preko Petnaestog kilometra. Toliko je tamo bilo zla, toliko kobi, a taj Petnaesti kilometar završetak ostaje svojstvo Satane. Ni kriv, ni dužan — kao geografski pojam — a zlokoban, kao ratna odrednica i lokacija ustaškog boravišta. A ko pređe, s Kozare, taj Petnaesti kilometar, prošao je jedno od predvorja pakla. Put ga, odatle, vodi u novo — u logor Stara Gradiška.

»Do tada, jednostavno, nigdje se nisam ni kretala iz sela i od rodne Kozare. A onda je, eto, došao taj strašni put kojeg upočetku nisam bila ni svjesna. Nisam, naime, znala mnogo o toj neizvjesnosti, a zakoraku smrti. U logor Stara Gradiška stigla sam sa tolikim drugim, staricama, starcima, dječacima, djevojčicama, nejači koja se ničim nije mogla oduprijeti umiranju. A ono je, vidjela sam u logoru u Staroj Gradiški, bilo oči u oči sa svima nama. Najteže mi je, čini se, bilo kada su me odvojili od rodbine, rođaka, od komšija i poznanika. Najednom sam se, kao osamljen kamen na pustom ostrvu, našla sama na svijetu, bez igdje ikoga svoga. A unaokolo toliko istosudbenika, patnika, mojih Kozarčana, Liječana, Potkozarčana... To, kad su me odvojili od najmili-

jih, značilo je konačno i očito otvaranje provalije preda mnom. I danas, i toliko puta poslije rata, kad god sam o tome razmišljala, činilo mi se da, ponovo, proživljavam tu osamu, izgubljenost, bespomoćnost... Onda su, jednog dana, već dobro iznurene, izgubljene, polumrtve, razdijelili djevojčice od dječaka. Nas, nešto izraslije, mada i ja još nisam navršila ni deceniju života, utovarili su u stočne vagone...«

Ostalo je jedno od poglavlja umiranja iza Mileve Ljoljić. Logor u Staroj Gradiški nikada, veli, za nikada ne može zaboraviti. Ne samo što su ih oteli iz naručja najmilijih, istrgli iz grupa komšija i poznanika, nego su im uzimali i sve što su ta nejač sobom imala. Ostala je, jednostavno, u jednoj lanenoj haljinici, koja joj je bila i postelja, i paradna, i radna odjeća. A sunčano, žarko ljeto nije baš imalo razumijevanja za takvu odjevenost. Žeglo je i pržilo danju, večerima zaparnim nije se moglo odolijevati. Žed i glad su od dojuće normalne, zdrave seoske djevojčice, uz sve ostalo, načinili živi leš. I takva je mala Mileva ušla u stočne vagone voza koji je kretao nekuda. Kuda? — niti ona, niti njene drugarice, stradale, preplašene i iznurene kozarske djevojčice, nisu mogle znati.

»Ta kompozicija smrti je, činilo nam se, značila spašenje. Ali, tako je unutra bilo zagušljivo, smradno, toliko teško, da sam jedva izdržala dugi i teški put. Stigli smo na željezničku stanicu u Zagreb. Čula sam to od željezničara, ali i žena koje su tu dočekivale te naše transporte. Užasnulo me je vidjevši da, uz šine, kao panjići drva u našim kozarskim šumama, leže mrtva djeca. I iz našeg transporta su izvadili one koji su u njemu završili — životno putovanje. Oko tih leševa, kao i našeg transporta, kretale su se žene, možda, djevojke, drugačije od onih, ustaški uniformisanih, koje sam i po zlu, ali i nekoj muško-

banjastosti, upozнала u logoru u Staroj Gradiški. Miješajući se sa željezničarima i domobranima-stražarima, u bijelim mantilima i s trakama oko ruku na kojima sam prvi put u životu vidjela oznaku Crvenog krsta, nekako su nas odobrovoljavale, činile nam se bliskim, dragim... Doživjela sam još jednu neizmjernu radost: na stanici sam se sreća sa svojim sestricama od strica, Brankicom i Radmilom koje su bile mlađe od mene. Prva je, možda, mogla imati četiri-pet, a druga tri-četiri godine. Držale su se za ručice i, stravično plačući, gledale ko će im prići. Kad su me vidjele, čini mi se, kao da ih je sunce novo, naše, kozarsko ogrijalo. A i mene, moram priznati, zapahnula je neka radost i nova snaga. I dok su se one kroz plač smijale, ja sam počela plakati... Našle smo se, zatim, sa sestrama od drugog strica — Draginjom, Savkom i Branom. Već smo bile kao cijela naša porodica da je na okupu...«

Prošavši kroz »Raskužnu postaju«, gdje su ih, vjerovatno, dezinfekovali, sve zajedno male Ljiljčke, jedna drugoj od uva do uva, do najstarije Draginje od nekih dvanaest-trinaest godina, upućene su u Jastrebarsko. I taman što su, međusobno, počele ispovijesti iz logoraških dana i patnji iz Stare Gradiške i Siska, ponovo je, u ustaškom osinjaku, počelo dijeljenje dječice. U jedan dio logora su išle odraslije djevojčice, s njima zdravije, zatim one srednjeg rasta, takođe snažnije, drugdje, a u treći dio logora otišle su najmanje, iznemogle, bolesne curice.

»Ta nova razdjelba je bila utoliko lakša što smo se, ipak, uspijevale sresti i vidjeti. Čak i ponešto od hrane jedna za drugu sačuvati jer je ovdje, u odnosu na onu do zla boga zasoljenu kašu iz Stare Gradiške, bilo bar više štošta pojesti. Najlakše i najčešće smo se sretale u odjelu označenom kao crkva, na misama, jer odavno su otpočeli s našim pokršćavanjem. Znam da bismo,

jedna drugoj, usprkos svega, pokazivale kako nećemo da se krstimo sa pet, nego se krstimo sa tri prsta... To i unatoč činjenici da bismo, ako bi nas spazile nastojnice, itekako isprašile tu svoju dječiju tvrdoglavost i »smišljenu osvetu«.

Ali, ono što je bilo ovdje iznenađujuće, to je naše prvo uviđanje da tu ima i mnogo drugačijih »teta«, nastojnica, tih sestara, od onih koje smo zapamtili po batinama, maltretiranjima, muškobanjastom držanju, pokazivanju zuba i onog odvratnog slova »U«. A ove ovdje, naročito ona koju su nam predstavili kao »glavna«, a mi je znali po nadimku »Ruskinja«, sasvim su drugačije. Osmijesi im nisu namješteni, ruke su nježne, rijetke izgovorene riječi upućene nama, naročito kad nema »prislušivača«, bile su ljudskije.

Zahvaljujući njima, mi smo brzo predahnule, nekako se od dojučerašnjeg »skupa kostura« okrijepile u djevojčice koje su, eto, mogle ponešto i raditi, privrijediti u tom logoru. Istina, sve to što bismo privređivale, moralo je biti »u korist i za volju« tih naših »dobrih teta«. Mnoge od njih su, mislim, bile i djevojke, možda malo koja udata, ali sve smo ih odreda, kako su nas same učile, zvali »tetama«. Prosto je nevjerovatno da su i takve postojale...«

U svom »drugom životu«, izbavivši se logora i sigurne smrti pod kraj 1942. godine, išla je Mileva Ljoljić tragati za tim ženama i djevojkama. Doznala je, recimo, da se ona koju su znale po nadimku »Ruskinja« zvala Tatjana Marinić. Druge, opet, bile su — Regina Draga, Anka Korošec, Ankica Horvat... Njih je, zapravo, Crveni križ iz Zagreba, a to znači — pokret otpora, zagrebačka partijska i ilegalna organizacija — uputio u Jastrebarsko. U ovom, inače, stravičnom, fašističko-ustaškom logoru za djecu, njihova je zadaća bila — spašavati tu unesrećenu dječicu. I one su upotpunosti ispunile tu svoju ljudsku zadaću.

»One su nam, te naše 'dobre tete', a zaista su bile takve, govorile o tome kako se trebamo ponašati, kako u životu živjeti, vaspitavale nas. Činile su to, naravno, čisto 'konspirativno', napominjući da one, uniformisane, a isto okrutne, njihove nadglednice, ne smiju o tome ništa znati. Zamislite to: ove dobre 'tete' su nam voće donosile, od kuće ponešto za hranu, valjda, izgovarajući se da to nose sebi, za doručak. Ja ne znam da li je to i takvo stanje bilo u čitavom logoru Jastrebarsko, koji i nije bio baš malen, ali u mom dijelu, gdje sam ja bila, ove su djevojke i žene za nas, kozarsku djecu, učinile ogromno mnogo.

Sreća je htjela pa je moja strina, Milka Đurđević, ka zna kako i kojim spoznajama, možda materinskim nagonom, saznala da se baš u Jastrebarskom nalaze njene djevojčice, ja i sestrice od drugog strica. Došla je ovamo i uspjela nas izbaviti od sigurne smrti, iz našeg logoraškog pakla... Inače, pet nas je Kozari povela«.

Ispovijest Mileve Ljoljić, rođene Đurđević iz sela Kijevaca, u bosanskogradiškom Potkozarju, po mnogo čemu je osobeña, jedinstvena. Spoznati u tom zvjerinjaku, u logoraškom paklu, da postoje i ljudi, u odnosu na one okrutne, zle, režimu odane ustaškinje, zaista je bila ne samo sreća, nego i vraćanje vjere u život. A šta je, zapravo, u svim tim kazamatima, na putevima smrti, mogao da znači — život? Tolike žrtve pale na tom putu potvrđuju da je smrt bila nadvladala i pomisli o životu. To je, uostalom, i bilo određeno ustaškim zakonodavstvom i programima te navodno Nezavisne Države Hrvatske. Jer, da nije bilo tako, odakle bi se na tim putevima smrti našlo toliko hiljada nedužne djece?

A koliko se, opet, kozarske i potkozarske djece sa tih puteva smrti nije uopšte vratilo, niti sobom moglo iskazati sve ovom, Milevinom, i slič-

nim pričama. Šta bi sve govorili ovi, moji mrtvi, iz dokumenata arhiva Gradskog groblja Mirogoj?

»Za sve ove, poslijeratne godine, nisam snage smogla otići u Jastrebarsko. A tragala sam za tim mojim 'dobrim tetama', upamćenim kao najdražima, rođenima u životu. U Staroj Gradiški sam, o onim tradicionalnim susretima logoraša, bila nekoliko puta, uvijek me ta sretanja ganu, potresu, do zla boga ubiju u pojam... Ni djeci, niti kome drugom, u porodici, nikada do kraja nisam mogla kazati sve što još pamtim iz tih stravičnih, mučnih dana putovanja putevima smrti. A i kako je, uopšte, moguće sve to doslovce ispričati, na nekoga prenijeti? Onaj ko je doživio moju sudbinu i sudbine tolikih, meni sličnih, najbolje zna kolike su naše rane i teške uspomene. Život kao da i nije život više kada se sjetimo koliko je istosudbenika ostalo znavijek na tim putevima smrti. . I ovo vama, vidite, što ispričah, nije neka povezana, Bog zna kakva, doslovna priča. Ali, neka je, neka se zna. I neka se nikada ne zaboravi...«

Mileva Ljoljić-Đurđević ima svoju priču, tešku i potresnu. Koliko je istih i sličnih priča uskraćeno smrću?

ISTINA U JAVNOST

Otkako u prašnjavim podrumima i patinom vremena prekrivenoj ogromnoj arhivi tragam za dokumentima koja identifikuju ili nagovještavaju sudbinu djece Kozare sahranjene na Groblju Mirogoj na parceli 142, čini se da čitav jedan život, sazdan od tolikih neostvarenih, proživjeh. A kada je dobrim dijelom moj istraživački posao iscrpljivao sve te »Razglednice smrti«, ta dokumenta o djeci, ugovorena je konferencija za novinare. Valjalo je, dakle, sve to što je novopronađeno, sada i plasirati javnosti, pokazati šta je sve u toj prašini grobljanske arhive čekalo neko doba i radoznalost entuzijasta.

— Inženjer Duško Tomić nas je sve iznenađio: poslije tolikog tragalaštva i istraživanja, evo, u prilici smo vam saopćiti da je pronađena dragocjena dokumentacija u arhivi Gradskog groblja Mirogoj. Nadajmo se da će sva ta dokumentacija pomoći da se, što je moguće točnije, razaznaju mnoge pojedinosti i okolnosti umiranja djece Kozare na putevima smrti i ovdje, na kraju puta, u Zagrebu. A taj naš Zagreb je, grad-heroj, uradio ogromno mnogo i u spašavanju te nedužne, nesrećne djece, žrtava fašistoidnog ustaškog zločinaštva i bezumlja. Stoljeća su, dakle, minula otkako je naše groblje postojano a, eto, trebalo da se dogodi jedan takav težak rat, pa da »udomi« i djecu-stradalnike. Na grobljanskoj poljani 142, tamo gdje je onaj spomenik koji ćemo posjetiti, sahranjena su djeca Kozare — govorio je na toj konferenciji za novinare Stjepan Bartolić, direktor Groblja Mirogoj.

Koliko već sutra jugoslovenska je javnost, s dužnom pažnjom, a uz kazivanja Bartolića, književnika i publiciste Marina Zurla, dr Miljenka Aljinovića, te još nekih sudionika, objelodanila značaj otkrića u arhivi Groblja Mirogoj, Klinike za zarazne bolesti Zagreb i drugdje. No, ono najznačajnije iz tog istraživanja u arhivu Groblja Mirogoj — tada još nije bilo dostupno javnosti — jer istraživanje nije okončano. Tog februara 1986. godine, na osnovu prvih spoznaja, mogao sam toliko kazati — da brojka koja stoji na spomeniku da je »tu sahranjeno tristo djece Kozare«, niti ona iz monografije Mirogoja »da je sahranjeno trista-četiristo djece Kozare« na grobljanskoj parceli 142 — nije ni izbliza konačna.

— Moguće je da je ona daleko veća, nismo, uistinu, nikada išli ka tome da je provjeravamo. A i poslije rata, koliko znam, nije nikada i niko vršio iskopavanja tih grobnica na pomenutoj grobljanskoj poljani. Treba vjerovati entuzijazmu i upornosti istraživača, naročito djece-stradalnika, kakav je i sam Tomić. Na kraju ćemo, vjerujem, doći do istine koja uvijek stoji u relativnim omjerima iz prostog razloga što se nikada, zaista, neće ta brojka konačnom obznaniti — naglasio je Bartolić.

Usljedile su, zatim, televizijske i filmske storije o stradalništvu djece Kozare, Potkozarja, Like, Banije, Korduna i, uopšte, sve te naše djece tokom prošlog rata. Sredstva informisanja su, netom, išla tim putevima umiranja: »Ranjena ptica«, spomenik Toneta Svetine, slovenačkog ratnika, kipara i književnika, postavljen na Jokinom brdu, u Pejićima, u Gornjim Podgradcima s natpisom: »Djeci Kozare koja se nisu vratila iz rata« postaje svojevrzni simbol svih tih priča. Onda govore svjedoci umiranja, Kozarčani, Potkozarčani rasuti kojegdje u zemlji. Tu su, zatim, kazivanja onih koji su u Zagrebu, Sisku, Zelini, Jastrebarskom, Ja-

Prezime i ime: *Žensko diete (crno)*

Rođeno: *29* u:

Općina: kot.: vjera:

Ime oca: majke: rođ.:

ko i otkuda doveo diete: *Preuzgot od 21. VII. 1942
ne Zosanske Ljubičke*

Dne	Kome diete predano na prehranu, odgoj, liječenje	Upućeno u bolnicu	Umrla	Odprem- ljeno kući
<i>21. VII. 1942</i>	<i>bergmajer Martin, Zgb. Ljubkova, 24a</i>			

13. Zagrebačke obitelji preuzimale su kozarsku djecu neposredno na željezničkom kolodvoru iz transporta, neke iz logora ili iz brojnih prihvatilišta, o čemu, pored ostalih, svjedoči i ovaj dokument

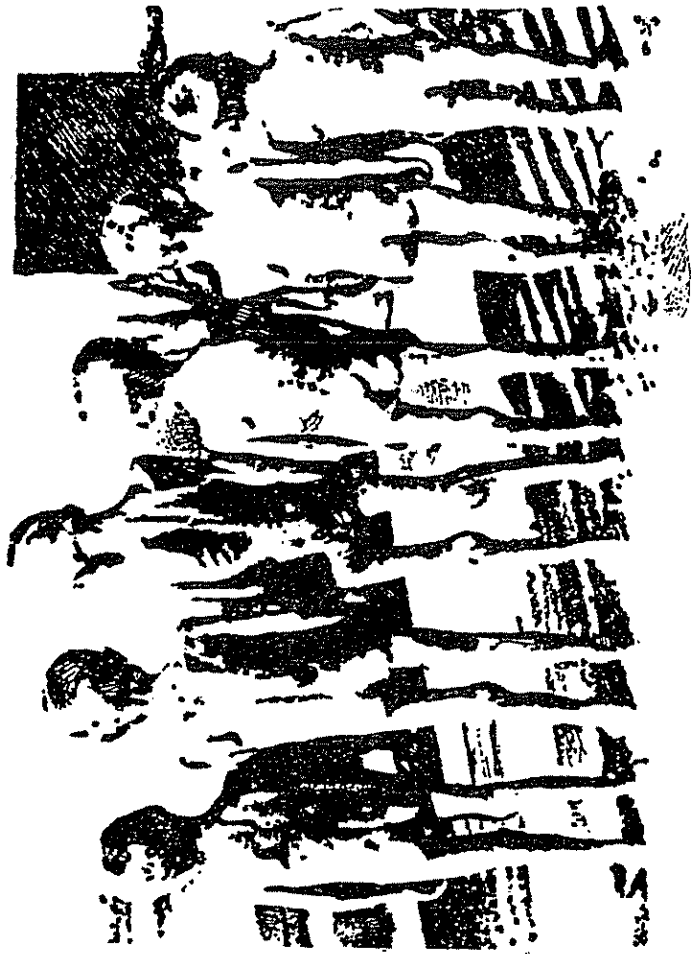
dovnu, Mlaki, Jasenovcu i još kojegdje činili nadljudske napore u njihovom spašavanju. Upečatljivo bijaše svjedočenje Lutve Ahmetovića, zagrebačkog komunista, ratnog aktiviste, čovjeka »iz prve linije« spašavanja te djece-stradalnika:

— Rodoljubi Zagreba i Hrvatske, bez obzira na pripadnost narodu i narodnosti, velikog srca i ljudskih pobuda, činili su nadljudske napore da, iz tih ustaških osinjaka, iz kazamata smrti, iz transporta, iz prihvatilišta spase što više nesrećne kozarske djece. Njihovo je veliko, preveliko djelo: mnogi su, eto, zahvaljujući tome, preživjeli. Stoji istina da su se ne mali broj, poslije rata, potpuno izgubili u »nove identitete«, u novom življenju i preživljavanju prošlosti. Poneko od njih nikada niti je saznao, niti mu je suđeno da sazna, ko je, odakle, gdje je rođen, kako u novo svoje ime i prezime »zalutao«? Ali, dosta je djece Kozare, spašene u Zagrebu i drugdje u Hrvatskoj, koja su se vratili rodnoj planini, kućnom pragu, svojim najmilijima. Njima je svako ovo ponovno pričanje njihovih ratnih sudbina, baš kao da, isponova, prolaze tim stratištima i putevima smrti.

Živio sam to vrijeme, kao uostalom i prije, ali i poslije toga, u jednom košmaru pitanja: da li je moguće, da li zaista, uopšte, zamislivo da se takav genocid, kakav je ustaški zločin, mogao vršiti nad djecom? Kakav je to, uopšte, rat u kome i djeca — plaćaju glavama i životima? Odgovore je u to doba ponudio dijete-logoraš, stradalnik, pisac i publicista Dragoja Lukić:

— U ljeto 1942. godine je sa Kozare i iz Potkozarja u logore smrti, ustaška mučilišta i kazamate Cerovljane, Jasenovac, Staru Gradišku, Mlaku, Jablanac, Jastrebarsko, Novsku, Prijedor i drugdje odvedeno 68.500 žitelja od kojih je djece od rođenja i kolijevke pa do 14 godina starosti, čak, 23.858. Više od polovine te djece nikada se nije vratilo sa tih puteva smrti i u isto-

riji ratovanja u svijetu tako nešto nije nikada, do te naše golgote, zabilježeno. Nepoznati su i načini na koje su sve djeca mučena, a nigdje nije zapisano ni to da su, nasilno pokrštavana, mijenjajući vjeru, dotadašnju pripadnost, život uopšte. Nad ovim činjenicama, mislim, ostajali su začuđeni čak i njemački okupacioni fašisti, saznavajući šta se u takozvanoj Nezavisnoj Državi Hrvatskoj radi sa nedužnom djecom... Doda li se tome i činjenica da su majke, djedovi, bake, sva ta nejač ravna djeci, takođe stradavali nemilice, onda je ustaški zločin genocida jasan i nedvojben. Zar je, uopšte, poznato negdje da je na jednom mjestu, kao u zloglasnom logoru Jasenovac, stradalo za tako kratko ratno vrijeme, čak, 700.000 ljudi?

14. Djeca-logoraši u Jasenovcu

MOJI NOVAKOVIĆI

Gojko Knežević nosi i prezime — Novaković. Sa suprugom Nadom i kóerkom Natašom živi u Banjaluci. Naizgled mirno, običan, svakodnevni život. A, zapravo, intenzivno on proživljava i svoju tešku prošlost. Kao, uostalom, i toliki drugi, istosudbenici. Splet okolnosti je htio da ga je ratna strava tri puta do smrti dovodila i, smrti u inat, a proživljavanju za volju, i svaki put »život poklanjala«. Onog teškog, krvavog kozarskog ljeta 1942. godine, dječarac sa svojim vršnjacima, među hiljadama Kozarčana i Potkozarčana, našao se u predvorju zloglasnog logora Stara Gradiška. Odatle počeci njegovog stradanja i smrti nadvladavanja.

»Neizbrisivi su tragovi logoraškog djetinjstva, ožiljci koje dijete, ni krivo ni dužno, ponese sobom u borbi za život, a protiv smrti. Nemoguće je sve to običnim riječima kazati. I bez obzira što sam bio u dobi kada se toliko toga zapamti, ponestale su mi u tom preživljavanju riječi kojima bih to mogao i iskazati. Ipak, snage valja smoci i ponešto od svega toga za budućnost, za vječnost ostaviti... Iz Stare Gradiške, iz jednog, premjestili su nas u drugi pakao, u Jasenovac. Dojam kakav se ni u literaturi ne može sresti: svuda unaokolo smrt i krv, svuda bol, patnja, nepojmljiva strava...«

U zloglasnom logoru Jasenovac Gojko je, ponovo, našao majku Jovanku, kršnu Kozarčanku od koje su ga »odijelili« u Staroj Gradiški. Spazivši je, potrčao joj je u susret. Krvnici su ga grubo odgurnuli, a u tom trenu vidio je nepojm-

ljiv prizor: iz majčinog naručja oteli su njenog mladeg sina, Gojkovog brata Jovana i na majčine oči ga ubili. Dječije ručice našle su se na suznim Gojkovim očima. Kroz prste je vidio i stradanje majke...

»Te, kao i još mnogih, istovjetnih slika, nikako se i nikada, dokle god živim, neću i ne mogu osloboditi. Toliko me je puta ta slika užasa prosto rasturala, dovodeći do ludila... Zbog čega li se meni ne dogodi ono što se bratu i majci dogodilo tada? A, eto, nije, valjda, da bih, u mukama, mogao o svemu tome svjedočiti. Kad god bih, poslije, navratio u rodno selo Ušivac kod Knežice, na putu Prijedor-Bosanska Dubica, te uspomene su dobijale na težini i umomorstvu: već dotle, do tog prizora iz Jasenovca, troje najbližih imao sam u okrvavljenoj i nepojmljivoj smrti u logorima. Pa šta je onda, koja sila, mene ka životu nagnala? I otkud, uopšte, nekome pomisao da je to moguće u zaboravu ututkati, od svega se toga odvojiti? Toliko je ljudskih pitanja da naš um, svijest o životu, o istrajnosti, ne mogu ponuditi ni izbliza valjanog odgovora. Najсреćniji sam kada mi se, bar na tren, sve to negdje zagubi u svijesti i prisjećanjima...«

Gojko Knežević je, slijedom sreće, umakao smrti u Jasenovcu. Na putu smrti, nenadano, otvarali su mu se prohodi u život. Stigao je, potom, do Siska, a preko Jastrebarskog i u Kužnu bolnicu u Zagreb. Teško bolestan, dočekao je tu svoj petnaesti rođendan.

»Nikada mi nije bilo jasno kako sam, uopšte, preživio bolest i sve te dane u zagrebačkoj Kužnoj bolnici, odakle su me ponovo preveli u Jastrebarsko. Poslije svih tih »prolaza« kroz smrt, sav iznuren, jedva živ, odavno već niti koga srećući niti s kim razgovarajući koga sam mogao znati, bivam izbavljen ratnih užasa, doimanja i patnji: predivna žena, moja pomajka, Blanka Novaković

je, pošto sam joj se prihvatio za suknu, povela sa sobom. Kako li je to uspjela, ne znam. Tek pošto sam se oporavio, saznao sam da se nalazim u domu divnih ljudi, Blanke i Stjepana Novakovića, u zagrebačkoj ulici Bulutova 2, u toplom domu. Njegovali su me kao najrođenije. Ubrzo sam primio i njihovo prezime, kao u amneziji izgubivši svoje rođeno — Knežević — gdje me je sva ta ratna i stravična prošlost »gurnula« u posve novi život... Nisu me ti ljudi držali kao posvojčce, nego kao rođeno dijete, brinući se o meni, čini se, kao rođeni roditelji. Tu sam, u Zagrebu, počeo školovanje i tek u školi, u dječaćkim igrama i zadjevicama, došao svijesti o sebi, svom porijeklu, sudbini i putovanjima kroz smrt do preživljavanja...»

Teška je, preteška Gojkova priča. Ove je natakunice tek djelimično naznačavaju. Prve poslijeratne dane u slobodi provodio je kao da je baš tu, usred Zagreba, rođen i kao da s rodnom Kozarom malo šta ima. Tek slike rata, užasi koji su se obnavljali i, kako sam kaže, obnavljaju se i danas, ti strašni progoni, osvješćavali su i Gojka, kao i tolike druge, njegove vršnjake sa puteva smrti. Traganje za svojim, identitetom, rodnim ognjištem, najmilijima otpočeo je s ljudskom pažnjom da ne povrijedi pomajku i počca, divne Novakoviće, kojima je do smrti zahvalan što su ga od nje same oteli.

»Ispotaje, onako više za sebe, tražio sam se svagdje gdje je to bilo moguće. I tek 1954. godine uspio razjasniti mnoge nepoznanice: našao sam rodno selo, negdašnju našu kuću — zakorovljenje na zgarištu, saznao za smrt majke i troje braće, kao i za tri »Partizanske spomenice 1941. godine«, očevu i dvojice starije braće... Kada sam o svemu, što sam godinama spoznavao, pričao mojim Novakovićima, plakali su kao dječica. Nije bilo zбора o tome da se ne vratim sebi: Gojku

Kneževiću! A taj je, povratak značio i određeno oslobođanje od svega što me je, godinama, skoro deceniju, pratilo kao mora, kao neka daleka, polusanjana stvarnost mene... Pronašavši se i spoznavši korjene, porijeklo, dosta se toga razjašnjavalo o mojoj opštoj sudbini, a što je otvaralo nove rane i vraćalo krvavije puteve u život koje sam tako prolazio i slučajno prošao, živeći. A moji Novakovići, koje sam do smrti pohodio i uvijek im kao sin rođeni, kao što su i oni meni više roditeljima, nego usvojiteljima bili, imali su i netom razumijevanja za sva moja u život putovanja. Nesreća je htjela pa nisu dugo poslije poživjeli, bili su to već onda, u vrijeme kada su me spašavali, ljudi u dubokoj životnoj dobi. Možda je i ta činjenica u mom preživljavanju sigurne smrti imala značenja za mene?!«

Rodoljubi Zagreba, oni koji su živote svoje umjeli žrtvovati za djecu Kozare, spašavajući ih ikako su Novakovići spasili od sigurne smrti Gojka Kneževića, imali su razumijevanja za sudbine te djece i pošto su se ona, u ratnom vohoru izgubljena, vraćala svom identitetu, roditeljima, rodnoj Kozari i korjenima odakle su puštane mladice tolikih stradalnika. Njihov rat na dva fronta je potvrda da su dobri ljudi dobrotu svoju znali i s drugima, sa unesrećenim, divno podijeliti.

»Šta je, onda, život, ako nije tek puka slučajnost samo? Biografija jednog od stradalnika, kakav sam bio i ja, to najbolje potvrđuje. A zašto mi o tome, uglavnom, nikada u svoje stvarne biografije nigdje ni retka nismo pominjali? Pa, valjda, da ne bi cijelog života tom surovom sudbinom bili označeni i označavani. Ne, nema to veze sa teretom našeg žiga, naših ratnih žigova i ožiljaka. Valjda se po većini nas, istosudbenika, sve to kroz potonji život moglo prepoznati i prepoznati?! A ako nekom, tolike godine poslije,

treba da te žigove i ožiljke njihovom drastičnošću pokazujemo, to je više nego žalosno. Tragično upravo veličinom naše tragike preživljavanja i opstanka u životu. A kakav je, uopšte, život sa takvim traumama? Treba li kome, možda, slična za buduće generacije preživljavanja? Zbog opomena na sve te strave i užase, a radi takvih, koji nisu ratom izumrli, neophodna su kazivanja o našim teškim životnim morama i putevima kojim nas je smrt, ta 'spasiteljica', životu vodila ...*

1188

Prezime i ime: Nahodice, Nada - b. 1188

Rođeno: 1939 z u: nepoznato

Općina: z kot.: z vjera: z

Ime oca: z majke: z rod.: z

Tko i odkuda doveo diete: iz Genkoryćur sa vrba

Godje i kada smješteno: 20. X. 1942 Gornjorič Pavica Smolovijena

15. Koliko je samo ovakvih »Nada«, N.N., brojeva, ili samo »Nepoznato« pronađeno u dokumentima na putevima smrti kozarske djece

SVJEDOČENJE PROFESORA ŠAFARIĆA

U najživljoj aktivnosti traganja arhivima Groblja Mirogoj i kojegdje, drugdje u Zagrebu, za identifikacijom djece sahranjene na grobljanskom polju 142, gdje se s malim kozarsko-potkozarskim stradalnicima nalazi i narodni heroj Dragica Končar, slučajno sam naišao i na jednog zanimljivog svjedoka. Riječ je, o upravitelju Zavoda za gluho-nijemu djecu, centralnog prihvatilišta dječestradalnika 1942. godine, starom profesoru Ljudevitu Šafariću. Na poziv da razgovaramo o tim teškim vremenima i njegovom svjedočenju o dječestradalnicima, uz izvjesno oklijevanje, Šafarić se, ipak, ljubazno odazvao. Posjetivši ga u stanu, gdje su dvoje starih ljudi provodili bolesničke dane, saznadoh tužnu istinu: sva dokumenta i lični dnevnik iz onih ratnih vremena profesor Šafarić je morao spaliti.

~~Vaše~~ Molim vas, zapišite: to nije bio nikakav logor, već prihvatni centar, a čitavog tog Zavoda ja sam bio upravitelj i zaista je velika šteta što su ta dokumenta, naposlje moj lični dnevnik i određene zabilješke, morali biti spaljeni...

A koliko je, po vašem sjećanju, profesore, prošlo djece kroz taj prihvatni centar? — pitam ga.

Nemojte se iznenaditi, ali moja je procjena: najmanje 13.000 njih, od pet-šest do četrnaest godina starosti. Ona manja dječica, od kojih do pet-šest godina starosti, upućivana su na Josipovac, kod ljekarke Olge Bošnjaković.

Šteta po vas da je ta dobra žena umrla, ona je mogla mnogo toga svjedočiti...

Kolika je kod vas, u Zavodu, bila smrtnost te djece?

— Mislim, nevelika: možda, čak, svega jedan posto... Moguće je i veći postotak, ali ja posiguerno ne bih mogao govoriti o tome... Bez obzira na sve moje radne obaveze, nisam mogao imati točnog uvida u smrtnost, budući da smo po tri osnova tu djecu odavde upućivali — u život. Prvo, jača i sposobnija djeca su kolonizirana, zatim — drugo — mnoge zagrebačke obitelji, pa i moja, posredstvom Crvenog križa i drugih, sličnih organizacija, usvajale su djecu i tako ih spašavali, a — treće — Nijemci bi, u prolazu, uzimali i sobom izraslije i zdravstveno bolje stojeće dječake... Za dosta kratko vrijeme, kažem vam, trinaest tisuća najmanje je te djece prošlo kroz moj Zavod, mnoga su spašena, otud i jne zamjerite što ne mogu biti precizan u ocjeni njihove smrtnosti koja, naravno, nije bila zanemarljiva. Naprotiv, čitava je organizacija njihovog pokopa, mislim, tih malih lješeva, zato se i čudim da je proizvoljno isticana brojka od tri-četiri stotine njih sahranjenih na mirogojskom groblju, na parceli 142. Istina je, i drugdje su djeca sahranjivana u Zagrebu, ali ja nikada, netom, nisam tragao gdje sve i da li su ta grobišta obilježena...

Dok govori, njegov starački glas se miješa s promuklinom, a prodornog pogleda, kao da želi proniknuti u suštinu sagovornikove radoznalosti. No, i oči su poprimile »mrežu vremena«. Insistiram na tome da pojasni kako su, na ta tri rečena načina spašavali djecu:

— Ljekari i naše komisije su odabirale djecu koju smo, preko »župa«, slali izvan Zagreba, u naše obitelji. Ne malo ih je tako spašeno. Ovu, koju su uzimale zagrebačke obitelji, a takve je djece uistinu najviše, domaćini bi najčešće oda-

birali sami. A Nijemaca što se tiče, vjerujte mi, i oni su sobom odvodili samo zdravu i jaku djeću, mahom muškarce, ali i nerijetko — djevojčice... Ne znam, zaista, kakva je njihova bila dalja sudbina... → A03

Kažete: i vi ste jedno od te djece-stradalnika usvojili?

— Da, djevojčicu do tri godine starosti, ime sam joj potom nadenuo, to je moja Inga kojoj sam, kada je do toga dorasla, kazao da je usvojiće, ispričavši čitavu njenu dječiju dramu, o čemu nerado govori...

A gdje živi Inga, profesore? — pitam Ljudevita Šafarića, dok razgovaramo u njegovoj nevelikoj kuhinji. U gostinskoj sobi, veli, leži bolesna njegova supruga. I on se ne osjeća najbolje, cijeneći to, trudim se skratiti zanimljiv i nada sve, za moja istraživanja, koristan razgovor. Svjedok je, nema šta, ličnost iz »prvih redova«. Tih je u kazivanju o »svojoj« Ingi:

— Tu je ona, u Zagrebu živi, ali, molim vas, ne insistirajte na njenoj adresi... Nemojmo joj čaprkati po tako strašnom djetinjstvu koje sam, eto, želio učiniti što je moguće podnošljivijim. Ta, znate, nije to bilo moguće lako...

Kažite, profesore, ako se sjećate, kako je došlo do toga da je taj »državni« Zavod, kome ste bili na čelu kao »državni čovjek«, odabran baš za, kako rekoste, »prihvatni centar«?

— Znate šta: bila su to teška, stroga, vremena zanosa, u najmanju ruku, stravična... Tog jutra, mislim 28. lipnja 1942. godine, to mi je ostalo blisko u sjećanju, kod mene je došao kolega profesor Kamilo Bresler. Zavod za gluho-nijemu djecu bio je pod direktnim patronatom Ministarstva unutrašnjih poslova. Rekao mi je da je naređenje ministarstva da moram primiti na prihvat određeni broj žena i djece na proputovanju iz Stare Gradiške kroz Zagreb i za njih organizirati

ishranu, smještaj i, naravno, za oboljele, ljekar-
sku i drugu njegu. Uzaludno je bilo moje vajka-
nje da niti imam kadra, ni prostora za tako nešto.
Bresler je, inače, bio dobar ali tvrdoglav čovjek,
ostao je pri svome. I, naravno, potom su počeli
pristizati konvoji, u početku, tačno, žene i djeca,
a odmah iza toga, stizale su kolone samo dječice
i to u veoma jadnom stanju... U dvorištu našeg
Zavoda smo organizirali prihvata i improvizovanu
kuhinju, bilo je sve to utoliko haotičnije, što ni-
samo ni mi imali bog zna kakve uvjete... Osim
toga, te konvoje su »pratili« jake vojničke stra-
že, a i Zavod je bio »pritisnut« njima, pa je ta-
ko pristup toj djeci, i Zavodu uopće, potpuno
onemogućen... Ipak, vidite, uspijevalo se dosta
toga učiniti i na njihovom spašavanju...

Odakle, onda, toliki broj stradalih? — insis-
tiram na produbljenju sjećanja profesora Ljude-
vita Šafarića.

— Kažem vam: zdravstveno stanje, uopće, fi-
zički izgled, zbog tolikih okolnosti, bili su veoma
jadni... Pa, naravno, smrt je za tolike bila ne-
minovna... Žalosno je, ali je tako, i tome se ne
može ništa. Zaboravim još napomenuti: pored Mi-
rogoja, djeca su sahranjivana i na ~~Jurjevskom~~
~~grobliju~~, ali, posigurno, i drugdje gdje je za to
bilo mjesta po zagrebačkim grobljima...

Velite: mnoga su od te djece i spašavana?

— Da, kako ne, mnoga... Samo u jednom
trenu, recimo, ja sam doktoru Franji Permužu i
Jani Koch »predao« šezdesetoro djece. Takvih
»primopredaja« bilo je mnoštvo, bez obzira na one
vojne straže i »utvrđenje« našeg Zavoda... Mo-
gao sam to, budući da sam, kažem vam, direktno
bio pod »kapom« Ministarstva unutrašnjih pos-
lova.

Vidjelo se po glasu: profesor Ljudevit Šafa-
rić je ne samo umoran, nego i potaknut na priču
koja mu, očito, je, nije prilježna. Ne libi se da

govori, ali godine su uzele svoje, osim toga dosta je morao i — zaboraviti, izbrisati iz svog — sjećanja. Šteta je što ovaj čovjek, ranije, nije svjedočio o tom vremenu i prihvatu djece Kozare, Potkozarja, Banije, Like, Korduna i drugih krajeva u ljeto i kasnije 1942. godine. Posebno je čini se, moglo biti dragocjeno njegovo svjedočenje o spašavanju djece-stradalnika od strane zagrebačkih rodoljuba.

16. Profesor Ljudevit Šafarić, upravitelj Zavoda za gluhonijemu djecu u Zagrebu 1942. godine — živi je svjedok stradanja djece

DRAGIČIN POVRATAK

U još jednom od tolikih znanih i nezvanih slučajeva u ratnom vihoru 1942. godine izgubljenog djeteta s Kozare došla je do punog izražaja požrtvovanost i humanost Zagrepčana: Marija i Stjepan Stipetić, danas već pokojni, iz zagrebačke Preradovićeve ulice broj 12, usvojili su djevojčicu od jedva osamnaest mjeseci starosti. Iscrpljenu, bolesnu i maltretiranu po logorima i prihvatilištima, bližu smrti nego li životu, njegovali su je i pazili kao najrođeniju. Nadjenuli su joj ime Vera, zvali su je, od milja, Vjeruška, spasilši malu neznanku od sigurne smrti. Vera Stipetić je pošla u školu, prošle su godine potom, vjerovala je da je rođena s tim imenom i prezimenom sve dok joj djeca u školi nisu, ko zna sve iz kakvih pobuda i po kojim spoznajama, kazala da ona, zapravo, nije ni Vera, niti Stipetić, već usvojče ko zna gdje, kada i pod kojim okolnostima rođena.

— Po mom povlačenju u sebe, moji drugi roditelji su shvatili da, zapravo, nešto nije u redu, ali nisu mi ništa govorili o mojoj sudbini... Ni ja, naravno, njima nisam kazala ništa o tome šta me je mučilo, kakva mora progonila, odakle mi ta svijest i saznanje da nisam njihova, rođena, nego ko zna čija i odakle...

Rasla je i stasala Vjeruška, školovala se i životom novim opasala, a svo to vrijeme nosila svoje »teško breme« neznanja ništa o sebi. Po završetku škole udala se za Slavka Antoliča s kojim je porodila Marjanu i Hrvoja. U međuvremenu umrli su njeni »roditelji« Marija i Stjepan

Stipetić. Mogla je, dakle, bez bojazni da njih i bilo koga »povrijedi«, otpočeti traganje za samom sobom.

— Moj stričević, pukovnik u penziji iz Beograda, Rajka Panić, njegova supruga, ljekarka Dušanka, njihovom drugaru, majoru u penziji iz Zagreba, Ivici Pavloviću, zagrebačkom i Crvenom križu SR Hrvatske, odnosno aktivistici Dubravki Horvat, a ponajviše književniku i publicisti Marinu Zurlu i njegovoj znanjoj akciji »Arena traži vaše najmilije«, četrdeset i četiri godine poslije usvajanja od strane Stipetića, saznaću pravu istinu o sebi — kaže Vera Stipetić, odnosno Dragica Panić, rođena 26. novembra 1940. godine u zaseoku Bukovica, u Gornjim Podgradcima nadomak Bosanske Gradiške, ispod kozaračkih padina Ogorelice. — Saznanje o mojim pravim roditeljima, Boji i Nikoli, o rodnom ognjištu, identitetu, o stradalništvu i putevima smrti, ispunilo me je jednom čudnovatom puninom, čini se, kao da sam se sada, rodila sa sviješću o svemu što se minulih godina dogodilo i što mi je život ispunjavalo...

Dogodilo se, eto, to što je moralo potvrditi početak, životni put i stvarnost sopstvenosti-povratak Dragice Panić, odnosno Vere Stipetić.

— Negdje u ljeto 1942. godine, mene, suprugu Boju, djecu Bogdana, Zorku, Vladimira i Dragicu povelili su sa tolikim, drugim Kozarčanima i Potkozarčanima, put logora Stara Gradiška, odakle su me odvojili od porodice i otpremili u logor Aušvic, gdje sam izgubio svaku vezu s porodičnom, sa životom uopšte — veli Nikola Panić, prvoborac, patnik i logoraš Aušvica, otac srećno nađene u ratu izgubljene Dragice. — Po povratku iz logora, u maju 1945. godine, na zgarištu kuće našao sam suprugu Boju, djecu Bogdana, Zorku i Vladimira, ali Dragice nije bilo, rekli su, izgubio joj se svaki trag na putu smrti...

Poslije rata Boja i Nikola Panić porodili su još troje djece: Milenka, Miodraga i Dobrilu. Ali, s vremenom koje je neminovno i brzo prolazilo, nisu gubili nadu u mogući povratak i susret sa kćerkom Dragicom. I, eto, u septembru 1986. godine, poslije tolikih traganja, poslije nade i iščekivanja, zahvaljujući svim tim okolnostima, dogodio se sudbonosan događaj: Dragica Panić, bivša i srećna ali uvijek svojim postanjem opterećena Vera Stipetić, u razobličanju sebe i postanja, našla se u zagrljaju roditelja, braće, sestara, rođaka, prijatelja, Kozarčana i svoje pomajke Kozare.

— Sudbina je htjela da sam, poslije tolikih iskušenja, patnji, posrtanja, ustajanja, bijega od smrti, konačno, došla u svoje rodno gnijezdo, na ognjište, u zagrljaj rođenima i, stvarno, riječi me poizdaju u objašnjenju svega što sam proživjela i što osjećam povratkom — govorila je, po povratku sebi, rodnom ognjištu, roditeljima, rođenima i rodnoj Kozari Dragica Panić. — Ponajviše svemu što se događalo moram zahvaliti Dragoju Lukiću, njegovom istraživanju i saopštavanju u knjizi »Rat i djeca Kozare« kojim je, na moju sreću, zainteresovao tolike moje bliske i drage, koji su mi pomogli u tragalaštvu i konačnom nalasku sebe, zapravo, svog porijekla i izvorišta putevima smrti i života...

Valjalo je, svakako, prevaliti ne mali put i tolike besane noći i iskušeničke dane od ideje, od spoznaje da nije Vera Stipetić, već Dragica Panić, a u tom tragalaštvu bilo je različitih snova o konačnom ishodištu. Međutim, najbliži joj je, kazivala je to punim ustima, san bio o onoj stvarnosti koju je osjetila povratkom porodici, rodnom ognjištu, selu, majci Kozari.

— U pomenutoj Lukićevoj knjizi našao sam podatak da je porodica Stipetić u Zagrebu usvojila djevojčicu, neki pokazatelji su govorili da se

zvala Dragica, a da su joj ti dobri ljudi dali ime Vera, što je bio dovoljan znak da tragam za našom, u ratu izgubljenom djevojčicom i posredstvom Crvenog križa, naposle akcijom »Arena traži vaše namilije«, došlo se do ovoga do čega smo stigli, a to je, da je Vera, zapravo, naša Dragica — kaže Dragičin stričević, pukovnik u penziji, Rajko Panić. — Ni malo nije bila laka putanja od početnih spoznaja do utvrđivanja da je Vera Stipetić naša Dragica Panić i, zato, svima koji su je spašavali, te na putu otkrivanja njena identiteta učestvovali, zaista, veliko, ljudsko hvala u nemogućnosti učiniti ništa više od toga...

Koliko li je ovakvih i sličnih životnih sudbina i stvarnosti? U imenicima mrtvih, moguće je, zabilježeni su i — srećom — preživjeli. Dokumenta su, istina, čvrsti dokazi sudbinskog odredišta, ali i mogućnost zavare. Rat je nevjerovatno haotično uticao i na njihova konstituisanja. U spoznajama, putem dokumenata, toliko je oznaka sa »Dragica X«, da je nemoguće razjasniti kome sve to pripada, kakva se sudbina iza tog značenja — nastavlja ili smrću završava. Stoji činjenica: zagrebački i rodoljubi iz drugih mjesta Hrvatske su spasili od sigurne smrti mnogu djecu u ratnom vihoru izgubljenu kao slamčice na vjetru. Među takvima je, eto, i Dragica Panić koja je skoro čitav životni vijek proživjela s imenom i prezimenom — Vera Vjeruška Stipetić.

EVIDENCIJA SMRTI

Grobna evidencija Mirogoja vođena je precizno i uredno. U kartonu pod naslovom »Mira bez broja«, — stoji: »vjera — pravoslavna, stалеš — dijete, mjesto obitavanja — Zagreb, Jeronimska dvorana, mjesto smrti — Bolnica za razne bolesti, dan, mjesec i godina smrti — 14. X 1942, dan pokopa — 16. X 1942. u 10 sati. Matični ured: Hrvatska pravoslavna parohija. Posljednje bolesti: Enterocolitis ac. — akutni proljev. Sahranjen, odjel rkt (rimokatolički), polje 142, razred III, grob 191 ddd/d je abecedna oznaka najplićeg groba od 120 cm, a ddd označava da je u tom grobu sahranjeno troje pokojnika. U rubrici »Opaska« stoji kratica »Grt« što znači: sahranjeno o gradskom trošku. Na isti način evidentirana su sva umrla kozarska djeca, ali samo koja su pokopana na Mirogoju.

— Više od četiri decenije trajala je potraga za Mirom i sve to vrijeme držala me nada da ipak negdje živi pod drugim imenom i prezimenom kao posvojče. Ali, eto, dokumenta iz Mirogoja, koja su pronađena ovih dana, govore sasvim drugačije: — Znači, umrla je moja Mira... rekla je majka Jelka Šinik, a zatim još dodala, — sada će mi biti malo lakše, nemam se više čemu nadati!

Ono što je sada nepobitna činjenica, na osnovu »spiskova mrtvih« stoji: »Na zagrebačkom groblju Mirogoju, među slavonskom, banajskom, ličkom i kordunaškom djecom pokopano je i 862 kozarske djece — svi na 142. polju«. Među njima

je pokopana 1942. god. i Dragica Končar, narodni heroj.

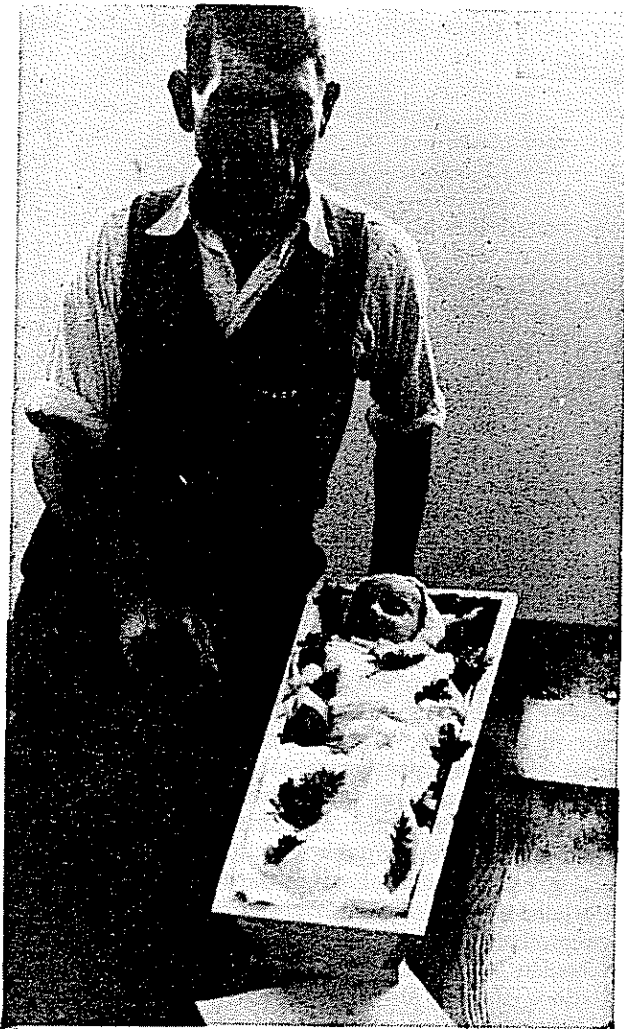
Za svakog pokopanog pokojnika postoje precizni podaci, baš onaki kakvi su ih pratili na ovom putu dječje golgote. Nažalost, najviše ih je N.N. sa ili bez broja, bez onog svog pravog, rođenog podatka

IZMEĐU SPISKOVA MRTVIH I ŽIVIH

Ta traganja u Zagrebu za kozarskom djecom-stradalnicima otkrila su i toliko skoro nepoznatih dobročinitelja, ljudi koji su ulagali svoje, da bi spašavali živote te ratnom okrutnošću unesrećene djece. Spasitelji su, inače, zagrebački rodoljubi, najčešće vođeni aktivnošću pozadinaca, ilegalaca, komunista. Crveni križ, potom, bio je veoma agilna u dva smjera: posredstvom partijskih organizacija i sopstvenom inicijativnošću. Ali, tu su i oni spasioci koji nisu bili organizovani, niti su opšte imali pojma da za tako nešto postoji ilegalna organizovanost. Sa osjećanjem potrebe da se pomogne nesrećnoj djeci, a kao ljudi sa velikim slovom Lj, odnosno Č, činili su ogromne napore, spašavajući djecu bilo direktno sa Zagrebačkog kolodvora ili iz tolikih prihvatnih punktova. O spasiocima i aktivnostima oko spašavanja djece napisano je i istraženo zaista dosta toga. Upravo je u Beogradu Dragoja Lukić, čovjek koji se godinama bavi istraživačkim poslovima o stradalništvu, ali i spašavanju djece Kozare, Potkozarja, Like, Banije, Korduna, Bosanske krajine i drugih krajeva u ljeto 1942. godine, a koji je i sam ratno dijete-logoraš, objavio obimnu knjigu koja sadrži i veći dio o zagrebačkim i hrvatskim spasiteljima te djece. Tu je, po prvi put, neka vrsta dnevnika drugarice Budisavljević, žene koja je precizno bilježila sve spoznaje i spašavanje djece. U njenom dnevniku su, takođe, popisi imena djece koja su znala da se, pred njom i njenim saradnicima i istoakcijašima, identifikuju i kažu ime, a poneko od njih i prezime, pa i mjesto rođenja i druge, bitne podatke.

Dragocjena su i ta istraživanja, odnosno očuvanja istine i uspomena o toj velikoj i značajnoj ratnoj aktivnosti Zagrepčana i drugih ljudi iz Hrvatske koji su otimali od smrti, pa i iz zloglasnih ustaških logora i kazamata vadili djecu, spašavajući ih i životu upućujući. Istina, poneko od tako spašene djece ostalo je zanavijek bez svog identiteta, bez spoznaje ko je, odakle, ko mu je roditelj, najbliži rođaci i rodbina, gdje su ponikli, kamo im je rodno ognjište. Preuzeli su, s novim životom i nove lične, činjenične podatke o sebi, izmijenivši identite što je, takođe, težak ali neminovan dio te ratne stvarnosti i stradanja djece. Među tolikim pomenutim i znanim aktivistima, pregaocima i uopšte spasiteljima te djece imena su predratnih ili ratnih uglednika Zagreba, počev od učitelja, ljekara, do običnih radnika. Ali, isto tako, ostao je ogroman broj onih, nepomenutih i nepoznatih koji, ko zna sve iz kakvih razloga, niti su smjeli, niti htjeli poslije rata otkriti svoje dobročiniteljstvo.

Baš kao što su tolike prašnjave i zabačene, namjerno ili nenamjerno zaboravljene arhive ostale, čak, sve do ovih vremena nedotičane i neispitane, tako su i ti ljudi iz ko zna sve kakvih razloga ostali neidentifikovani. A u tim arhivama, kao što je slučaj s ovom grobljanskom, s Groblja Mirogoj, koja je po prvi put sada otvorena i obnarodovana, spiskovi su znanih i neznanih — mrtvih djevojčica i dječaka. Taj mirogojski spisak, koji upravo slijedi i, kažem, po prvi put biva javno iznesen, a kao značajan fakat i mogućnost da se, istina, poslije tolikih godina, dođe do tačne spoznaje o sudbini te djece, jedna je strašna i tužna, teška ratna storija, istorijski fakat i razdoblje u okrutnom ratnom stradalništvu koje do danas, a ko zna hoće li ikada i ubuduće biti istorijski sagledano, valorizovano i obnarodovano.

17. Vjekoslav Vukovinski, radnik u mrtvačnici Bolnice »Rebro«, mrtvo žensko dijete sa Kozare, bačeno u smeće da se spali, uzeo je i o svom trošku ovako sahranio

107

Zato, pridružujući se tolikim naporima, koji su prisutni od prvih dana oslobođenja pa do danas, neka se i ove spoznaje nađu kao moguća »sirovina« za te buduće istoričare i valorizatore krvave istorije stradanja naroda i narodnosti Jugoslavije. A među stradalnicima su, kako se zna, bila i djeca što istorija ratovanja do ovog našeg, nije zabilježila niti spoznala. Od 23.858 djece, koliko ih je s Kozare i iz Potkozarja krenulo putevima smrti u ljeto 1942. godine, više od polovine ih se nije nikada vratilo. Tolika su djeca-stradalnici, baš poput ovih istosudbenika što slijede, u popisu u drugom dijelu knjige, u pravnjavim arhivima ili u drugim, nekim mračnim prostorima i podrumima zaborava. Kada se njima pridruže i ona, spašena, ali koja su morala ostati bez identiteta, odnosno promijeniti ga, onda bi se, mogao jasno napraviti spisak svih preživjelih i spašenih. Ali, čini se, kao da nikome nije bilo do toga, pa se niko nije ni usuđivao pristupiti takvom jednom popisu. Šteta je što se istoričari nisu latiti i takvog, teškog ali izuzetno poštenog i značajnog posla.

Sve ovdje, u ovoj skromnoj knjizi izneseno, objedinjeno, ovakvo kakvo jeste predstavljeno, nema ni istorijske, niti publicističke, a ponajmanje ima književne pretenzije. Jasna, jedina, osnovna namjera autora, pa tako i same knjige, jeste da se to što je bilo već dijelom zaborava, otme od njega i, kao novo poglavlje stare knjige spoznaja, predstavi čitateljstvu, naročito Kozarčanima, Potkozarčanima i svim onima kojima iz srca, naručja, krila, bešika kućnih iščupaše djecu u ratu i baciše je u smrtni vihor, u nepovrat. Kao da su i djeca za bilo šta kriva! A krivica im bijaše samo i jedino činjenica što bijahu — živa — i što pripadaše nekome koga je, očito je, trebalo po svaku cijenu i, unaprijed skrojenim i znanim planovima, fizički likvidirati sa lica ove čudnovate

18. Dječji logor Sisak 1942 godine:
»pedeset mrtvih razreda spava« — Đ. Đurić

zemlje. Ako čitalac u ovom smislu shvati ovaj napor i preokupaciju autora prihvati tako, tragaajući u ovom imeniku mrtvih, možda, za poznatim, za onima koji bi odavno već bili ljudi, ali smrt i njene krvave ruke ih ometoše u tome, sav napor i rad na ovom polju već su »isplativi«. Ne u smislu bilo kakve druge, do čisto ljudske, razumljive isplativosti.

Kao vječita uspomena ne samo na ovo traga-laštvo, nego i na to strašno stradanje koje nije, eto, moglo izbrisati sve stvarne i strašne svoje trageve, stoje sva ta dokumenta, ta fakta, pojedino-

sti u posjedstvu Nacionalnog parka »Kozara« — na Mrakovici. Tu će ih i ubuduće svako, kome do toga bude, a možda i potaknuti ponečemu i ovom knjigom, moći vidjeti, sagledati, istorijski i naučno cijeliti i, možda, svoj doprinos svemu ovome dodati.

**MJESTA GDJE SU DJECA SA KOZARE
UMIRALA U ZAGREBU 1942. GODINE**

Naziv mjesta	Broj umrlih
Gradska bolnica za zarazne bolesti	338
Dječije prihvatilište »Josipovac«	353
Zavod za odgoj gluhoj djece	86
Dječje prihvatilište Doma hrvatskih učiteljica	34
Dječja klinika	18
Zakladna bolnica »Rebro«	10
Bolnica »Sestara milosrdnica« (Vinogradska)	3
Zubna klinika	2
Klinika za uho, grlo i nos	1
TBC odjel Državne bolnice	1
Djeca umrla u transportu (Raskužna postaja)	8
Djeca umrla kod usvojitelja	8
UKUPNO: 862	

J. J. J.

STAROSNA STRUKTURA UMRLE DJECE

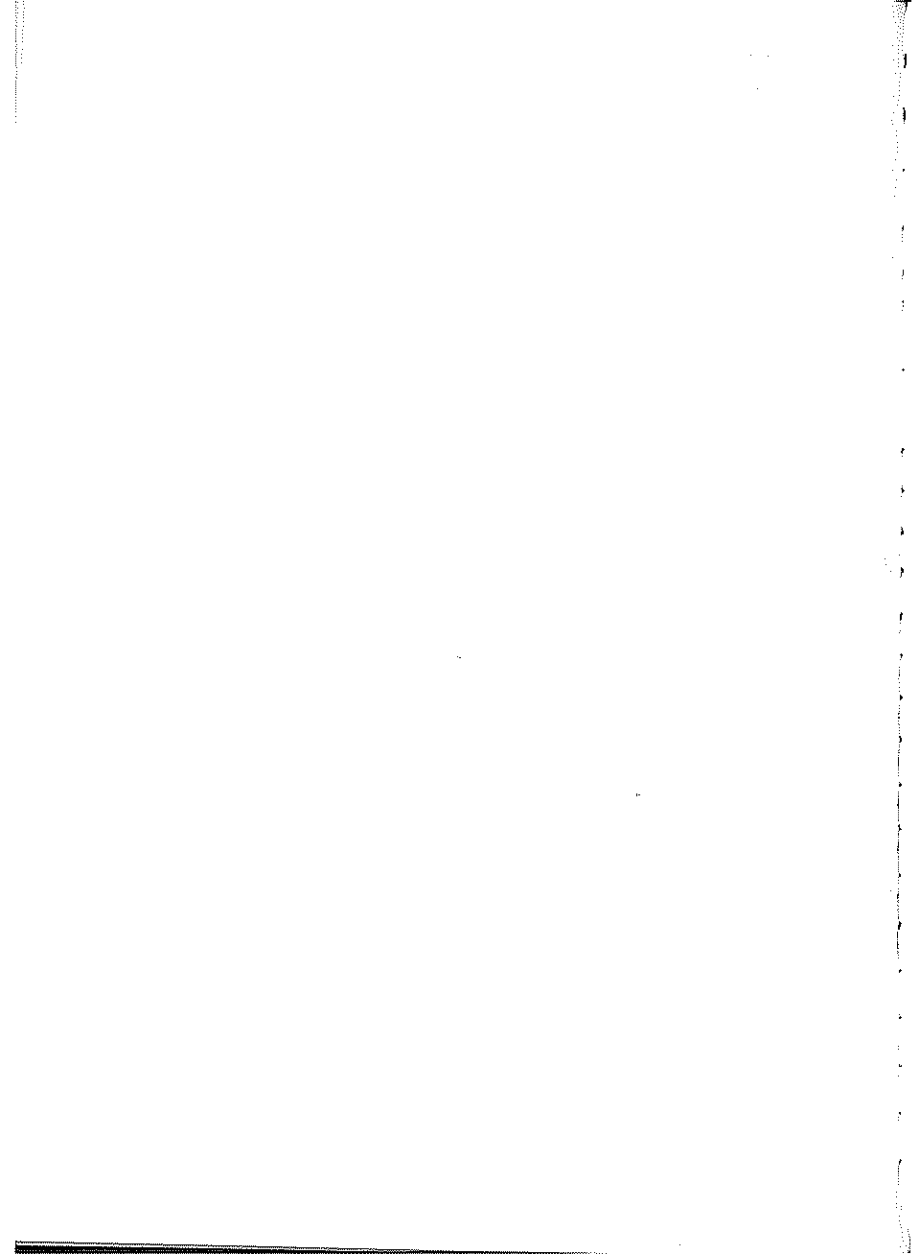
	muških	ženskih	svega
do 1 godine	133	129	262
1 - 2 godine	82	85	167
2 - 3 godine	44	54	98
3 - 4 godine	25	23	48
4 - 5 godina	15	20	35
5 - 6 godina	10	13	23
6 - 7 godina	8	4	12
7 - 8 godina	3	9	12
8 - 9 godina	6	2	8
9 - 10 godina	1	7	8
10 - 11 godina	7	5	12
11 - 12 godina	4	1	5
12 - 13 godina	4	—	4
13 - 14 godina	2	1	3
14 - 15 godina	—	—	—
Više od 15 godina	3	—	3
Starost nije ustanovljena	81	81	162

IDENTIFIKACIJA

	muških	ženskih	svega
Sa prezimenom i imenom	175	202	377
Samo sa imenom	26	34	60
Samo sa prezimenom	4	7	11

Nepoznato	219	195	414
Označeno brojem	274	271	545
Bez broja	150	167	317

NAPOMENA: Pod oznakom »Nepoznato« u većini su mala djeca izvađena mrtva »iz transporta bosanske djece« na nekom od zagrebačkih kolodvora, kako su u priloženim spiskovima napisali liječnici, pregledači mrtvaca.

**GRADSKA BOLNICA ZA ZARAZNE BOLESTI
ZAGREB, MIROGOJSKA 8**

**Razgledač mrtvaca: Dr Koščica Branko,
gradski nadzornik**

1. Adamović Nevenka, stara 2 godine. Umrkla 3. XI 1942. u 9 sati od Enterocolitisa acuto, Broncho-pneumonia L sin. Pokopana 5. XI 1942. u 10 sati
2. Adžić Danica, br. 1566, nepoznate starosti. Umrkla 3. VIII 1942. u 23 sata od Moribundus adlatus. Pokopana 5. VIII 1942. u 10 sati.
3. Babić Milenko, star 2 godine. Umro 17. X 1942. u 8 sati od Enterocolitis ac. Pokopan 19. X 1942. u 10 sati.
4. Babić Radojka iz Bosanske Dubice. Stara 5 godina. Umrkla 10. XI 1942. u 5 sati od Morbilli Enterocolitis ac. Pokopana 12. XI 1942. u 10 sati.
5. Balaban Draginja, br. 1803. Stara 18 m. Umrla 18. XI 1942. u 9 sati od Moribundus adlatus. Pokopana 20. XI 1942. u 10 sati.
6. Barać Ilija, star 9 godina. Umro 22. VIII 1942. u 9 sati od Kachexia Infiltratio pulmonum L. dextri. Pokopan 24. VIII 1942. u 16 sati.
9. Barać Mitar, star 8 godina. Umro 13. XI 1942. u 7 sati od Morbilli Enterocolitis ac. Pokopan 15. XI 1942. u 10 sati.
10. Borković Savka, stara 2 godine. Umrkla 25. XI 1942. u 17 sati od TBC pulmonum. Pokopana 27. XI 1942. u 10 sati.
11. Bašić Jela, stara 8 godina. Umrkla 12. VII 1942. u 19 sati od Cachexia gravis, TBC pulmonum. Pokopana 14. VII 1942. u 16 sati.

12. N.N. sa dva reda perla Ljiljana Batak, stara 2 godine, kći Stojana i Milice iz Mlake Jasenovac. Umrla 31. VII 1942. u 23,30 sati od Enterocolitis acuto. Pokopana 3. VIII 1942. u 10 sati.
13. Belivuk Dragoljub, nepoznate dobi. Umro 7. VIII 1942. u 10 sati od Enterocolitis ac. Cachexia, Rachitis. Pokopan 10. VII 1942. u 10 sati.
14. Belivuk Seka, nepoznate dobi. Umrla 7. VIII 1942. u 18 sati od Enterocolitis acuto. Pokopana 10. VIII 1942. u 10 sati.
15. Biljanić Mirko, star cca 2 godine. Umro 10. X 1942. u 15 sati od Enterocolitis ac. Bronchopneumonia. Pokopan 12. X 1942. u 10 sati.
16. Biljanović Branko, br. 1013, star 5 godina. Umro 20. XI 1942. u 6 sati od Morbilli, Enterocolitis ac. Pokopan 23. XI 1942. u 10 sati.
17. Bjeloš Dušan, rođen 1929. god. Umro 11. VIII 1942. u 4,30 sati od Moribundus adlatus. Pokopan 13. VIII 1942. u 15 sati.
18. Bjeloš Đuro, (ostalo nepoznato). Umro 15. VIII 1942. u 20 sati od Moribundus adlatus, Cachexia gravis. Pokopan 17. VIII 1942. u 15 sati.
19. Bjelić Danica, stara 10 godina. Umrla 9. XI 1942. u 4 sata od Enterocolitis acuto Infiltratio pulmonum. Pokopana 11. XI 1942. u 10 sati.
20. Blanuša Ljuban, iz Kostajnice. Star 3 godine. Umro 8. XII 1942. u 4,30 sati od Morbilli, Dyphteria, Enterocolitis ac. Pokopan 19. XII 1942. u 10 sati.
21. Blažunac Marko, star 5 godina. Umro 30. XI 1942. u 5 sati od Morbilli Enterocolitis ac. Pokopan 1. XII 1942. u 10 sati.
22. Blesić Branko, ostalo nepoznato. Umro 8. VIII 1942. u 14 sati od Enterocolitis acuto. Pokopan 10. VIII 1942. u 10 sati.

23. Blesić Marin, star cca 3 godine. Umro 30. IX 1942. u 12 sati od Morbilli Infiltratio, Enterocolitis acuto. Pokopan 2. X 1942. u 12 sati.
24. Bjelivuk Marija, (nepoznate dobi). Umrla 12. VII 1942. u 17 sati od Cachexia gravis, Dysenteria acuto. Pokopana 15. VII 1942. u 10 sati.
25. Bogojevski Andrej, (nepoznate dobi). Umro 21. VIII 1942. u 3 sata od Enterocolitisa acuto, Cachexia. Pokopan 22. VIII 1942. u 15 sati.
26. Božić Dragica, stara 5 godina. Umrla 27. X 1942. u 20 sati od Morbilli Pneumonie. Pokopana 29. X 1942. u 10 sati.
27. Božić Vjekoslav, br. 3513. Umro 14. VIII 1942. u 8,25 sati od Enterocolitis acuto. Pokopan 17. VIII 1942. u 15 sati.
28. Bračilo Vidosava, br. 982. Stara cca 3 godine. Umrla 21. X 1942. u 16 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopana 23. X 1942. u 10 sati.
29. Brković Branko, br. 3006. Dovežen iz Raskužne postaje Ministarstva Udružbe za brigu o djeci i roditelja. Umro 5. VIII 1942. u 8 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopan 7. VIII 1942. u 10 sati.
30. Brkanac Savo, iz logora Sisak. Star 7 godina. Umro 22. XI 1942. u 11 sati od Morbilli, Enterocolitisa acuto. Pokopan 25. XI 1942. u 10 sati.
31. Brkić Gojko, star 11 godina. Umro 7. X 1942. u 7,50 sati od Enterocolitisa acuto. TBC. pulmonum. Pokopan 9. X 1942. u 10 sati.
32. Brija Nevenka, stara 7 mj. Umrla 28. VII 1942. u 8 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopana 30. VII 1942. u 15 sati.
33. Brkić Branko, iz dječije kolonije Sisak. Star 2 godine. Umro 15. XI 1942. u 11 sati. Pokopan 16. XI 1942. u 10 sati.
34. Buletinac Živko, iz gluhonijemog zavoda. Star 2 godine. Umro 2. XI 1942. u 0,45 sati od Bronchopneumonije. Pokopan 4. XI 1942. u 10 sati.

35. Burazer Ljubica, iz dječijeg odgajališta Josipovac. Dob nepoznata. Umrkla 11. VIII 1942. u 17 sati od Enterocolitisa acuto Cachexia. Pokopana 13. VIII 1942. u 10 sati.
36. Čimeša Mile, star 6 godina. Umro 12. IX 1942. u 9,30 sati od Typhus Exautomatisus Myocarditis ac. Pokopan 14. IX 1942. u 10 sati.
37. Crnobrnja Jovan, nepoznate dobi. Umro 23. X 1942. u 15 sati od Morbilli Enterocolitisa. Pokopan 25. X 1942. u 10 sati.
38. Ćirić Dušan, br. 629, iz dječije kolonije Josipovac. Umro 18. VIII 1942. u 6,35 sati od Enterocolitisa ac Cachexia. Pokopan 20. VIII 1942. u 15 sati.
39. Ćirić Dušanka, dječije kolonije Josipovac. Umrkla 17. VIII 1942. u 5 sati od Enterocolitisa acuto, Bronchopneumonije. Pokopana 18. VIII 1942. u 16 sati.
40. Čado Jelena, stara 8 godina. Umrkla 30. VII 1942. u 3 sata od Enterocolitisa, Infiltratio. Pokopana 31. VII 1942. u 14 sati.
41. Čevišović Mira, br. 94. Stara 3 godine. Umrkla 20. X 1942. u 16 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopana 22. X 1942. u 10 sati.
42. Dakić Bosa, stara 6 godina. Umrkla 26. VIII 1942. u 16 sati od Infiltratio pulmonum. Pokopana 28. VIII 1942. u 10 sati.
43. Dakić Ljubica, stara 3 godine. Umrkla 15. X 1942. u 12,30 sati od Enterocolitis acuto. Pokopana 17. X 1942. u 10 sati.
44. Dakić Dosta, (?). Dob nepoznata. Umrkla 7. VIII 1942. u 1 sat od Enterocolitisa ac. Pokopana 8. VIII 1942. u 17 sati.
45. Demonja Đuro, sin Petra i Stane. Star 12 godina. Umro 27. VIII 1942. u 11,45 sati, od Typhous Exautomatisus. Pokopan 29. VIII 1942. u 10 sati.

46. Draginić Soka, sa željezničke postaje. Stara 5 godina. Umrła 15. VII 1942. u 23,30 sati od Cachexia gravis Dysentheria ac. Infiltratio pulmonum L. dex.
47. Dragojević Ilija, nepoznate dobi. Umro 8. VIII 1942. u 17 sati od Enterocolitisa acuto, Infiltratio pulm. dex. Pokopan 10. VIII 1942. u 14 sati.
48. Dražić Vaso, star 1 godinu. Umro 9. IX 1942. u 22 sata od Statuspost. Morbilli, Infiltratio. Pokopan 11. IX 1942. u 16 sati.
49. Drgić Ljuban, star 4 godine. Umro 17. XI 1942. u 1 sat od Moribundus adlatus, Enterocolitis ac. Pokopan 19. XI 1942. u 10 sati.
50. Dragojević Ivanka, stara 3 godine. Umrła 21. X 1942. u 9,15 sati od Enterocolitisa ac. Pokopana 23. X 1942. u 10 sati.
51. Dragojević Ljubiško, br. 817. Star 2 godine. Umro 21. X 1942. u 8,30 sati od Moribundus adlatus, Enterocolitis ac. Pokopan 23. X 1942. u 10 sati.
52. Dragojević Spasoje, br. 839. Star cca. 2 godine i 6 mj. Umro 16. X 1942. u 3,30 sati od Enterocolitis ac. Pneumonie. Pokopan 17. X 1942. u 16 sati.
53. Dundić Gordana, iz dječje kolonije Josipovac. Stara 1 godinu. Umrła 21. VIII 1942. u 8 sati od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopana 23. VIII 1942. u 15 sati.
54. Džakula Milan, na odgoju kod Dragutina Mitelmayera, Zagreb Mogorička 1. Star 2 godine. Umro 10. IX 1942. u 21 sat od Enterocolitisa ac. Infiltratio — ?. Pokopan 12. IX 1942. u 15 sati.
55. Đundić Vujadin, br. 991. Star cca. 3 godine. Umro 21. X 1942. u 16 sati od Moribundus adlatus. Pokopan 23. X 1942. u 10 sati.
56. Đurin Bosa, sa željezničke stanice. Stara 6 godina. Umrła 12. VII 1942. u 18,45 sati od Ca-

chexie gravis, TBC pulmonum. Pokopana 15. VII 1942. u 10 sati.

57. Eror (?) Jovanka, iz Zavoda za gluho-nijeme. Stara 2 godine. Umrla 25. IX 1942. u 0,30 sati od Dysenterie ac. Pokopana 28. IX 1942. u 10 sati.

58. Galonja Dušan, br. 23. Dovežen sa raskužne postaje. Star cca 18 mj. Umro 13. VIII 1942. u 16 sati od Enterocolitis ac. Cachexia. Pokopan 14. VIII 1942. u 17 sati.

59. Galić Dušanka, djete izbjeglice iz Zavoda za gluho-nijeme. Stara 6 godina. Umrla 21. XII 1942. u 10 sati od Enterocolitis ac. Pokopana 23. XII 1942. u 10 sati.

60. Galić Dušanka, Nikole i Save iz Perkovica (?). Stara 6 godina. Umrla 18. XII 1942. u 8,30 sati od Enterocolitisa ac. Pokopana 19. XII 1942 u 10 sati.

61. Gavran Vlatko, (N.N.) br. 1155. Star 2 godine i 6 mj. Umro 4. XI 1942. u 2 sata od Enterocolitisa ac. Pokopan 6. XI 1942. u 10 sati.

62. Glišić Jovanka, iz Zavoda za gluho-nijeme. Stara cca. 2 godine. Umrla 27. IX 1942. u 23,30 sati od Dyphterie ac. Cachexia. Pokopana 29. IX 1942. u 10 sati.

63. Grije (?) Velimir, na odgoju kod (?) Star 14 mj. Umro 27. X 1942. u 8 sati od Moribundus adlatus. Pokopan 29. X 1942. u 10 sati.

64. Grkinić Nikola iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 2 godine i 6 mj. Umro 27. X 1942. u 23 sata od Enterocolitisa ac. Pneumonie. Pokopan 29. X 1942. u 10 sati.

65. Grujčić Mile, sin Đure i Jele iz Hrvatske Dubice. Dovežen iz Zavoda za gluho-nijeme. Rođen 1931. godine. Umro 11. VII 1942. u 21 sat od Typhus exautematisus. Pokopan 14. VII 1942. u 10 sati.

66. Grujić Milica, iz Zavoda za gluhoonijeme. Stara cca. 3 godine. Umrta 27. IX 1942. u 13 sati od Dysenterie ac. Pokopana 29. IX 1942. u 10 sati.
67. Hadžić ili Adžić Vukosava, sa raskužne postaje. Dob nepoznata. Umrta 19. VIII 1942. u 20 sati od Enterocolitis ac. Cachexia gravis. Pokopana 21. VIII 1942. u 15 sati.
68. Hajdin Dušan, star 12 godina. Umro 26. VIII 1942. u 23 sata od Enterocolitis ac. Pokopan 28. VIII 1942. u 16 sati.
69. Ivčić Jela, iz Zavoda za gluhoonijeme. Stara 4 godine. Umrta 22. X 1942. u 15 sati od Morbillia. Pokopana 24. X 1942. u 10 sati.
70. Janković Marica, br. 898. Stara 2 godine. Umrta 31. X 1942. u 23 sata od Morbilli Enterocolitisa ac. Pokopana 3. XI 1942. u 10 sati.
71. Janjić Milja, sa željezničke postaje. Stara 7 godina. Umrta 11. VII 1942. u 22 sata od Moribundus adlatus. Pokopana 14. VII 1942. u 15 sati.
72. Janjanin Vaso, Odsjek brige za roditelje i djecu Ministarstva Udružbe. Dob nepoznata. Umro 18. VIII 1942. u 5,10 sati od Enterocolitisa Bronchopneumonie. Pokopan 20. VIII 1942. u 15 sati.
73. Jovičić Anica, djete izbjeglica iz logora Stara Gradiška. Staro 6 godina. Umrta 2. XII 1942. u 22 sata od Dyphterie fancium, Enterocolitis ac. Bronchopneumonie. Pokopana 4. XII 1942. u 10 sati.
74. Jurić Jela, sa željezničke stanice. Stara 2 godine. Umrta 11. VII 1942. u 24 sata od Moribunde adlatus, Dysenterie ac. Pokopana 14. VII 1942. u 10 sati.
75. Kakoš Nedeljko, iz dječje kolonije Josipovac. Dob nepoznata. Umro 19. VIII 1942. u 13 sati od Enterocolitisa acuto, Meningitis. Pokopan 22. VIII 1942. u 15 sati.

76. Kalnić Dušan, sa raskužne postaje. Star 2 godine. Umro 18. VIII 1942. u 11,15 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia, Bronchopneumonia. Pokopan 20. VIII 1942. u 15 sati.
77. Kokić Mileva br. 1001. Stara 1 godinu i 6 mj. Dovežena iz Zavoda za gluhoonijemu djecu. Umrta 16. X 1942. u 12 sati od Enterocolitisa ac. Pokopana 19. X 1942. u 10 sati.
78. Komlenić Ilija, izbjeglica. Star 14 godina. Umro 24. IX 1942. u 9,45 sati od Colitis ulcerosa. Pokopan 26. IX 1942. u 16 sati.
79. Kondić Milan, iz Bosanske Kostajnice. Star 6 godina. Umro 7. XI 1942. u 21 sat od Morbilli, Bronchopneumonie. Pokopan 9. XI 1942. u 10 sati.
80. Konjević Milan, iz dječje kolonije Josipovac. Star 18 mj. Umro 13. XI 1942. u 23 sata od Moribundus adlatus. Pokopan 16. XI 1942. u 10 sati.
81. Koladžić (?) Miladin, br. 949. Star 4 godine. Umro 17. XI 1942. u 12 sati od Enterocolitis ac. Pokopan 19. XI 1942. u 10 sati.
82. Korač Danica, stara 2 godine. Umrta 17. VII 1942. u 15,30 sati od Cachexia gravis, Enterocolitis ac. Infiltratio pulmonum. Pokopana 20. VII 1942. u 10 sati.
83. Kos Miljana, iz dječjeg doma Kukuljevićeva. 19. Umrta 2. XI 1942. u 3 sata od Dyphterie. Pokopana 4. XI 1942. u 10 sati.
84. Koljan Zorka, dijete izbjeglica. Staro 9 godina. Umrta 19. XII 1942. u 4 sata od Enterocolitisa ac. Pokopana 21. XII 1942. u 10 sati.
85. Krnjajić Vlado, nepoznate dobi. Umro 19. VIII 1942. u 9 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia gravis, Infiltratio pulmonum. Pokopan 21. VIII 1942. u 15 sati.
86. Kukić Lazo, star cca. 2 godine. Umro 8. X 1942. u 23 sata od Dyphterie faucium, Enterocolitis ac. Pokopan 10. X 1942. u 10 sati.

87. Kuzman Branko, br. 978. Star 2 godine. Umro 3. XI 1942. u 15 sati od Enterocolitisa ac. Pneumonie. Pokopan 5. XI 1942. u 10 sati.
88. Kuzmanović Đuro, iz Doma hrvatskih učiteljica. Star 8 mj. Umro 15. X 1942. u 11 sati od Moribundus adlatus, Enterocolitis. Pokopan 17. X 1942. u 16 sati.
89. Laboš Stojan, sa puta iz Berlina. Star 18 godina, a rođen u Turjaku, Bosanska Gradiška. Umro 4. VIII 1942. u 12 sati. Pokopan 6. VIII 1942. u 10 sati.
90. Laboš Miloš, iz dječje kolonije sa Josipovca, nepoznate dobi. Umro 4. VIII 1942. u 18 sati, od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopan 6. VIII 1942. u 10 sati.
91. Lendras Savo, iz dječjeg odgajališta Josipovac Star 1 godinu i 6 mj. Umro 27. VIII 1942. u 4 sata, od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopan 29. VIII 1942. u 16 sati.
92. Lasić Đuro, star 5 godina. Umro 22. VII 1942. u 16,30 sati od Cachexia gravis, Enterocolitis ac. Infiltratio pulmonum. Pokopan 24. VII 1942. u 10 sati.
93. Lesić Mirko, br. 943. Star 3 godine. Umro 24. X 1942. u 11,30 sati od Enterocolitisa ac. Pokopan 26. X 1942. u 16 sati.
94. Majdanac Smilja, nepoznate dobi. Umrla 17. VII 1942. u 14,30 sati od Enterocolitisa acuto — Infiltratio specifica pulmonum. Pokopana 20. VII 1942. u 10 sati.
95. Malbaša Milutin, iz Zavoda za gluho-nijeme. Rođen 1933. u Mlaki, Jasenovac. Umro 25. VI 1942. u 5,35 sati od Oedeme inanitionis. Pokopan 27. VI 1942. u 15 sati.
96. Malbaša Svetozar, star 11 godina. Mitra i Milice iz Mlake, Jasenovac. Umro 15. VII 1942. u 18 sati, od Typhus exautemeticus, Infiltratio specifica. Pokopan 17. VII 1942. u 10 sati.

97. Maletić Bosa, na prehrani kod Vuksana Ljubice Podgorska 11 u Zagrebu. Stara 2 godine. Umrla 11. IX 1942. u 6 sati od Enterocolitisa ac. Infiltratio. Pokopana 12. IX 1942. u 17 sati.
98. Maletić Stoja, nepoznate dobi. Umrla 17. VIII 1942. u 11,30 sati od Enterocolitisa ac. Pokopana 19. VIII 1942. u 10 sati.
99. Manojlović Čedo, star 11 godina. Umro 27. VIII 1942. u 21 sat od Enterocolitisa acuto, Cachexia, ?. Pokopan 29. VIII 1942. u 16 sati.
100. Manojlović Đuro, nepoznate dobi. Umro 16. VIII 1942. u 8 sati od Moribundus adlatus, Cachexia. Pokopan 18. VIII 1942. u 10 sati.
101. Marić Milan, stan 3 godine. Umro 26. X 1942 u 15,30 sati od Pneumonie Piodermie. Pokopan 28. X 1942. u 10 sati.
102. Marić Mirko, star 4 godine. Umro 5. XII 1942. u 2 sata od Enterocolitisa ac. Infiltratio pulmonum. Pokopan 7. XII 1942. u 10 sati.
103. Marčić Nikola, star 3 godine. Umro 28. X 1942. u 5 sati od Enterocolitisa ac. Pokopan 28. X 1942. u 10 sati.
104. Markiš Milka, sa raskužne stanice. Stara 11 godina. Umrla 12. VII 1942. u 5,45 sati od Morbilli, Cachexia gravis, Morimundus adlatus, Dysenteria acuto. Pokopana 14. VII 1942. u 10 sati.
105. Marković Nevenka, stara 8 godina. Umrla 19. XI 1942. u 14 sati od Enterocolitis acuto. Pokopana 22. XI 1942. u 10 sati.
106. Mataruga Nevenka, br. 857. Stara 2 godine. Umrla 14. X 1942. u 1 sat od Morbilli, Pneumonie. Pokopana 16. X 1942. u 10 sati.
107. Mihajlović Radojka, stara cca. 4 godine. Umrla 27. X 1942. u 18,30 sati od Enterocolitisa ac. Pokopana 29. X 1942. u 10 sati.
108. Mihajlović Ratko, sa raskužne stanice. Star 2 godine. Umro 2. IX 1942. u 2 sata, od Entero-

- colitisa ac. Cachexia. Pokopan 4. IX 1942. u 16 sati.
109. Mikić Radojka, sa raskužne stanice. Stara 5 godina. Umrta 12. VII 1942. u 11 sati od Cachexia gravis, Dysenteria ac. Pokopana 14. VII 1942. u 10 sati.
110. Miladinović Dušan, iz kolonije Gornja Rijeka. Rođen 1928. godine. Umro 25. VIII 1942. u ?, od Paratyphus abd B. Pokopan 27. VIII 1942 u 14 sati.
111. Milajac Milena, stara cca. 4 godine. Umla 10. X 1942. u 9 sati od Enterocolitisa acuto, Pneumonie lateris dextri. Pokopana 12. X 1942. u 16 sati
112. Milendačić Drago, star 7 godina. Umro 15. XI 1942. u 6 sati od Typhus abdominalis, TBC pulmonum. Pokopan 17. XI 1942. u 10 sati.
113. Miljević Mile, star 6 godina. Umro 19. VIII 1942. u 5 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia. Pokopan 20. VIII 1942. u 15 sati.
114. Milijević Živko, star 5 godina, sin Petra i Stojanke. Na odgoju kod Anić Taljane, Kukuljevićeva 37a. Umro 2. XII 1942. u 3 sata od Enterocolitisa acuto, Bronchopneumonie. Pokopan 4. XII 1942. u 10 sati.
115. Miljanović Milica, stara cca. 3 godine. Umrta 22. X 1942. u 9 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopana — ?
116. Mirjanić Kosa, nepoznate dobi. Dovežena iz udružbe za djecu i obitelji. Umrta 11. VIII 1942. u 12 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia. Pokopana 13. VIII 1942. u 10 sati.
117. Mitrović Gojko, br. 1034. Star 2 godine. Umro 29. X 1942. u 23,30 sati od Morbilli, Pneumonia. Pokopan 31. X 1942. u 10 sati.
118. Mumčilović Milosava, stara 8 godina. Dovežena iz dječjeg prihvatilišta Jastrebarskog. Umrta 21. X 1942. u 8 sati od Dyphterie faucium. Pokopana 23. X 1942. u 10 sati.

119. Misimović Vidosava, kći Stojana i Milke. Stara 12 godina. Rođena u Sovjaku, Bosanska Građiška. Dovežena iz logora Jastrebarsko. Umrkla 29. VIII 1942. u 12,30 sati od Scarletine toxica. Pokopana 31. VIII 1942. u 10 sati.
120. Misirača Milan, star 5 godina. Dovežen iz Zavoda za gluhoņijeme. Umro 20. XI 1942. u 9 sati od Morbilli, Dyphterie. Pokopan 23. XI 1942. u 10 sati.
121. Mišić Dušanka, br. 910. Stara 2 godine. Umrkla 20. X 1942. u 10,30 sati od Enterocolitisa ac. Pokopana 22. X 1942. u 10 sati.
122. Mraković Ljubica, stara 10 godina. Umrkla 27. VIII 1942. u 7 sati od Typhus abdominalis. Pokopana 29. VIII 1942. u 10 sati.
123. Mostarac Ljuba, sa željezničke postaje. Stara 4 godine i 6 mj. Umrkla 13. VII 1942. u 22,15 sati od Cachexia gravis, Dyphteria ac. Infiltratio specifica pulmonum. Pokopana 16. VII 1942. u 10 sati.
124. Mraković Ljubica, mat. br. 1455/42. Stara 10 godina. Umrkla 22. VIII 1942. u 9 sati od Cachexia gravis, Enterocolitis acuto, Bronchitis difuse. Pokopana 24. VIII 1942. u 16 sati.
125. Muslin Dušan, sa željezničke postaje. Star 5 godina. Umro 13. VII 1942. u 19 sati od Cachexia gravis, Dysenteria acuto, Morbilli? Pokopan 16. VII 1942. u 10 sati.
126. Mutavac Radmila, iz Zavoda za gluhoņijeme. Stara 3 godine. Umrkla 19. X 1942. u 8,15 sati od Enterocolitisa ac. Dyphteria. Pokopana 22. X 1942. u 10 sati.
127. Nenadović Darinka, iz Jeronimske dvorane. Stara 2 godine. Umrkla 29. X 1942. u 3 sata od Morbilli, Enterocolitis ac. Umrkla 31. X 1942. u 10 sati.

128. Nenadović Jovo, iz Jeronimske dvorane. Umro 3. X 1942. u 1,35 sati od Enterocolitisa ac. Morbilli, Dyphteria laryngis. Pokopan 6. X 1942. u 10 sati.
129. Opačić Mile, sa željezničke stanice. Star 6 godina. Umro 12. VII 1942. u 6 sati od Moribundus adlatus. Pokopan 14. VII 1942. u 10 sati.
130. Ostojić Mira, stara 5 godina. Umrta 5. XI 1942. u 5 sati od Moribunde adlatus, Enterocolitis ac. Pokopana 7. XI 1942. u 10 sati.
131. Otković Rade, iz dječjeg doma Josipovac. Star 5 godina. Umro 3. XII 1942. u 12 sati od Dyphterie faucium, Enterocolitis ac. Pokopan 5. XII 1942. u 10 sati.
132. Pajić Nada, iz Zavoda za gluho-nijeme. Stara 2 godine. Umrta 9. XI 1942. u 5 sati od Morbilli, Bronchopneumonie. Pokopana 11. XI 1942. u 10 sati.
133. Pantelić Marija, stara 11 godina. Umrta 12. VII 1942. u 21 sat od Dysenterie acuto. Pokopana 15. VII 1942. u 10 sati.
134. Pavlica Danica, sa raskužne stanice. Stara 2 godine. Umrta 12. VII 1942. u 18 sati od Cachexia gravis, Dysenteria acuto. Pokopana 15. VII 1942. u 10 sati.
135. Pešut Adam, iz Hrvatskog Crvenog križa. Star 9 godina. Umro 1. IX 1942. u 19,30 sati od Cachexia, Anaemia gravis. Pokopan 3. IX 1942. u 16 sati.
136. Petković Milan, br. 968. Star 4 godine. Umro 17. X 1942. u 15 sati od Enterocolitisa ac. Bronchopneumonie. Pokopan 19. X 1942. u 16 sati.
137. Petrić Mile, iz Hrvatskog Crvenog križa. Dob nepoznata. Umro 16. VIII 1942. u 9 sati od Moribundus adlatus, Cachexia. Pokopan 18. VIII 1942. u 15 sati.

138. Pilipović Zdravko, star 3 godine. Umro 1. XI 1942. u 22 sata od Enterocolitisa ac. Pokopan 3 XI 1942. u 10 sati.
139. Palinac Ljuba, sa željezničke stanice. Stara 4 godine. Umrta 13. VII 1942. u 8 sati od Cachexia gravis, Dysenteria ac. Dyphteria. Pokopana 15. VII 1942. u 10 sati.
140. Popović Ljubica, iz Hrvatskog Crvenog križa. Umrta 16. VIII 1942. u 7,30 sati od Moribundus adlatus, Cachexia. Pokopana 18. VIII 1942. u 15 sati.
141. Popović Nikola, iz dječje kolonije Josipovac. Star 2 godine. Umro 13. XI 1942. u 13 sati od Morbilli, Moribundus adlatus. Pokopan 16. XI 1942. u 10 sati.
142. Popović Ranka, stara cca. 8 godina. Umrta 9. X 1942. u 9 sati od Enterocolitisa ac. Infiltratia pulmonum. Pokopana 12. X 1942. u 10 sati.
143. Radenić Stana, sa željezničke raskužne stanice. Stara 9 godina. Umrta 12. VII 1942. u 5,30 sati od Cachexia gravis, Dysenteria acuto. Pokopana 15. VII 1942. u 10 sati.
144. Radičević Marica, sa željezničke postaje. Stara 11 godina. Umrta 14. VII 1942. u 5,45 sati od Cachexia, Dysenteria acuto. Pokopana 16. VII 1942. u 10 sati.
145. Radović Stjepan, iz logora Gornja Rijeka. Star 7 godina. Umro 4. IX 1942. u 10 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia. Pokopan 7. IX 1942. u 10 sati.
146. Radovanović Radmila, iz dječjeg odgajališta Josipovac. Stara cca. 1 godinu. Umrta 13. X 1942. u 1,30 sati od Scarlatine, Morbilli. Pokopana 15. X 1942. u 10 sati.
147. Radovanović Kosara (?), iz skloništa Milosrda Kustošija. Stara 3 godine. Umrta 11. XI 1942. u 23 sata od Scarlatine, Inanitio. Pokopana 13. XI 1942. u 10 sati.

148. Radulović Miloš, iz Hrvatskog Crvenog kri-
ža. Dob nepoznata. Umro 20. VIII 1942. u 22 sata
od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopan 22. VIII
1942. u 10 sati.
149. Rađenović Ljuban, star 10 godina. Umro 23.
VIII 1942. u — ? od Typhus exautematicus, Pneu-
motorax spontamans. Pokopan 25. VIII 1942. u
10 sati.
150. Raić Milan, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star
2 godine. Umro 18. X 1942. u 10 sati od Moribun-
dus adlatus, Enterocolitis ac. Pokopan 20. X 1942
u 10 sati.
151. Ranjić Savka, kći Mihajla i Milke. Iz dječjeg
odgajališta Gornja Rijeka. Rođena 1932. godine.
Umrila 11. VIII 1942. u 14 sati od Moribundus
adlatus. Pokopana 13. VIII 1942. u 10 sati.
152. Ratić Milan, br. 877. Star cca. 2 godine. Umro
3. X 1942. u 8 sati od Enterocolitisa ac. Pokopan
5. X 1942. u 15 sati.
153. Ratić Stojan, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star
2 godine. Umro 3. XI 1942. u 2 sata od Entero-
colitisa ac. Pneumonie. Pokopan 5. XI 1942. u 10
sati.
154. Rončević Smiljana, sa željezničke postaje.
Stara 14 godina. Umrila 15. VII 1942. u 8 sati, od
Cachexia gravis Dysenteria ac. Pokopana 17. VII
1942. u 10 sati.
155. Ručnov Zorka, stara 5 godina. Jovana i Milj-
ke iz Dubice (Mirkovac) ?. Umrila 2. XII 1942. u
17 sati od Enterocolitisa ac. Dyphterie. Pokopana
4. XII 1942. u 10 sati.
156. Samardžija Dragomir, iz Zavoda za gluho-ni-
jeme. Star cca. 4 godine. Umro 10. X 1942. u
11,30 sati od Enterocolitisa ac. Bronchopneumonie
l.d. Pokopan 12. X 1942. u 16 sati.
157. Samardžija Jovanka, ostalo nepoznato. Umrila
3. VIII 1942. u 17 sati od Enterocolitisa ac. Po-
kopana 5. VIII 1942. u 10 sati.

158. Savanović Marko — gluhošnjem. Star 16 godina. Umro 22. VI 1942. u 14 sati od Moribundus adlatus. Pokopan 24. VI 1942. u 16 sati.
159. Savić Vlado, iz Zavoda za gluhošnjeme. Star 4 godine. Umro 5. XI 1942. u 22 sata od Moribundus adlatus. Pokopan 7. XI 1942. u 10 sati.
160. Savrljuga Ruža, br. 879. Stara 2 godine. Umr-la 3. XI 1942. u 8,30 sati od Enterocolitisa ac. Pneumonije. Pokopana 5. XI 1942. u 10 sati.
161. Sekulić Radojka. iz Hrvatskog Crvenog kri-ža. Stara 2 godine. Umr-la 18. VIII 1942. u 9 sati od Enterocolitisa acuto, Bronchopneumonije, Cachexia, Dyphterie faucium. Pokopana 20. VIII 1942. u 10 sati.
162. Sekulić Spasoje, iz Hrvatskog Crvenog križa. Star 11 godina. Umro 27. VIII 1942. u 12,30 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia. Pokopan 29. VIII 1942. u 16 sati.
163. Selimović Selim (musliman), iz Zavoda za gluhošnjeme. Star 12 mj. Umro 20. XI 1942. u 15,30 sati od Enterocolitisa ac. Pokopan 23. XI 1942. u 10 sati.
164. Senić Sveta, br. 1530. Iz Zavoda za gluhošnjeme. Stara 6 godina. Umr-la 5. XI 1942. u 21 sat od Morbilli, Enterocolitisa ac. Pokopana 7. XI 1942. u 10 sati.
165. Sibinjčić Draga, iz dječjeg odgajališta Gornja Rijeka. Stara 10 godina. Umr-la 17. VIII 1942. u 3 sata od Cachexia, Penostitis abvedanis, Sepsis? Pokopana 18. VIII 1942. u 16 sati.
166. Sibinčić Ostoja, iz dječjeg doma Jastrebar-skog. Umro 8. IX 1942. u 23 sata od Typhus, Exa-utem atibus, Neurosis... Pokopan 10. IX 1942. u 10 sati.
167. Svrljuga Svetozar, iz Zavoda za gluhošnjeme. Star 2 godine. Umro 29. X 1942. u 22 sata od

- Morbilli, Enterocolitis ac. Pokopan 31. X 1942. u 10 sati.
168. Sovrljuga Savo, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 4 godine. Umro 26. X 1942. u 9 sati od Enterocolitisa, Morbilli. Pokopan 28. X 1942. u 10 sati.
169. Stakić Maja, br. 717/I. Iz dječje kolonije Josipovac. Dob nepoznata. Umrila 11. VIII 1942. u 6,25 sati od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopana 13. VIII 1942. u 15 sati.
170. Stojanović Dušanka, iz Doma »Svete Tereze« Zagreb. Stara 2 godine. Umrila 11. XI 1942. u 20 sati od Dyphterie... Pokopana 13. XI 1942. u 10 sati.
171. Stojkrpa Mica, iz Zavoda za gluho-nijeme. Stara 5 godina. Umrila 19. XI 1942 u 14 sati od Meningitis tbc. Pokopana 21. XI 1942. u 10 sati.
172. Stanivuković Ljuba, stara 8 godina. Milosava i Mileve iz Mlake kod Jasenovca. Umrila 14. VII 1942. u 9 sati od Infiltratio specificae pulmonum, Colitis ac. Pokopana 16. VII 1942. u 15 sati.
173. Strika Stanko, iz dječje kolonije Josipovac. Rodom iz Dubice? Star 1 godinu i 6 mj. Umro 24. VIII 1942. u 10 sati od Enterocolitisa ac. Pokopan 26. VIII 1942. u 16 sati.
174. Sobašić Milan, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star cca. 2 godine. Umro 20. IX 1942. u 12 sati od TBC. pulmonum. Pokopan 22. IX 1942. u 15 sati.
175. Sušik Nada, iz dječijeg doma Josipovac. Stara 2 godine. Umrila 16. X 1942. u 2 sata od Dyphterie faucium — maligna. Pokopana 19. X 1942. u 10 sati.
176. Šeperović Slavko, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 2 godine Umro 18. X 1942. u 9 sati od Enterocolitisa ac. Pokopan 20. X 1942. u 10 sati.

177. Šerkić Miloš, sin Jovanke. Bio je na prehrani kod Lucije Vranešić u Sunji, preko puta stanice, a rodom je iz Trebovljana. Star 3 godine. Umro 10. IX 1942. u 7 sati od TBC. pulmonum. Pokopan 11. IX 1942. u 16 sati.
178. Šimić Mileva, 1084. Iz Zavoda za gluho-nijeme. Stara 5 godina. Umrla 31. X 1942. u 8 sati od Enterocolitis ac. Pokopana 3. X 1942. u 10 sati.
179. Škorić Rajko, iz Jeronímske dvorane. Star 2 godine. Umro 12. XI 1942. u 20 sati, od Morbilli. Enterocolitis ac. Dyphteria. Pokopan 14. XI 1942. u 14 sati.
180. Škorić Velemir, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 3 godine. Umro 15. X 1942. u 1 sat od Enterocolitisa ac. Pokopan 17. X 1942. u 17 sati.
181. Šlivar Radislav, br. 255. Iz dječje kolonije Josipovac. Dob nepoznata. Umro 10. VIII 1942. u 1 sat od Enterocolitisa ac. Pokopan 11. VIII 1942. u 10 sati.
182. Šmitran Nevenka, sa dva reda perla, br. 1117/I. Upućena sa dječje kolonije Josipovac — nepoznate dobi. Umrla 3. VIII 1942. u 12 sati, od Enterocolitisa acuto. Pokopana 5. VIII 1942. u 10 sati.
183. Tomić Mićo, br. 1769. Iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 5 godina. Umro 13. XI 1942. u 7 sati od Enterocolitisa ac. Pneumonia lat sin. Pokopan 16. XI 1942. u 10 sati.
184. Trifunović Savo, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 7 godina. Umro 2. XI 1942. u 14 sati od Enterocolitisa ac. Bronchopneumonie L.d. Pokopan 4. XI 1942. u 10 sati.
185. Turudija Smiljana, br. 1812. Iz Zavoda za gluho-nijeme. Umrla 7. XI 1942. u 17 sati od Enterocolitisa ac. Pokopana 9. XI 1942. u 10 sati.
186. Ukvan Stana, br. 980. Iz Zavoda za gluho-nijeme. Stara 1 godinu. Umrla 26. X 1942. u 22 sata

- od Dyptherie faucium, Bronchopneumonia. Pokopana 29. X 1942. u 10 sati.
187. Vasiljević Spasoje, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 4 godine. Umro 24. VII 1942. u 5 sati od Meningitisa, TBC. Pokopan 25. VII 1942. u 16 sati.
188. Velimir Ilija, iz Hrvatskog Crvenog križa Star 9 godina. Umro 3. IX 1942. u 18 sati od Infiltratio, Cachexia. Pokopan 5. IX 1942. u ?
189. Vidaković Božo, iz Zavoda za gluho-nijeme, br 1046. Star 7 godina. Umro 7. XI 1942. u 16 sati od Dyptherie. Pokopan 9. XI 1942. u 10 sati.
190. Vilendačić Dušanka, iz Hrvatskog Crvenog križa. Dob nepoznata. Umrla 15 VIII 1942. u 21 sati od Enterocolitis ac. Infiltratio pulmonum sin. Pokopana 17. VIII 1942. u 15 sati.
191. Vilendačić Stojka, iz Hrvatskog Crvenog križa. Umrla 3. VIII 1942. u 8,30 sati od Cachexia, Enterocolitis acuto. Pokopana 5. VIII 1942. u 10 sati.
192. Vračar Milka, iz Hrvatskog Crvenog križa — Jeronimska dvorana. Stara 10 godina. Umrla 15. XI 1942. u 9 sati od Enterocolitisa ac. Stomatitis. Pokopana 17. XI 1942. u 10 sati.
193. Vračar Mirko, iz Hrvatskog Crvenog križa — Jeronimske dvorane. Star 9 godina. Umro 12. X 1942. u 5 sati od Enterocolitisa ac. Infiltratio pulmonum dex. Pokopan 14. X 1942. u 10 sati.
194. Vrčić Dane, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star cca. 2 godine. Umro 11 IX 1942. u 3 sata od Morbilli Laryngitis acuto. Pokopan 13. IX 1942. u 10 sati.
195. Vučković Branka, sa raskužne postaje. Nepoznate dobi. Umrla 19. VIII 1942. u 7 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia. Pokopana 22. VIII 1942. u 15 sati.
196. Vujatić Jovo, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 4 godine. Umro 26. X 1942. u 13 sati od Enterocolitisa ac. Pokopan 28. X 1942. u 10 sati.

197. Vujčić Mirko, Nikole i Petre iz Čelebinca, Bosańska Dubica. Star 12 godina. Umro 26. XI 1942 u 12 sati od Morbilli, Bronchopneumonie. Pokopan 28. XI 1942. u 10 sati.
198. Vujić Savo, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 6 godina. Umro 20. XI 1942. u 10 sati od Enterocolitisa ac. Pokopan 23. XI 1942. u 10 sati.
199. Vujković Nada, br. 1086. Iz Zavoda za gluho-nijeme. Star cca. 3 godine. Umrla 14. X 1942. u 4 sata od Enterocolitisa acuto, Dyphteria vulvac Pokopana 16. X 1942. u 10 sati.
200. Vukmanović Miladin, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star cca. 2 godine. Umro 26. IX 1942. u 18 sati od Dyphterie fauc. laryngis, Dysenterie ac. Pokopan 28. IX 1942. u 10 sati.
201. Vuković Milan, iz Jeronimske dvorane, nepoznate dobi. Umro 16. X 1942. u 6 sati od Pneumonie, Bronchotitis diff. Pokopan 17. X 1942. u 15 sati.
202. Vasiljević Luka, br. 80. Iz dječje kolonije Josipovac. Dob nepoznata. Umro 16. VIII 1942. u 9 sati od Morbilli, Enterocolitisa acuto. Pokopan 18. VIII 1942. u 10 sati.
203. Zastavniković Aleksa, iz Hrvatskog Crvenog križa. Star 6 godina. Umro 17. VIII 1942. u 7,30 sati od Moribundus adlatus. Pokopan 19. VIII 1942. u 15 sati.
204. Zlojtro Marica, br. 308. Iz dječje kolonije Josipovac. Dob nepoznata. Umrla 12. VIII 1942. u 1 sat od Enterocolitisa acuto, Bronchopneumonie dex. Pokopana 14. VIII 1942. u 10 sati.
205. Zlojtro Milka, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 4 godine. Umrla 15. XI 1942. u 18 sati, od Dyphterie nasi. Pokopana 17. XI 1942. u 10 sati.
206. Zoraja Jovo, iz Zavoda za gluho-nijeme. Star 3 godine. Umro 14. X 1942. u 16 sati od Morbilli, Enterocolitisa ac. Pokopan 16. X 1942. u 10 sati.

207. Zoraja Stana, iz Zavoda za gluhoņijeme. Stara 5 godina. Umrla 2. XI 1942. u 23,40 sati od Enterocolitisa ac. Pokopana 4. XI 1942. u 10 sati.
208. Zorić Ratko, br. 756/I. Iz dječje kolonije Jolipovac. Dob nepoznata. Umro 8. VIII 1942. u 17 sati od Enterocolitisa ac. Pokopan 10. VIII 1942. u 16 sati.
209. Žarković Branko, br. 917. Iz Zavoda za gluhoņijeme. Star cca. 2 godine. Umro 5. X 1942. u 8 sati od Dyphterie acuto. Pokopan 7. X 1942. u 10 sati.
210. Ana N.N., iz dječje kolonije Josipovac. Stara 2 godine i 6 mj. Umrla 29. X 1942. u 9 sati od Dyphterie, Pokopana 3. X 1942. u 10 sati.
211. Anka N., br. 1243. Iz Zavoda za gluhoņijeme. Stara 3 godine. Umrla 15. XI 1942. u 15 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopana 17. XI 1942. u 10 sati.
212. N.N., plavokosa »Desa«. Iz dječjeg odgajališta Josipovac. Nepoznate dobi. Umrla 12. X 1942. u 15 sati od Dyphterie ac. Infiltratio pulmonum. Pokopana 14. X 1942. u 10 sati.
213. Dušanka N., iz Hrvatskog Crvenog križa. Dob nepoznata. Umrla 29. VII 1942. u 24 sata od Cachexia gravis, Dyphteria ac. Pokopana 31. VII 1942. u 10 sati.
214. Ljubica N., Upućena sa željezničke stanice. Umrla 14. VII 1942. u 13 sati od Cachexia gravis, Dyphterie acuto. Pokopana 16. VII 1942. u 10 sati.
215. N.N., naš br. 6 (Maja). Iz Hrvatskog Crvenog križa. Dob nepoznata. Umrla 12. VIII 1942. u 12 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia, Infiltratio. Pokopana 14. VIII 1942. u 10 sati.
216. Mira N., upućena sa željezničke stanice. Dob nepoznata. Umrla 16. VII 1942. u 17,10 sati od Cachexia gravis, Dysenteria acuto. Pokopana 18. VII 1942. u 10 sati.

217. Mira, bez broja (Šinik). Upućena iz Jeronimske dvorane. Umrula 14. X 1942. u ? od Enterocolitisa acuto, Intoxicatio. Pokopana 16. X 1942. u 10 sati.
218. Miško N. (muško), došao iz logora Jastrebarsko. Star 4 godine. Umro 13. IX 1942. u 6,30 sati od Dyphterie laryngis, Trachootomia infacio. Pokopan 15. IX 1942. u 10 sati.
219. Peja N., br. A 54. (Ž). Iz dječjeg doma Josipovac. Dob nepoznata. Umrula 12. X 1942. u 12,30 sati od Scarlatine, Morbilli. Pokopana 14. X 1942. u 10 sati.
220. Soka N., (djevojčica). Sa željezničke postaje. Umrula 14. VII 1942. u 4 sata od Enterocolitisa ac. Pokopana 16. VII 1942. u 10 sati.
221. Zlata N., upućena sa željezničke postaje. Umrula 14. VII 1942. u 9,30 sati od Cachexia gravis, Dyphteria ac. Pokopana 16. VII 1942. u 10 sati
222. Zorka N., upućena sa željezničke postaje. Star 2 godine. Umrula 12. VII 1942. u 7 sati od Cachexia gravis, Moribundus adlatus, Dysenteria acuto. Pokopana 14. VII 1942. u 10 sati.
223. Stojan, br. 1583. Dovežen iz dječjeg doma Josipovac. Star 5 godina. Umro 5. XII 1942. u 3,30 sati od Dyphterie faucium et. laryngis. Pokopan 7. XII 1942. u 10 sati.
224. Živko N., br. 1068. Iz Zavoda za gluho nijeme. Star 2 godine. Umro 4. XI 1942. u 2 sata od Laryngitis crouposa vipht. Varicella. Pokopan 6. XI 1942. u 10 sati.
225. N. Smarda ? (možda Samardžija), br. 308. (žensko). Upućena po Hrvatskom Crvenom križu. Umrula 23. VII 1942. u 2 sata od Enterocolitisa ac. Pokopana 25. VII 1942. u 10 sati.
226. N.N., 269 (Šokčević), žensko dijete. Upućeno sa željezničke postaje. Staro 1 godinu. Umrlo 17.

- VII 1942. u 7 sati od Dysenterie acuto. Pokopano 25. VII 1942. u 10 sati.
227. N.N., muško dijete iz doma Josipovac. Staro 18. mj. Umrlo 24. XI 1942. u 6 sati od TBC. pulmonum. Pokopano 26. XI 1942. u 10 sati.
228. N.N., muško dijete, staro cca. 2 godine. Upućeno sa dječje kolonije. Umrlo 14. IX 1942. u 14,30 sati od Morbilli. Pokopano 16. IX 1942. u 10 sati.
229. N.N., pravoslavno žensko dijete iz Hrvatskog Crvenog križa. Staro 10 mj. Umrlo 29. X 1942. u 13 sati od Pneumonie Pyadermie. Pokopano 3. X 1942. u 10 sati.
230. N.N., žensko dijete, staro 1 godinu. Dopremljeno iz Hrvatskog Crvenog križa. Umrlo 28. X 1942. u 7,30 sati od Enterocolitisa ac. Pneumonie. Pokopano 3. X 1942. u 10 sati.
231. N.N., žensko dijete, iz sirotišta Josipovac. Staro 1 godinu. Umrlo 24. VII 1942. u 15 sati od Cachexia gravis, Enterocolitisa ac. Pokopano 27. VII 1942. u 10 sati.
232. N.N., žensko dijete sa pet redova perla. Dob nepoznata. Umrlo 17. VII 1942. u 23,30 sati od Dyphterie ac. Pokopano 20. VII 1942. u 10 sati.
233. N.N. muško dijete sa vrpcom. Dopremljeno sa željezničke stanice. Umrlo 11. VII 1942. u 23 sata od Cachexia gravis, Moribundus adlatus. Pokopano 14. VII 1942. u 10 sati.
234. N.N., žensko dijete sa perlicama. Doveženo sa željezničke postaje. Umrlo 14. VII 1942. u 4,30 sati od Morbilli, Dysenterie ac. Cachexia. Pokopano 16. VII 1942. u 10 sati.
235. N.N., dječak star 2 godine. Dovežen sa željezničke postaje. Umrlo 14. VII 1942. u 5,15 sati od Moribundus adlatus. Pokopano 16. VII 1942. u 10 sati.

236. N.N., muško dijete sa vrpcom. Dovežen iz Ministarstva udružbe, sa raskužne postaje. Umrlo 24. VIII 1942. u 9,30 sati od Enterocolitisa ac. Pokopano 26. VIII 1942. u 4 sata.
237. N.N., muško dijete cca. 10 mj. Doveženo sa dječje kolonije Josipovac. Umrlo 22. VIII 1942. u 22 sata od Dysenterie acuto. Pokopano 24. VIII 1942. u 11 sati.
238. N.N., muško dijete iz Hrvatskog Crvenog križa. Dob nepoznata. Umrlo 18. VIII 1942. u 6,25 sati od Status post Morbillas, Infiltratio pulmonum. Pokopano 19. VIII 1942. u 5 sati.
239. N.N., žensko dijete sa perlicom. Upućeno po Hrvatskom Crvenom križu. Nepoznate dobi. Umrlo 3. VIII 1942. u 22,25 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopano 5. VIII 1942. u 10 sati.
240. N.N., muško dijete sa flasterom na čelu. Dob nepoznata. Umrlo 2. VIII 1942. u 2 sata od Enterocolitisa ac. Pokopano 4. VIII 1942. u 10 sati.
241. Dečko sa biserima, upućen iz dječjeg doma Kukuljevićeva 19. Star 8 mj. Umro 14. X 1942. u 1 sat od Enterocolitisa ac. Bronchopneumonie. Pokopan 16. X 1942. u 10 sati.
242. N.N., žensko dijete staro 4 godine. Doveženo iz Nazareta-Šestine. Umrlo 13. XI 1942. u 18 sati od Moribundus adlatus. Pokopano 16. XI 1942. u 10 sati.
243. N.N., žensko dijete od 2 godine. Doveženo iz Jeronimske dvorane. Umrlo 16. XI 1942. u 1 sat od Dyptherie faucium, Enterocolitisa ac. Pokopano 18. XI 1942. u 10 sati.
244. N.N., br. 1 (naš broj). Žensko dijete nepoznate dobi. Upućeno po Hrvatskom Crvenom križu. Umrlo 24. VII 1942. u 15 sati od Enterocolitisa ac. Pokopano 27. VII 1942. u 10 sati.
245. N.N., muško dijete br. II. Upućeno iz Hrvatskog Crvenog križa. Umrlo 18. VII 1942. u 4 sata

- od Dysenterie acuto. Pokopano 20. VII 1942. u 10 sati.
246. N.N., žensko dijete br. 2. Nepoznate dobi. Umrlo 17. VII 1942. u 22 sata od Enterocolitisa ac. Pokopano 20. VII 1942. u 10 sati.
247. N.N., muško dijete, naš br. 3. Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 20. VII 1942. u 4 sata od Cachexia gravis, Enterocolitisa ac. Infiltratio specifica pulmonum. Pokopano 22. VII 1942. u 10 sati.
248. N.N., žensko dijete, naš br. 4. Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 3. VIII 1942. u 7,45 sati od Enterocolitisa ac. Pokopano 5. VIII 1942. u 10 sati.
249. N.N., žensko dijete br. 5. nepoznate dobi. Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 20. VII 1942. u 3,30 sati od Cachexia gravis, Enterocolitisa ac. Pokopano 22. VII 1942. u 10 sati.
250. N.N., muško dijete br. 6. nepoznate dobi. Upućeno iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 20. VIII 1942. u 23,25 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia, Bronchopneumonie. Pokopano 22. VIII 1942. u 10 sati.
251. N.N., žensko dijete br. VII, nepoznate dobi. Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 18. VII 1942. u 24 sata od Enterocolitisa acuto. Pokopano 20. VII 1942. u 10 sati.
252. Muško dijete, naš br. 8a. nepoznate dobi. Upućeno iz Ministarstva Udružbe — brige za djecu i roditelje. Umrlo 7. VIII 1942. u 9 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia. Pokopano 10. VIII 1942. u 10 sati.
253. Muško dijete, naš br. 9., nepoznate dobi. Upućeno sa raskužne postaje. Umrlo 14. VIII 1942. u 4,25 sati od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopano 17. VIII 1942. u 10 sati.
254. Žensko dijete, naš br. 10., staro cca. 3 godine. Upućeno iz Ministarstva Udružbe, odjela bri-

ge za obitelj. Umrlo 4. IX 1942. u 10,45 sati od Morbilli, Infiltratio. Pokopano 7. IX 1942. u 10 sati.

255. N.N., muško dijete, naš br. 10. Dob nepoznata. Upućeno iz sirotišta Josipovac. Umrlo 23. VII 1942. u 10 sati od Enterocolitisa ac. Pneumonie lob. dex. Pokopano 25. VII 1942. u 15 sati.

256. Muško dijete, br. 10., nepoznate dobi. Upućeno iz sirotišta Josipovac. Umrlo 26. VII 1942. u 15 sati, od Enterocolitisa ac. Pokopano 28. VII 1942. u 15 sati.

257. Muško dijete, br. 10., staro 7 mj. Upućeno iz Zavoda za gluhonijeme. Umrlo 12. XI 1942. u 11 sati od Dyphterie faucium. Pokopano ?

258. Muško dijete, br. 11., nepoznate dobi. Doveženo iz novog dječjeg sabirališta iz Siska. Umrlo 9. IX 1942. u 21 sat od Cachexia, Dyphteria faucium et. laryngis. Pokopano 11. IX 1942. u 10 sati.

259. Muško dijete, N.N. br. 12., nepoznate dobi. Doveženo iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 14. VIII 1942. u 3,30 sati od Enterocolitisa ac. Cachexia, Dyphteria. Pokopano 17. VIII 1942. u 10 sati.

260. N.N., muško dijete, naš br. 12., nepoznate dobi. Dopremljeno iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 5. VIII 1942. u 23 sata od Enterocolitisa ac. Pokopano 7. VIII 1942. u 10 sati.

261. Žensko dijete — plavuša br. 12. Staro 3 godine. Doveženo iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 22. XI 1942. u 5 sati od Dyphterie, Enterocolitisa ac. Pokopano 24. XI 1942. u 10 sati.

262. Žensko dijete N.N., br. 12. nepoznate starosti. Dopremljeno iz Ravnateljstva dječje kolonije. Umrlo 4. VIII 1942. u 18,30 sati od Enterocolitisa acuto, Bronchopneumonie. Pokopano 6. VIII 1942 u 10 sati.

263. Žensko dijete, naš br. 13., staro cca. 2 godine. Dopremljeno iz novog dječjeg sabirališta iz Siska, po Ministarstvu Udružbe. Umrlo 10. VIII 1942. u 16,30 sati od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopano 12. VIII 1942. u 15 sati.
264. Muško dijete N.N., naš br. 15. Staro 2 godine i 6 mj. Umrlo 14. IX 1942. u 1,25 sati od Scarlatine. Pokopano 16. IX 1942. u 10 sati.
265. Žensko dijete N.N., br. 16. Staro cca. 4 godine. Doveženo iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 11. IX 1942. u 10,15 sati od Scarlatine, Enterocolitisa ac. Pokopano 14. IX 1942. u 10 sati.
266. Muško dijete N.N., naš br. 18. Staro cca 1 godinu. Dopremljeno iz dječjeg odgajališta Josipovac. Umrlo 28. IX 1942. u 6,45 sati od Scarlatine, Bronchiolitis. Pokopano 30. IX 1942. u 6,45 sati.
267. Muško dijete N.N., br. 22. Dob nepoznata. Dopremljeno iz sirotišta Josipovac. Umrlo 25. VII 1942. u 15,30 sati od Enterocolitisa ac. Pokopano 27. VII 1942. u 15 sati.
268. Žensko dijete, br. 41. (Hafidža) iz transporta 18. VIII 1942. Dopremljeno iz dječjeg odgajališta Josipovac. Umrlo 20. IX 1942. u ? od Scarlatine, Morbilli, Infiltratio pulmonum dex. Pokopano 22. IX 1942. u 10 sati.
269. Žensko dijete, br. 42. N.N., iz dječjeg sirotišta Josipovac. Staro cca. 1 godina. Umrlo 13. VIII 1942. u 13 sati od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopano 15. VIII 1942. u 15 sati.
270. Žensko dijete N.N., br. 44. iz dječjeg sirotišta Josipovac. Umrlo 8. IX 1942. u 19,30 sati od Scarlatine, Enterocolitisa ac. Pokopano 10. IX 1942. u 10 sati.
271. Muško dijete N.N., br. 46. Ostalo nepoznato. Umrlo 31. VII 1942. u 8,30 sati od Enterocolitisa ac.

272. Žensko dijete N.N., br. 47., staro 3 godine. Dopremljeno iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 5. XII 1942. u 10 sati od Dyphterie vulvac, Enterocolitisa ac. Pokopano 7. XII 1942. u 10 sati.
273. Žensko dijete N.N., br. 48 — Ljubica. Dopremljeno iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 24. VIII 1942. u 20 sati od Inanitis gravis, Necrosis, Sepsis. Pokopano 26. VIII 1942. u 16 sati.
274. Muško dijete N.N., br. 50., sa željezničke postaje. Umrlo 12. VII 1942. u 21 sat od Cachexia gravis, Dyphteria ac. Pokopano 15. VII 1942. u 10 sati.
275. Muško dijete N.N., br. 50., iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 18. VIII 1942. u 21 sat od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopano 20. VIII 1942. u 15 sati.
276. Žensko dijete N.N., br. 51. Upućeno od Crvenog križa. Umrlo 14. VIII 1942. u ? od Moribundus adlatus. Pokopano 17. VIII 1942. u 12 sati.
277. Muško dijete N.N., br. 52., iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 22. VII 1942. u 14,30 sati od Inanitis gravis, Dyphteria ac. Pokopano 24. VII 1942. u 10 sati.
278. Žensko dijete N.N., br. 56., iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 5. VIII 1942. u 9 sati od Enterocolitisa ac. Bronchopneumonie. Pokopano 7. VIII 1942. u 10 sati.
279. Muško dijete N.N., br. 58., iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 28. VII 1942. u 23 sata od Cachexia gravis, Enterocolitisa ac. Pokopano 30. VII 1942. u 15 sati.
280. Muško dijete N.N., br. 58a, iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 16. IX 1942. u 15,20 sati od Scarlatine, Pokopano 18. IX 1942. u 10 sati.
281. Muško bezimeno dijete, br. 59. od cca 1 godinu. Dopremljeno iz dječjeg sirotišta Josipovac.

- Umrlo 14. X 1942. u 14 sati od Dyphterie, Enterocolitis ac. Stomatitis ulcerosa. Pokopano 16. X 1942. u 10 sati.
282. Muško dijete N.N. br. 60, iz dječjeg sirotišta Josipovac. Umrlo 7. VIII 1942. u ? od Enterocolitisa ac. Pokopano 9. VIII 1942. u 17 sati.
283. Žensko dijete, br. 61, iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 23. VII 1942. u 1,30 sati od Moribundus adlatus, Enterocolitis acuto. Pokopano 25. VII 1942. u 10 sati.
284. Muško dijete, br. 63, iz sirotišta Josipovac. Umrlo 25. VII 1942. u 11 sati od Inanitis gravis, Enterocolitis acuto. Pokopano 27. VII 1942. u 15 sati.
285. Muško dijete N.N., 66, iz sirotišta Josipovac. Umrlo 6. VIII 1942. u 22 sata od Enterocolitisa acuto. Pokopano 8. VIII 1942. u 10 sati.
286. Žensko dijete, br. 69, iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 16. VIII 1942. u 15 sati od Dyphterie faucium, Inanitis. Pokopano 18. VIII 1942. u 18 sati.
287. Žensko dijete, br. 70, iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 18. VIII 1942. u 3 sata od Dyphterie faucium, Inanitis. Pokopano 19. VIII 1942. u 17 sati.
288. Muško dijete N.N., br. 71, iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 20. VIII 1942. u 23,35 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia, Infiltratio. Pokopano 22. VIII 1942. u 10 sati.
289. Žensko dijete N.N., br. 71. Upućeno iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 28. VII 1942. u 20,45 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopano 30. VII 1942. u 15 sati.
290. Žensko dijete N.N., br. 71. Upućeno sa željezničke stanice. Umrlo 15. VII 1942. u ? od Cachexia gravis, Dysenterie acuto. Pokopano 17. VII 1942. u 10 sati.

291. Muško dijete, br. 72. Dopremljeno iz novog sabirališta Sisak, preko Ministarstva udružbe. Umrlo 11. VIII 1942. u 3,15 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia. Pokopano 13. VIII 1942. u 15 sati.
292. Muško dijete, br. 74, iz sirotišta Josipovac. Umrlo 2. VIII 1942. u 20 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia. Pokopano 4. VIII 1942. u 10 sati.
293. Muško dijete, br. 75a. Upućeno sa Crvenim Križom. Umrlo 20. VII 1942. u 21,30 sati od Enterocolitisa ac. Infiltratio pulmonum dex. Pokopano 21. VII 1942. u 10 sati.
294. Žensko dijete, br. 75. Upućeno sa željezničke postaje. Staro 2 godine. Umrlo 16. VII 1942. u 8 sati od Cachexia gravis, Enterocolitis, Infiltratio specifice. Pokopano 18. VII 1942. u 10 sati.
295. Muško dijete, br. 77, iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 23. VII 1942. u 16 sati od Enterocolitisa acuto, Bronchiolitis confluens. Pokopano 25. VII 1942. u 15 sati.
296. Muško dijete N.N., br. 78. Upućeno iz Ministarstva Udružbe, odsjeka za brigu roditelja i djece. Umrlo 4. IX 1942. u 9 sati od Enterocolitisa acuto, Cachexia, Bronchopneumonia. Pokopano 7. IX 1942. u 10 sati.
297. Muško dijete, br. 79. Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 19. VII 1942. u 5,30 sati od Dysenterie acuto. Pokopano 21. VII 1942. u 10 sati.
298. Žensko dijete N.N., br. 80. Upućeno sa željezničke stanice preko Crvenog križa. Staro 2 godine. Umrlo 11. VII 1942. u 19 sati od Inanitis gravis, Moribundus adlatus. Pokopano 14. VII 1942. u 15 sati.
299. Muško dijete, br. 80. Upućeno iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 5. VIII 1942. u 15 sati od Enterocolitisa ac. Infiltratio penhilosa. Pokopano 7. VIII 1942. u 10 sati.

300. Žensko dijete, br. 84. Upućeno iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 5. VIII 1942. u 3 sata od Enterocolitisa acuto. Pokopano 7. VIII 1942. u 10 sati.
301. Žensko dijete, br. 86. Upućeno sa željezničke stanice po Crvenom križu. Umrlo 15. VII 1942. u 9,30 sati od Cachexia, Enterocolitis ac. Pokopano 17. VII 1942. u 10 sati.
302. Žensko dijete, br. 88. Dopremljeno iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 8. IX 1942. u 15,30 sati od Dyphterie fauc. et. laryngis — Morbilli. Pokopano 10. IX 1942. u 10 sati.
303. Muško dijete, br. 89. Dopremljeno iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 27. VII 1942. u 12 sati od Enterocolitisa ac. Infiltratio specificae. Pokopano 29. VII 1942. u 15 sati.
304. Žensko dijete, br. 91. Dopremljeno iz sirotišta Josipovac. Umrlo 25. VII 1942. u 12 sati od Enterocolitisa ac. Bronchopneumonie. Pokopano 27. VII 1942. u 15 sati.
305. Žensko dijete, br. 95. Upućeno iz sirotišta Josipovac. Umrlo 2. VIII 1942. u 10 sati od Scarlatine, Enterocolitisa. Pokopano 4. VIII 1942. u 10 sati.
306. Žensko dijete N.N., br. 96. Dopremljeno iz dječje kolonije Josipovac. Umrlo 17. VII 1942. u 15 sati od Dysenterie acuto. Pokopano 20. VII 1942. u 10 sati.
307. Muško dijete N.N., br. 417. Dopremljeno sa raskužne postaje. Umrlo 28. VIII 1942. u 9 sati od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopano 30. VIII 1942. u 10 sati.
308. Žensko dijete N.N., br. 418. Dopremljeno sa raskužne postaje. Umrlo 18. VIII 1942. u 10,30 sati od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopano 20. VIII 1942. u 15 sati.

309. Muško dijete N.N., br. 948. Dopremljeno iz Zavoda az gluhonijeme. Staro 3 godine. Umrlo 22. X 1942. u 12 sati od Enterocolitisa ac. Morbilli, Dyphterie. Pokopano 24. X 1942. u 10 sati.
310. Muško dijete, br. 449. Upućeno po Hrvatskom Crvenom križu. Umrlo 1. VII 1942. u 1 sat od Enterocolitisa acuto, Infiltratio parahilaris bilateralis. Pokopano 3. VIII 1942. u 10 sati.
311. Žensko dijete, br. 498. Dopremljeno iz dječje kolonije Josipovac. Staro 1 godinu. Umrlo 10. VIII 1942. u 15 sati od Enterocolitisa ac. Cachexia. Pokopano 12. VIII 1942. u 15 sati.
312. Žensko dijete N.N., br. 501. Upućeno od Ministarstva Udružbe, odjela za brigu roditelja i djece. Umrlo 8. VIII 1942. u 12 sati od Enterocolitisa ac. Pokopano 10. VIII 1942. u 10 sati.
313. Muško dijete N.N., br. 501. Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 26. VII 1942. u 19 sati od Enterocolitisa ac. Pokopano 28. VII 1942. u 15 sati.
314. Žensko dijete, br. 518. Djetė izbjeglice, staro 2 godine. Upućeno iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 19. XII 1942. u 5 sati od Dyphterie faucium, Enterocolitisa ac. Moribundus adlatus. Pokopano 22. XII 1942. u 10 sati.
315. Muško dijete N.N., br. 531. Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 21. VII 1942. u 13 sati od Enterocolitisa ac. Pokopano 23. VII 1942. u 15 sati.
316. Muško dijete N.N., br. 537. Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 24. VII 1942. u 4 sata od Enterocolitisa ac. Bronchopneumonie. Pokopano 25. VII 1942. u 16 sati.
317. Muško dijete N.N., br. 557., staro 1 godinu. Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 28. VII 1942. u 18,30 sati od Enterocolitisa ac. Bronchopneumonie L.dex. Pokopano 30. VII 1942. u 10 sati.
318. Muško dijete, br. 583. (liepi). Upućeno po Crvenom križu. Umrlo 29. VII 1942. u 5,30 sati od

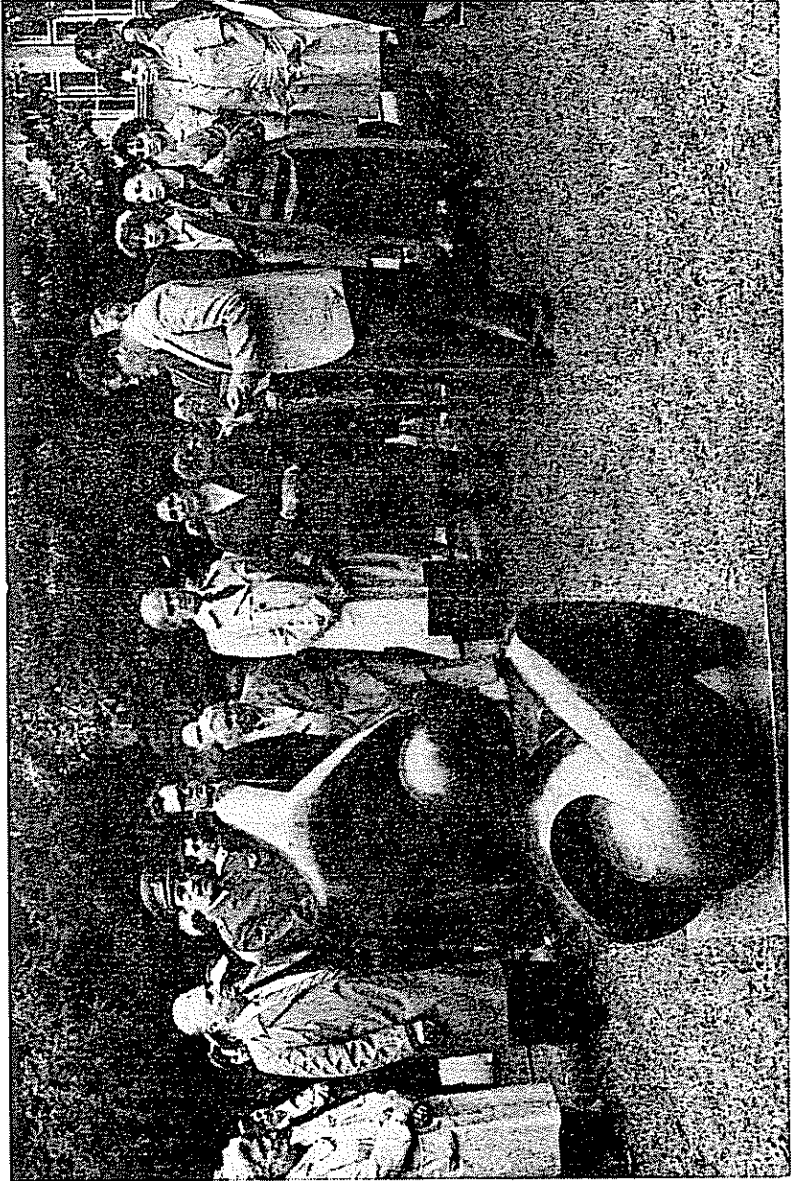
- Enterocolitisa ac, Bronchiolitis confluens. Pokopano 30. VII 1942. u 15 sati.
319. Žensko dijete N.N., br. 814. Staro 18. mj. Dopremljeno iz doma Kukuljevićeve 19. Umrlo 12. XI 1942. u 7 sati od Scarlatine, Infiltratio perihilosa bilateralis. Pokopano 14. XI 1942. u 10 sati.
320. Žensko dijete N.N., br. 828. Staro 6 mj. Dopremljeno iz dječjeg doma Kukuljevićeve 19. Umrlo 17. X 1942. u 1 sat od Enterocolitisa ac. Pokopano 19. X 1942. u 10 sati.
321. Žensko dijete, br. 855. Staro 3 godine. Upućeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 3. X 1942 u 14,35 sati od Moribundus adlatus. Pokopano 5. X 1942. u 15 sati.
322. Žensko dijete N.N., br. 881. Staro 3 godine. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 18. X 1942. u 11 sati od Enterocolitisa ac. Bronchiolitis diffusa. Pokopano 20. X 1942. u 16 sati.
323. Žensko dijete N.N., br. 912. Staro 3 godine. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 21. X 1942. u 5 sati od Morbilli, Enterocolitis ac. Pokopano 23. X 1942. u 10 sati.
324. Muško dijete N.N., br. 924. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 10. X 1942. u 14 sati od Morbilli, Bronchopneumonie, Enterocolitisa. Pokopano 12. X 1942. u 10 sati.
325. Muško dijete N.N., br. 995. Staro 3 godine. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 21. XI 1942. u 1 sat od Enterocolitisa ac. Pokopano 23. XI 1942. u 10 sati.
326. Muško dijete N.N., br. 1041. Staro 2 godine. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 28. X 1942. u 16 sati od Moribundus adlatus. Pokopano 30. X 1942. u 10 sati.
327. Muško dijete N.N., br. 1048. Staro 2 godine. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo

1. XI 1942. u 9,30 sati od Enterocolitisa ac. Pokopano 3. XI 1942. u 10 sati.
328. Muško dijete N.N., br. 1074. Staro 2 godine. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 1. XI 1942. u 9 sati od Pneumonije. Pokopano 3. XI 1942. u 10 sati.
329. Muško dijete N.N., br. 1079. Staro 4 godine. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 18. X 1942. u 9 sati od Moribundus adlatus, Enterocolitis ac. Pokopano 20. X 1942. u 10 sati.
330. Žensko dijete N.N., br. 1192. Staro 5 godina. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 3. XI 1942. u 7,20 sati od Enterocolitisa ac. Pokopano 5. XI 1942. u 10 sati.
331. Žensko dijete, br. 1190 N.N. Staro 2 godine. Umrlo 5. XI 1942. u 4 sata od Enterocolitisa ac. Pokopano 7. XI 1942. u 10 sati.
332. Žensko dijete N.N., br. 1205. Staro 3 godine. Upućeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 20. X 1942. u 23 sata od Morbilli, Enterocolitis ac. Dyphteria nasi. Pokopano 22. X 1942. u 10 sati.
333. Žensko dijete N.N., br. 1488. Staro 3 godine. Dopremljeno iz dječjeg doma Kukuljevićeva 19. Umrlo 2. XI 1942. u 23 sata od Scarlatine, Dyphterie nasi, Enterocolitisa ac. Pokopano 4. XI 1942. u 10 sati.
334. Muško dijete N.N., br. 1759. Staro 3 godine. Dopremljeno iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrlo 17. XI 1942. u 4 sata od Dyphterie faucium, Morbilli, Enterocolitisa ac. Pokopano 19. XI 1942. u 10 sati.
335. Muško dijete N.N., br. 1800. Staro 18 mj. Dopremljeno iz kolonije Josipovac. Umrlo 11. XI 1942. u 11,30 sati od Scarlatine, Inanitic. Pokopano 13. XI 1942. u 10 sati.
336. Muško dijete, br. 1804. Staro 15 mj. Dopremljeno iz sirotišta Josipovac. Umrlo 5. XI 1942. u

2 sata od Scarlatine, Dyspepsia infantum. Pokopano 7. XI 1942. u 10 sati.

337. Milka ?, br. 1776. Stara 3 godine. Dopremljena iz Zavoda za gluhoonijeme. Umrta 8. XI 1942. u 9 sati, od Dyphterie faucium et.nasi, Enterocolitis ac. Pokopano 10. XI 1942. u 10 sati.

338. Žensko dijete N. Borković, br. 156. Dob nepoznata. Dopremljeno po Crvenom križu. Umrlo 17. VII 1942. u 16 sati od Dysenterie ac. Pokopano 29. VII 1942. u 10 sati.

19. Zagreb 1987. godine — ispred Bolnice za zarazne bolesti otkrivanje spomenika djeci Kozare

**DJEČIJE PRIHVATILIŠTE »JOSIPOVAC«
ZAGREB, ADOLFA MOŠINSKOG 47.**

Razgledač mrtvaca: Dr Peičić Aleksander

1. Alavuk Ostoja, br. 1797, Uroša i Radosave iz Jasenja, Bos. Dubica. Star 15 mj. Umro 10. XI 1942. u 18 sati od Pneumonije. Pokopan 12. XI 1942. u 16 sati.
2. Babić Stana, br. 906. Stara 2 god. i 6 mj. Umr-la 23. X 1942. u 20 sati od Pneumonije. Pokopa-na 25. X 1942. u 17 sati.
3. Bakić Ljubica, br. 1463. Stara 5 mj. Umr-la 23. X 1942. u 15 sati od Dysenterije. Pokopana 25. X 1942. u 15 sati.
4. Balaban Gordana, br. 1436. Stara 2 godine. Umr-la 25. X 1942. u 6 sati od Pneumonije. Po-kopana 27. X 1942. u 10 sati.
5. Borjanović Milosava, iz transporta bosanske djece. Stara oko 13 mj. Umr-la 17. VIII 1942. u 4 sata od Dysenterije. Pokopana 19. VIII 1942. u 10 sati.
6. Bjelić Branko, br. 29, iz transporta bosanske djece. Star 2 mj. Umro 3. X 1942. u 17 sati od Intoxicatia i Alimentaria. Pokopan 5. X 1942. u 17 sati.
7. Blanuša Bosiljka, Dušana i Anđe iz Kostajnice. Stara 3 godine. Umr-la 13. XI 1942. u 5 sati od Pneumonije. Pokopana 15. XI 1942. u 10 sati.
8. Brazleticin (?) Dragica, br. 87. Stara 1 godinu i 6 mj. Umr-la 7. XI 1942. u 11,30 sati od Ente-rocolitisa i Intoxicatia. Pokopana 9. XI 1942. u 11 sati.

9. Brkić Milka, Nikole, iz Sanskog Mosta. Rođena 3. X 1942. Umrla 21. XII 1942. u 9 sati od Dyspepsie. Pokopana 23. XII 1942. u 11 sati.
10. Bućmar Sava, br. 51, Mile i Darinke. Stara 8 mj. Umrla 4. XI 1942. od Pneumonije. Pokopana 6. XI 1942. u 10 sati.
11. Burazor Rosa, br. 1808. Stara 3 godine. Umrla 7. XI 1942. u 18 sati od Pneumonije. Pokopana 9. XI 1942. u 16 sati.
12. Carić Vidosava, stara 2 godine. Umrla 20. VIII 1942. od Dysenterije. Pokopana 22. VIII 1942. u 17 sati.
13. Crnobrnja Cveto (?), br. 842. Star oko 1 godinu. Umro 9. X 1942. u 12 sati od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 11. X 1942. u 14 sati.
14. Crnobrnja Marica, br. 36. Stara 6 mj. Umrla 23. X 1942. u 5 sati od Pneumonije. Pokopana 25. X 1942. u 10 sati.
15. Crnobrnja Radmila, br. 1793, Koste i Rose iz Komlenca, Bos. Dubica. Stara 15 mj. Umrla 30. X 1942. u 18 sati od Pneumonije. Pokopana 2. XI 1942. u 15 sati.
16. Crnobrnja Ružomir, br. 904. Star oko 2 godine. Umro 4. XI 1942. u 17 sati od Pneumonije. Pokopan 6. XI 1942. u 17 sati.
17. Čuča Milena, br. 67 iz transporta bosanske djece. Stara 1 godinu. Umrla 10. X 1942. u 17 sati od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 12. X 1942. u 17 sati.
18. Čuča Nevenka, br. 840. Stara 2 godine. Umrla 19. X 1942. u 12 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 21. X 1942. u 10 sati.
19. Čuk Marko, br. 1377, Miloša i Milke. Star 11 mj. Umro 29. X 1942. u 10 sati od Dysenterije. Pokopan 31. X 1942. u 10 sati.
20. Delić Stana, stara oko 3 godine. Umrla 9. XI 1942. u 12,30 sati, od Pneumonije, Stomatitis, Morbillia. Pokopana 11. XI 1942. u 11 sati.

21. Despotić Marko, br. 1151. Star 1 godinu i 6 mj. Umro 14. X 1942. u 10 sati od Pneumonije. Pokopan 16. X 1942. u 10 sati.
22. Dosić (?) Ostoja, br. 56 Star 1 godinu i 6 mj. Umro 25. X 1942. u 18 sati od Dysenterije. Pokopan 27. X 1942. u 17 sati.
23. Dragojević Božo, br. 82. Star 7 mj. Umro 7. X 1942. u 18 sati, od Pneumonije. Pokopan 9. X 1942. u 17 sati.
24. Dragojević Milan, br. 58A, iz transporta bosanske djece. Star oko 2 godine. Umro 3. X 1942. u 12,30 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopan 5. X 1942. u 14 sati.
25. Dragojević Milan, br. 854. Star oko 3 godine. Umro 5. X 1942. u 6 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopan 7. X 1942. u 10 sati.
26. Dragojević Milica, br. 865. Stara 1 godinu. Umrila 11. X 1942. u 4 sata, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 13. X 1942. u 10 sati.
27. Dragičević Zorka, Mile i Bose. Stara 6 mj. Umrila 29. X 1942. u 2 sata, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 31. X 1942. u 10 sati.
28. Gajić Petra, br. 21., iz Vlačkovca Bos. Dubica. Stara 6 mj. Umrila 28. VIII 1942. od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 30. VIII 1942. u 10 sati.
29. Gavranović Pero, br. 1005. Star 1 godinu. Umro 24. X 1942. u 4 sata, od Pneumonije. Pokopan 26. X 1942. u 10 sati.
30. Gončim Tomo, star 11 mj. Umro 12. VIII 1942. u 8,40 sati, od Dysenterije. Pokopan 19. VIII 1942. u 10 sati.
31. Grkinić Milka, br. 824., iz transporta. Stara oko 3 godine. Umrila 27. X 1942. u 3 sata, od Pneumonije. Pokopana 29. X 1942. u 10 sati.
32. Grujić Milena, br. 89A. Stara 1 godinu. Umrila 13. X 1942. u 2 sata, od Pneumonije. Pokopana 15. X 1942. u 10 sati.

33. Grujić Milan, br. 28A., iz Međuvoda Bos. Dubica. Star 3 mj. Umro 31. X 1942. u 16 sati, od Pneumonije. Pokopan 2. XI 1942. u 16 sati.
34. Hreljenović Živko, br. 59. Star oko 6 mj. Umro 10. X 1942. u 8 sati, od Pneumonije. Pokopan 12. X 1942. u 17 sati.
35. Ilišević Nada, br. (259) 6. Stara 9 mj. Umrila 5. IX 1942. u 4 sata, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 7. IX 1942. u 10 sati.
36. Imanović Blagojka, br. 25. Stara 6 mj. Umrila 5. X 1942. u 1 sat, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 7. X 1942. u 10 sati.
37. Imanović Bosiljka, br. 843. Stara 3 godine. Umrila 22. X 1942. u 20 sati, od Pneumonije. Pokopana 24. X 1942. u 17 sati.
38. Jeffenić (?) Mileva, stara 6 mj. Umrila 21. VIII 1942. u 5 sati, od Gastroenterocolitisa acuto. Pokopana 23. VIII 1942. u 10 sati.
39. Karan Branko, br. 1820., Dušana i Milanije (Mila), iz Mrakovdola Kostajnica. Star 1 godinu i 6 mj. Umro 15. XI 1942. u 5 sati, od Pneumonije. Pokopan 17. XI 1942. u 10 sati.
40. Kažić Rajko, br. 75. Star 7 mj. Umro 12. IX 1942. u 3 sata, od Pneumonije. Pokopan 14. IX 1942. u 10 sati.
41. Kesić Dušanka, br. 812., iz Međeđe Bos. Dubica. Stara 1 godinu i 6 mj. Umrila 6. IX 1942. u 11 sati, od Pneumonije. Pokopana 8. IX 1942. u 11 sati.
42. Kolundžić Bosiljka, br. 878. Stara 2 godine. Umrila 19. X 1942. u 22 sata, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 21. X 1942. u 17 sati.
43. Kolundžić Vida, br. 77., iz transporta bosanske djece. Stara oko 14 dana. Umrila 6. X 1942. u 7 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 8. X 1942. u 17 sati.

44. Kolavra (?) Dragica, br. 1494. Stara 2 godine. Umrila 9. XI 1942. u 2 sata, od Pneumonije. Pokopana 11. XI 1942. u 10 sati.
45. Kos Nevenka, br. 1373., Liška (?) i Milje, iz Međuvoda Bos. Dubica. Stara 3 godine. Umrila 31. X 1942. u 22 sata, od Pneumonije. Pokopana 2. XI 1942. u 17 sati.
46. Kondić Radosava, br. 1839, iz Tuključana Bos. Dubica. Stara oko 3 godine. Umrila 6. XI 1942. u 21 sat, od Pneumonije. Pokopana 8. XI 1942. u 10 sati.
47. Kukavica Miljka, stara 7 mj. Umrila 19. VIII 1942. u 13 sati, od Intoxicatio. Pokopana 21. VIII 1942. u 14 sati.
48. Laloš Dušanika, stara 13 mj. Umrila 13. VIII 1942. u 12,40 sati, od Dysenterie. Pokopana 14. VIII 1942. u 17 sati.
49. Lesić Mirjana, br. 981. Stara 2 godine. Umrila 23. X 1942. u 10 sati, od Pneumonije. Pokopana 25. X 1942. u 10 sati.
50. Ljubičić Radojka, stara 7 mj. Umrila 20. VIII 1942. u 5 sati, od Dysenterie. Pokopana 22. VIII 1942. u 10 sati.
51. Majanović (?) Đebad (?), br. 1., iz transporta bosanske djece. Star 3 mjeseca. Umro 10. X 1942. u 14 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopan 12. X 1942. u 14 sati.
52. Majić Danica, br. 872., iz transporta bosanske djece. Stara 2 godine. Umrila 20. X 1942. u 5 sati od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 22. X 1942. u 10 sati.
53. Marić Darinka, br. 81., iz transporta bosanske djece. Stara 7 mj. Umrila 6. X 1942. u 8 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 8. X 1942. u 10 sati.
54. Marin Vukašin, br. 1814., Mitra i Anke iz Podbrđana Kostajnica. Star 2 godine. Umro 8. XI 1942.

u 20 sati, od Pneumonije. Pokopan 10. XI 1942. u 16 sati.

55. Marinić Savka, br. 820. Stara 2 godine. Umrkla 20. X 1942. u 16 sati, od Pneumonije. Pokopana 22. X 1942. u 17 sati.

56. Marinković Radosava, br. 1508., Mirka i Sboje iz Kuljana Bos. Novi. Stara 2 godine. Umrkla 11. XI 1942. u 3 sata, od Pneumonije. Pokopana 13. XI 1942. u 10 sati.

57. Marković Cvijeta, stara 14 mj. Umrkla 13. VIII 1942. u 15 sati, od Dysenterije. Pokopana 14. VIII 1942. u 17 sati.

58. Mataruga Draginja, br. 84., Pavla i Marije. Stara oko 6 mj. Umrkla 2. XI 1942. u 3 sata, od Dysenterije. Pokopana 4. XI 1942. u 16 sati.

59. Miletić Vid, br. 809., iz transporta bosanske djece. Star oko 1 godinu. Umro 10. X 1942. u 5 sati, od Pneumonije. Pokopan 12. X 1942. u 10 sati.

60. Miletić Nada, br. 823., iz transporta bosanske djece. Stara 5 mj. Umrkla 7. X 1942. u 8 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 9. X 1942. u 10 sati.

61. Miljanović Jovanka, br. 126. Stara 1 mj. Umrkla 4. X 1942. u 14 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 6. X 1942. u 14 sati.

62. Mirkadović (?) Mirko, star 3 godine. Umro 22. XII 1942. u 6 sati, od Scorbuta. Pokopan 24. XII 1942, u 10 sati.

63. Muhajković Josip, br. 42., iz transporta bosanske djece. Star 2 mj. Umro 3. X 1942. u 16 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 5. X 1942. u 16 sati.

64. Muratović Tomo, br. 40a. Star 1 godinu. Umro 4. X 1942. u 7 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 6. X 1942. u 10 sati.

65. Pantić Dragica, br. 1500., iz transporta bosanske djece. Stara 1 godinu i 3 mj. Umrkla 6. X 1942. u 2 sata, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 8 X 1942. u 10 sati.
66. Pavić Saveta, br. 1836., Stanka i Petre iz Dvorišta Bos. Dubica. Stara oko 3 godine. Umrkla 15. XI 1942. u 5 sati, od Pneumonije. Pokopana 17. XI 1942. u 10 sati.
67. Pejić Milovan, star 11 mj. Umro 7. VIII 1942. u 10 sati, od Dysenterije. Pokopan 9. VIII 1942. u 11 sati.
68. Perić Sofija, stara 3 mj. Umrkla 13. VIII 1942. u 24 sata, od Pneumonije. Pokopana 16. VIII 1942. u 10 sati.
69. Perušić Dobrila, 885., Konstantina i Kose iz Rakovice Bos. Dubica. Stara 2 godine. Umrkla 29. X 1942. u 6 sati, od Pneumonije. Pokopana 31. X 1942. u 10 sati.
70. Petković Smilja, br. 852., stara 2 godine. Umrkla 17. X 1942. u 22 sata, od Pneumonije. Pokopana 19. X 1942. u 17 sati.
71. Plajšić (?) Bogdanka, br. 51., stara 2 mj. Umrkla 4. X 1942. u 16 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 6. X 1942. u 16 sati.
72. Popović Košavka (?), br. 424., iz transporta bosanske djece. Stara 2 godine. Umrkla 3. X 1942. u 6 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 5. X 1942. u 10 sati.
73. Rajlić Milka, br. 87. Umrkla 22. X 1942. u 2 sata, od Pneumonije. Pokopana 24. X 1942. u 10 sati.
74. Batić Milena, br. 73., stara 6 mj. Umrkla 17. X 1942. u 12 sati, od Pneumonije. Pokopana 19. X 1942. u 11 sati.
75. Reljić Nada, br. 76., Vlade i Bosiljke iz Čelebinaca, Bos. Dubica. Stara 4 godine. Umrkla 18. XI

1942. u 2 sata, od Pneumonije. Pokopana 20. XI 1942. u 10 sati.
76. Reljanović Mileva, br. 907., Milana i Jele iz Vojškove, Bos. Dubica. Stara 3 godine. Umrkla 8. XI 1942. u 22 sata, od Pneumonije. Pokopana 10. XI 1942. u 16 sati.
77. Ružić Ljeposava, br. 890., Miloša i Petre iz Medede, Bos. Dubica. Stara 3 godine. Umrkla 31. X 1942. u 6 sati, od Scorbuta. Pokopana 2. XI 1942. u 10 sati.
78. Samardžija Bosiljka, br. 1371., Nikole i Milke iz Malih Brđana. Stara 1 godinu. Umrkla 12. IX 1942. u 2 sata, od Pneumonije. Pokopana 14. IX 1942. u 10 sati.
79. Savanović Nevenka, br. 1227., stara 5 godina. Umrkla 28. X 1942. u 15 sati, od Pneumonije. Pokopana 30. X 1942. u 15 sati.
80. Savić Nevenka, br. 15., stara 15 mj. Umrkla 25. VIII 1942. u 9 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 27. VIII 1942. u 10 sati.
81. Semiz Milka, br. 1816., Radovana i Zorke iz Mirkovca, Bos. Dubica. Stara 1 godinu. Umrkla 8. XI 1942. u 16 sati, od Pneumonije. Pokopana 10. XI 1942. u 16 sati.
82. Smiljanić Savka iz Klekovaca, Bos. Dubica. Stara 2 godine. Umrkla 29. IX 1942. u 19 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 1. X 1942. u 17 sati.
83. Soldat Danica, Jove i Ilonke (?), iz Slabinje. Stara 25 dana. Umrkla 4. VIII 1942. u 21 sat, od Pneumonije. Pokopana 6. VIII 1942. u 17 sati.
84. Strika Milojka, br. 25A., Pere i Jovanke iz Komlenca, Bos. Dubica. Stara 2 godine. Umrkla 20. XI 1942. u 15 sati, od Dysenterije. Pokopana 22. XI 1942. u 15 sati.

85. Subotić Branka, br. 25., stara 1 godinu. Umrila 8. IX 1942. u 22 sata, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 10. IX 1942. u 17 sati.
86. Šinić Jovo, br. 1216., Nikole i Dese iz Vrbaške, Bos. Gradiška. Star 5 godina. Umro 18. XI 1942. u 20 sati, od Pneumonije. Pokopan 20. XI 1942. u 15 sati.
87. Šmitran Živko, br. 3213., star 2 godine i 6 mj. Umro 27. VIII 1942. u 10 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopan 29. VIII 1942. u 10 sati.
88. Obradović Teodor, br. 1039., star 1 godinu i 6 mj. Umro 16. X 1942. u 2 sata, od Dysenterije. Pokopan 18. X 1942. u 10 sati.
89. Trubarac Milenko, br. 1405., star 2 mj. Umro 25. X 1942. u 18 sati, od Pneumonije. Pokopan 27. X 1942. u 17 sati.
90. Vučković Đuro, br. 1584., Nikole i Stane iz Knežice, Bos. Dubica. Star 4 godine. Umro 17. XI 1942. u 22 sata, od Pneumonije. Pokopan 19. XI 1942. u 15 sati.
91. Vujasin Mile, br. 70., Nikole i Milje. Star 1 godinu. Umro 6. XI 1942. u 10 sati, od Pneumonije. Pokopan 8. XI 1942. u 17 sati.
92. Vukman Rajko, br. 1021., star 1 godinu i 6 mj. Umro 21. X 1942. u 5 sati, od Pneumonije. Pokopan 23. X 1942. u 10 sati.
93. Vuković Marija, br. 68., stara 8 mj. Umrila 25. XI 1942. u 19 sati, od Pneumonije. Pokopana 27. XI 1942. u 15 sati.
94. Zorić Anka, br. 1301., stara 10 mj. Umrila 1. XI 1942. u 17 sati, od Pneumonije. Pokopana 3. XI 1942. u 16 sati.
95. Zlojtro Milorad, br. 74A., iz transporta bosanske djece. Star 1 godinu. Umro 5. X 1942. u 21 sat, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopan 7. X 1942. u 17 sati.

96. Zakić Boško, br. 1822., Jove i Mileve iz Jase-
nja, Bos. Dubica. Star 1 godinu i 3 mj. Umro 4.
XI 1942. u 3 sata, od Pneumonije. Pokopan 6. XI
1942. u 10 sati.
97. Žigić Vidosava, br. 35., stara 1 mj. i 15 dana.
Umrta 11. X 1942. u 23 sata, od Enterocolitisa.
Pokopana 13. X 1942. u 17 sati.
98. Živanović Milenka, br. 1409., Ilije i Đuje iz
Međuvoda, Bos. Dubica. Stara 4-5 mj. Umrta 2.
XI 1942. u 4 sata, od Pneumonije. Pokopana 4.
XI 1942. u 16 sati.
99. Belovuk (?), muško dijete oko 11 mj. Umro
11. VIII 1942. u 8 sati, od Dysenterije. Pokopan 13.
VIII 1942. u 10 sati.
100. Borut, muško dijete staro 6 mj. Umro 21. VIII
1942. u 20 sati, od Enterocolitisa acut. Pokopan
23. VIII 1942. u 17 sati.
101. Grigičić (?), žensko dijete br. 1557. Umrta 11.
VIII 1942. u 11,45 sati, od Intoxicatio-Alimentaria.
Pokopana 13. VIII 1942. u 11 sati.
102. Pralec, žensko dijete. Umrta 6. VIII 1942. u
8 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 8.
VIII 1942. u 10 sati.
103. Sljepčević, muško dijete, Stojin iz transporta
bosanske djece. Umro 5. X 1942. u 0,30 sati, od
Pneumonije. Pokopan 7. X 1942. u 17 sati.
104. Dobrosava, br. 56., stara 15 mj. Umrta 16.
XI 1942. u 17 sati, od Morbillia, Pneumonije. Po-
kopana 18. XI 1942. u 15 sati.
105. Drago, br. 1484., Jove i Stane iz Grabašaca (?),
Bos. Dubica. Star 2 godine. Umro 11. XI 1942. u
4 sata, od Pneumonije. Pokopan 13. XI 1942. u 10
sati.
106. Đurđica, br. 72., stara 1 godinu. Umrta 12.
IX 1942. u 11 sati, od Pneumonije. Pokopana 14.
IX 1942. u 10 sati.

107. Košuta, br. 35., stara 3 mj. Umrila 2. IX 1942 u 24 sata, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 4. IX 1942. u 17 sati.
108. Nikola, star 2 godine i 6 mj. Umro 10. VIII 1942. u 23 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 12. VIII 1942. u 10 sati.
109. Pero, star 1 godinu. Umro 21. XI 1942. u 15 sati, od Broncho-Pneumonie, Morbille, Varicellae. Pokopan 23. XI 1942. u 15 sati.
110. Stevo, star 1 godinu. Umro 21. X 1942. u 3 sata, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopan 23. X 1942. u 10 sati.
111. Pralec, muško dijete, iz transporta bosanske djece, staro oko 2 mj. Umro 1. VIII 1942. u 23 sata, od Dyspepsie. Pokopan 3. VIII 1942. u 17 sati.
112. Mira, ostalo nepoznato, iz transporta bosanske djece. Stara oko 3 mj. Umrila 23. VIII 1942. u 12 sati, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopana 25. VIII 1942. u 10 sati.
113. Stanko, br. 109., star oko 7 mj. Umro 11. XII 1942. u 14 sati, od Morbille i Varicelle. Pokopan 13. XII 1942. u 14 sati.
114. Žensko dijete, br. 1A. Stara oko 15 mj. Umrila 14. X 1942. u 11 sati, od Enterocolitisa. Pokopana 16. X 1942. u 11 sati.
115. Žensko dijete, br. 2., iz transporta bosanske djece. Stara 1 godinu. Umrila 9. IX 1942. u 9 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 11. IX 1942 u 10 sati.
116. Žensko dijete, br. 4. (ostalo nepoznato). Umrila 6. VIII 1942. u 7 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 8. VIII 1942. u 10 sati.
117. Žensko dijete, br. 4., stara 8 nedjelja. Umrila 23. VIII 1942. u 12 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 25. VIII 1942. u 10 sati.

118. Muško dijete, br. 5., star 11 mj. Umro 5. VIII 1942. u 23 sata, od Sepse. Pokopan 7. VIII 1942. u 17 sati.
119. Žensko dijete, br. 5., stara 9 mj. Umrta 26. VIII 1942. u 16 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 28. VIII 1942. u 16 sati.
120. Žensko dijete, br. 5., iz transporta bosanske djece, stara oko 2 mj. Umrta 4. VIII 1942. u 12 sati, od Dyspepsie. Pokopana 6. VIII 1942. u 11 sati.
121. Muško dijete, br. 6., star 1 godinu. Umro 27. VIII 1942. u 20 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 29. VIII 1942. u 17 sati.
122. Muško dijete, br. 7., iz transporta bosanske djece. Star 1 godinu. Umro 2. IX 1942. u 8 sati, od Dysenterie. Pokopan 4. IX 1942. u 10 sati.
123. Žensko dijete, br. 7., iz transporta bosanske djece, stara 10 mj. Umrta 8. IX 1942. u 8 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 10. IX 1942. u 10 sati.
124. Žensko dijete, br. 9. Umrta 4. VIII 1942. u 21 sat. od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 6. VIII 1942. u 17 sati.
125. Žensko dijete, br. 9., stara oko 10 mj. Umrta 24. VIII 1942. u 20 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 26. VIII 1942. u 10 sati.
126. Žensko dijete, br. 10., stara 5 mj. Umrta 5. IX 1942. u 18 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 7. IX 1942. u 16 sati.
127. Muško dijete, br. 10., iz transporta bosanske djece od 3. VIII 1942. Star oko 1 godinu. Umro 27. VIII 1942. u 15 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 29. VIII 1942. u 15 sati.
128. Žensko dijete, br. 11., stara 6 mj. Umrta 29. VIII 1942. u 19 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 31. VIII 1942. u 17 sati.

129. Žensko dijete, br. 13., iz transporta bosanske djece od 3. VIII 1942. Staro oko 3 mj. Umrila 14. VIII 1942. u 21 sat, od Dyspepsie. Pokopana 16. VIII 1942. u 17 sati.
130. Muško dijete, br. 13., iz transporta bosanske djece, star 10 mj. Umro 25. VIII 1942. u 4 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 27. VIII 1942. u 10 sati.
131. Žensko dijete, br. 13., iz transporta bosanske djece. Umrila 30. VIII 1942. u 23 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 1. VIII 1942. u 17 sati
132. Žensko dijete, br. 14., iz transporta bosanske djece, stara 4 mj. Umrila 3. IX 1942. u 14 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 5. IX 1942. u 17 sati.
133. Muško dijete, br. 14a.b., iz transporta bosanske djece, star 2 godine i 6 mj. Umro 28. X 1942 u 8 sati, od Pneumonie. Pokopan 30. X 1942. u 10 sati.
134. Muško dijete, br. 16., iz transporta bosanske djece, star 11 mj. Umro 30. VIII 1942. u 3 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 1. IX 1942. u 10 sati.
135. Muško dijete, br. 16., star 11 mj. Umro 27 VIII 1942. u 14 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 29. VIII 1942. u 14 sati.
136. Muško dijete, br. 17., iz transporta bosanske djece, od 13. VII 1942. Star oko 10 mj. Umro 3. VIII 1942. u 5 sati, od Enterocolitisa acuto atitisa med. suppusat. Pokopan 5. VIII 1942 u 10 sati.
137. Muško dijete, br. 17., iz transporta bosanske djece, star 5 mj. Umro 29. VIII 1942. u 6 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopan 31. VIII 1942. u 10 sati.
138. Žensko dijete, br. 17., iz transporta bosanske djece, stara 1 godinu. Umrila 5. X 1942. u 22 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 7. X 1942. u 17 sati.

139. Muško dijete, br. 18., staro oko 3 mj. Umrlo 26. VIII 1942. u 16 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 28. VIII 1942. u 16 sati.
140. Žensko dijete, br. 18., stara 6 mj. Umrlo 27. VIII 1942. u 17 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopana 29. VIII 1942. u 17 sati.
141. Žensko dijete, br. 20., stara 3 mj. Umrlo 2. IX 1942. u 9 sati, od Pneumonie. Pokopana 3. IX 1942. u 17 sati.
142. Muško dijete, br. 21., iz transporta bosanske djece od 13. VII 1942. Staro 8 mj. Umrlo 2. VIII 1942. u 16,30 sati, od Bronchopneumonie. Pokopano 4. VIII 1942. u 17 sati.
143. Žensko dijete, br. 21., iz transporta bosanske djece 17. VIII 1942. iz Stare Gradiške. Staro oko 6 mj. Umrlo 31. VIII 1942. u 3 sata, od Bronchopneumonie. Pokopano 2. IX 1942. u 10 sati.
144. Muško dijete, br. 22., staro 4 mj. Umrlo 27. VIII 1942. u 14 sati, od Dysenterie. Pokopano 29. VIII 1942. u 14 sati.
145. Žensko dijete, br. 22., staro 6 nedjelja. Umrlo 28. VIII 1942. u 21 sat, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 30. VIII 1942. u 17 sati.
146. Žensko dijete, br. 23., iz transporta bosanske djece 17. VIII 1942. iz Stare Gradiške. Staro oko 2 mj. Umrlo 25. VIII 1942. u 3 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 27. VIII 1942. u 10 sati.
147. Muško dijete, br. 24., staro 5 mj. Umrlo 4. IX 1942. u 6 sati, od Bronchopneumonie. Pokopano 6. IX 1942. u 10 sati.
148. Žensko dijete, br. 25., staro oko 2 mj. Umrlo 27. VIII 1942. u 20,30 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 29. VIII 1942. u 17 sati.
149. Muško dijete, br. 25., staro 9 mj. Umrlo 27. VII 1942. u 11 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 29. VII 1942. u 11 sati.

150. Žensko dijete, br. 26., iz transporta bosanske djece 17. VIII 1942. iz Stare Gradiške. Staro 6 nedjelja. Umrlo 25. VIII 1942. u 3 sata, od Gastroenterocolitisa. Pokopano 27 VIII 1942. u 10 sati.
151. Muško dijete, br. 27., staro 6 mj. Umrlo 8. IX 1942. u 21 sat, od Bronchopneumonie. Pokopano 10. IX 1942. u 17 sati.
152. Muško dijete, br. 28., staro oko 1 godinu. Umrlo 4. X 1942. u 3 sata, od Intoxicatio-Alimentaria. Pokopano 6. X 1942 u 10 sati.
153. Žensko dijete, br. 28., staro 9 mj. Umrlo 31. VIII 1942. u 23 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 2. IX 1942. u 17 sati.
154. Muško dijete, br. 29., iz transporta bosanske djece, staro oko 1 godinu. Umrlo 4. XI 1942. u 9 sati, od Pneumonie. Pokopano 6. XI 1942 u 10 sati.
155. Muško dijete, br. 29a., staro 10 mj. Umrlo 30. X 1942. u 23 sata, od Pneumonie. Pokopano 2. XI 1942. u 10 sati.
156. Žensko dijete, br. 30a., staro oko 3 mj. Umrlo 27. VIII 1942. u 1 sat, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 29 VIII 1942. u 10 sati.
157. Muško dijete, br. 31., iz transporta bosanske djece 17. VIII 1942. iz Stare Gradiške. Staro oko 5 mj. Umrlo 30. VIII 1942. u 19 sati, od Bronchopneumonie. Pokopano 1. IX 1942. u 17 sati.
158. Muško dijete, br. 34., iz transporta bosanske djece, staro 3 mj. Umrlo 3. X 1942. u 4 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 5 X 1942. u 10 sati.
159. Žensko dijete, br. 34., staro 3 mj. Umrlo 25. VIII 1942. u 19 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 27. VIII 1942. u 17 sati.

160. Žensko dijete, br. 34A., staro oko 5 mj. Umrlo 23. X 1942. u 14 sati, od Pneumonije. Pokopano 25. X 1942. u 14 sati.
161. Muško dijete, br. 34., iz transporta bosanske djece, staro 5 mj. Umrlo 25. VIII 1942. u 4 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 27. VIII 1942 u 10 sati.
162. Žensko dijete, br. 35., starost nepoznata. Umrlo 26. VIII 1942. u 19 sati, od Pneumonije. 28. VIII 1942. u 17 sati.
163. Muško dijete, br. 35a., iz transporta bosanske djece, staro oko 10 dana. Umrlo 28. X 1942. u 11 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 30. X 1942. u 10 sati.
164. Muško dijete, br. 36., staro 2 mj. Umrlo 26. VIII 1942. u 15 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 28. VIII 1942. u 15 sati.
165. Muško dijete, br. 37., iz transporta bosanske djece. Umrlo 28. X 1942. u 8 sati, od Pneumonije. Pokopano 30. X 1942. u 10 sati.
166. Muško dijete, br. 37., staro 6 nedjelja. Umrlo 27. VIII 1942. u 17 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 29. VIII 1942. u 17 sati.
167. Žensko dijete, br. 38A. Staro 15 mj. Umrlo 11. XI 1942. u 8 sati, od Pneumonije. Pokopano 13. XI 1942. u 10 sati.
168. Žensko dijete, br. 38., staro oko 5 mj. Umrlo 24. VIII 1942. u 1,30 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 26. VIII 1942. u 10 sati.
169. Žensko dijete, br. 39., iz transporta bosanske djece, staro 3 mj. Umrlo 29. VIII 1942, u 5 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 31. VIII 1942. u 10 sati.
170. Žensko dijete, br. 40., staro 18 mj. Umrlo 16. IX 1942. u 10 sati, od Enterocolitisa-Morbillie. Pokopano 18. IX 1942. u 10 sati.

171. Žensko dijete, br. 40., iz transporta bosanske djece 17. VIII 1942. iz Stare Gradiške. Staro 2 mj. Umrlo 25. VIII 1942. u 3 sata, od Gastroenterocolitisa acut. Pokopano 27. VIII 1942. u 10 sati.
172. Žensko dijete, br. 42., iz transporta bosanske djece. Staro 4 mj. Umrlo 11. IX 1942. u 6 sati, od Dysenterie. Pokopano 13. IX 1942. u 17 sati.
173. Žensko dijete, br. 42., staro 6 nedjelja. Umrlo 26. VIII 1942. u 13 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 28. VIII 1942. u 10 sati.
174. Muško dijete, br. 42., staro oko 1 godinu. Umrlo 9. IX 1942. u 10 sati, od Enterocolitisa. Pokopano 11. IX 1942. u 10 sati.
175. Žensko dijete, br. 43., staro oko 2 godine. Umrlo 16. IX 1942. u 4 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 18. IX 1942. u 4 sata.
176. Muško dijete, br. 43. Staro 2 mjeseca. Umrlo 26. VIII 1942. u 15 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 28. VIII 1942. u 15 sati.
177. Muško dijete, br. 44., staro 6 nedjelja. Umrlo 24. VIII 1942. u 10 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 26. VIII 1942. u 10 sati.
178. Žensko dijete, br. 45., iz transporta bosanske djece. Umrlo 31. VII 1942. u 21 sat, od Enterocolitisa acuto, Pneumonie. Pokopano 2. VIII 1942. u 17 sati.
179. Muško dijete, br. 45., staro 6 nedjelja. Umrlo 27. VIII 1942. u 4 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 29. VIII 1942. u 10 sati.
180. Muško dijete, br. 46., Staro 18 mj. Umrlo 22. IX 1942. u 4 sata, od Enterocolitisa. Pokopano 24. IX 1942. u 10 sati.
181. Žensko dijete, br. 46., iz transporta bosanske djece. Staro oko 6 nedjelja. Umrlo 24. VIII 1942. u 17 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 26. VIII 1942. u 17 sati.

182. Muško dijete, br. 47., staro 3 mj. Umrlo 25. IX 1942. u 15 sati, od Bronchopneumonije. Pokopano 27. IX 1942. u 15 sati.
183. Žensko dijete, br. 47., staro 1 godinu. Umrlo 16. IX 1942. u 2 sata, od Morbillia Enterocolitisa. Pokopano 18. IX 1942. u 10 sati.
184. Muško dijete, br. 48. Umrlo 26. VIII 1942. u 12 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 28. VIII 1942. u 10 sati.
185. Žensko dijete, br. 49a., iz transporta bosanske djece. Staro oko 2 godine. Umrlo 27. X 1942. u 14 sati, od Pneumonije. Pokopano 29. X 1942. u 17 sati.
186. Muško dijete, br. 50., iz transporta bosanske djece od 18. VIII 1942. Staro oko 18 mj. Umrlo 1. IX 1942. u 15 sati, od Dyspepsie. Pokopano 3. IX 1942. u 17 sati.
187. Žensko dijete, br. 52., iz transporta bosanske djece. Staro oko 1 godinu. Umrlo 10. X 1942. u 16 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 12. X 1942. u 17 sati.
188. Žensko dijete, br. 52., iz transporta bosanske djece od 18. VIII 1942. Staro oko 18 mj. Umrlo 1. IX 1942. u 24 sata, od Dyspepsie. Pokopano 3. IX 1942. u 17 sati.
189. Žensko dijete, br. 51., iz transporta bosanske djece. Staro oko 1 godinu. Umrlo 27. X 1942. u 4 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 29. X 1942. u 10 sati.
190. Muško dijete, br. 57., iz transporta bosanske djece. Staro 2 godine. Umrlo 1. VIII 1942. u 8 sati, od Enterocolitisa-Pneumonije acuto. Pokopano 3. VIII 1942. u 9 sati.
191. Muško dijete, br. 60., staro 15 mj. Umrlo 6. IX 1942. u 21 sat, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 8. IX 1942. u 17 sati.

192. Žensko dijete, br. 61., staro oko 15 mj. Umrlo 16. IX 1942. u 14 sati, od Bronchopneumonije. Pokopano 18. IX 1942. u 14 sati.
193. Muško dijete, br. 61., staro 2 godine. Umrlo 24. XI 1942. u 12 sati, od Morbillia, Pneumonije. Pokopano 26. XI 1942. u 14 sati.
194. Muško dijete, br. 61A., staro oko 3 mj. Umrlo 28. IX 1942. u 5 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 30. IX 1942. u 10 sati.
195. Muško dijete, br. 62., iz transporta bosanske djece. Umrlo 25. VIII 1942. u 19 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 27. VIII 1942. u 17 sati.
196. Žensko dijete, br. 63., iz transporta bosanske djece od 18. VIII 1942. Staro oko 2 godine. Umrlo 24. VIII 1942. od Enterocolitisa, Intoxicatia i Dysenterije. Pokopano 28. VIII 1942. u 10 sati.
197. Žensko dijete, br. 64., iz transporta bosanske djece, staro 1 godinu. Umrlo 28. VIII 1942. u 6 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 30. VIII 1942. u 11 sati.
198. Žensko dijete, br. 64., staro 1 godinu. Umrlo 28. VII 1942. u 23 sata, od Enterocolitisa, Pneumonije. Pokopano 30. VII 1942. u 17 sati.
199. Muško dijete, br. 64a. Staro 1 godinu. Umrlo 29. VIII 1942. u 8 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 31. VIII 1942. u 10 sati.
200. Žensko dijete, br. 65A., iz transporta bosanske djece. Staro oko 1 godinu. Umrlo 15. XI 1942. u 8 sati, od Pneumonije. Pokopano 17. XI 1942. u 10 sati.
201. Muško dijete, br. 66., staro 1 godinu. Umrlo 16. IX 1942. u 10 sati, od Bronchopneumonije. Pokopano 18. IX 1942. u 10 sati.
202. Muško dijete, br. 66., staro 1 godinu. Umrlo 18. XI 1942. u 5 sati, od Morbilli-Bronchopneumonije. Pokopano 20. XI 1942. u 10 sati.

203. Žensko dijete, br. 66., iz transporta bosanske djece od 3. VIII 1942. Staro 6 mj. Umrlo 10. VIII 1942. u 14 sati, od Dyspepsie. Pokopano 12. VIII 1942. u 14 sati.
204. Žensko dijete, br. 67., staro 7 mj. Umrlo 18. IX 1942. u 7 sati, od Pneumonie. Pokopano 20. IX 1942. u 10 sati.
205. Muško dijete, br. 70., iz transporta bosanske djece. Staro 4 mj. Umrlo 8. X 1942. u 17 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 10. X 1942. u 17 sati.
206. Muško dijete, br. 70., staro 4 mj. Umrlo 23. X 1942. u 3 sata, od Pneumonie. Pokopano 25. X 1942. u 10 sati.
207. Žensko dijete, br. 72/130. Staro 1 godinu. Umrlo 16. X 1942. u 1 sat, od Pneumonie. Pokopano 18. X 1942. u 10 sati.
208. Muško dijete, br. 74., iz transporta bosanske djece. Staro 5 mj. Umrlo 29. VIII 1942. u 1,30 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 31. VIII 1942. u 10 sati.
209. Žensko dijete, br. 76., iz transporta bosanske djece, staro oko 1 godinu. Umrlo 5. IX 1942. u 8,45 sati, od Dyspepsie. Pokopano 7. IX 1942. u 10 sati.
210. Žensko dijete, br. 77., iz transporta bosanske djece, staro oko 15 mjeseci. Umrlo 3. IX 1942. u 3 sata, od Pneumonie. Pokopano 5. IX 1942. u 10 sati.
211. Žensko dijete, br. 77., iz transporta bosanske djece, staro 10 mj. Umrlo 20. X 1942. u 8 sati, od Pneumonie. Pokopano 22. X 1942. u 10 sati.
212. Žensko dijete, br. 77., staro oko 1 godinu. Umrlo 31. VIII 1942. u 17 sati, od Enterocolitisa acuto. Pokopano 2. IX 1942. u 17 sati.

213. Žensko dijete, br. 78., iz transporta bosanske djece, od 14. VII 1942. Umrlo 1. VIII 1942. u 17 sati. Pokopano 3. VIII 1942. u 17 sati.
214. Muško dijete, br. 83a., iz transporta bosanske djece, staro 3 do 4 mj. Umrlo 2. X 1942. u 3 sata, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 4. X 1942. u 17 sati.
215. Muško dijete, br. 88., staro 1 godinu. Umrlo 30. X 1942. u 4 sata, od Pneumonie. Pokopano 2. XI 1942. u 10 sati.
216. Muško dijete, br. 93., iz transporta bosanske djece, od 18. VIII 1942. Umrlo 30. VIII 1942. u 4 sata, od Pneumonie. Pokopano 1. IX 1942. u 10 sati.
217. Žensko dijete, br. 101., staro 1 mj. Umrlo 28. VIII 1942. u 1 sat, od Enterocolitisa i Pneumonie. Pokopano 30. VIII 1942. u 10 sati.
218. Žensko dijete, br. 129., Staro 10 dana. Umrlo 24. X 1942. u 6 sati, od Pneumonie. Pokopano 26. X 1942. u 10 sati.
219. Muško dijete, br. 139., staro 5 mj. Umrlo 3. X 1942. u 20 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 5. X 1942. u 17 sati.
220. Muško dijete, br. 139., Staro 2 godine i 6 mj. Umrlo 20. X 1942. od Pneumonie. Pokopano 22. X 1942. u 10 sati.
221. Muško dijete, br. 144a. Umrlo 21. X 1942. u 21 sat, od Pneumonie. Pokopano 23. X 1942. u 17 sati.
222. Žensko dijete, br. 410 oko vrata. Iz transporta bosanske djece, od 3. VIII 1942., staro 1 mj. Umrlo 15. VIII 1942. u 14 sati, od Dyspepsie. Pokopano 17. VIII 1942. u 17 sati.
223. Muško dijete, br. 419. Staro 1 godinu. Umrlo 19. VIII 1942. u 17 sati, Dysenterie. Pokopano 21. VIII 1942. u 17 sati.

224. Žensko dijete, br. 424., iz transporta bosanske djece, od 3. VIII 1942., staro 4 do 5 mj. Umrlo 12. VIII 1942. u 5,20 sati, od Dyspepsie. Pokopano 14. VIII 1942. u 10 sati.
225. Muško dijete, br. 448., iz transporta bosanske djece od 3. VIII 1942. Staro oko 45 dana. Umrlo 17. VIII 1942. u 19 sati, od Dyspepsie. Pokopano 19. VIII 1942. u 17 sati.
226. Žensko dijete, br. 451. Umrlo 18. VIII 1942 u 10 sati, od Dyspepsie. Pokopano 20. VIII 1942. u 10 sati.
227. Žensko dijete, br. 470. Umrlo 10. VIII 1942. u 10 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 12. VIII 1942. u 10 sati.
228. Muško dijete, br. 482 na vratu. Iz transporta bosanske djece od 3. VIII 1942. Umrlo 11. VIII 1942. u 17 sati, od Dyspepsie. Pokopano 13. VIII 1942. u 17 sati.
229. Žensko dijete, br. 486., iz transporta bosanske djece od 13. VIII 1942. Staro oko 1 godinu. Umrlo 25. VIII 1942. u 16 sati, od Enterocolitisa, Intoxicatia. Pokopano 27. VIII 1942. u 17 sati.
230. Žensko dijete, br. 490, iz transporta bosanske djece od 3. VIII 1942. Staro oko 1 godinu. Umrlo 15. VIII 1942. u 14,30 sati, od Dyspepsie. Pokopano 17. VIII 1942. u 17 sati.
231. Muško dijete, br. 497. Iz transporta bosanske djece od 3. VIII 1942. Umrlo 12. VIII 1942. u 10,30 sati, od Dyspepsie. Pokopano 14. VIII 1942. u 10 sati.
232. Žensko dijete, br. 499., iz transporta bosanske djece 3. VIII 1942. Staro 3-4 mj. Umrlo 13

- VIII 1942. u 8,15 sati, od Dyspepsie. Pokopano 14. VIII 1942. u 17 sati.
233. Muško dijete, br. 500., iz transporta bosanske djece 3. VIII 1942. Staro oko 3 mj. Umrlo 17. 1942. u 19 sati, od Dyspepsie. Pokopano 19. VIII 1942. u 17 sati.
234. Muško dijete, br. 805., staro oko 1 godinu. Umrlo 30. X 1942. u 23 sata, od Pneumonie. Pokopano 2. XI 1942. u 10 sati.
235. Muško dijete, br. 810., iz transporta bosanske djece. Staro 15 mj. Umrlo 8. X 1942. u 8 sati, od Pneumonie. Pokopano 10. X 1942. u 10 sati.
236. Muško dijete, br. 822., iz transporta bosanske djece. Staro 8 mj. Umrlo 3. X 1942. u 19 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 5. X 1942.
237. Muško dijete, br. 826., staro 1 godinu. Umrlo 10. X 1942. u 19 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 12. X 1942. u 17 sati.
238. Žensko dijete, br. 831., staro oko 14 mj. Umrlo 28. X 1942. u 5 sati, od Pneumonie. Pokopano 30. X 1942. u 10 sati.
239. Žensko dijete, br. 833., staro 18 mj. Umrlo 5. XI 1942. u 6 sati, od Pneumonie. Pokopano 7. XI 1942. u 10 sati.
240. Muško dijete, br. 833., staro 2 godine i 6 mj. Umrlo 24. X 1942. u 6 sati, od Enterocolitisa acuto. Pokopano 26. X 1942. u 10 sati.
241. Žensko dijete, br. 851., staro 6 mj. Umrlo 3. X 1942. u 6 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 5. X 1942. u 10 sati.
242. Žensko dijete, br. 851., staro 2 godine. Umrlo 8. XI 1942. u 20 sati, od Pneumonie. Pokopano 10. XI 1942. u 16 sati.
243. Muško dijete, br. 1261., staro 15 mj. Umrlo 7. XII 1942. u 10 sati, od Pneumonie. Pokopano 9. XII 1942. u 10 sati.

244. Muško dijete, br. 1309. sa oznakom M.D. Staro oko 6 mj. Umrlo 31. X 1942. u 14 sati, od Pneumonije. Pokopano 2. XI 1942. u 14 sati.
245. Žensko dijete, br. 1312., staro 2 mj. Umrlo 23. X 1942. u 12 sati, od Dysenterije. Pokopano 25. X 1942. u 14 sati.
246. Žensko dijete, br. 1313., staro 1 godinu. Umrlo 23. X 1942. u 18 sati, od Dysenterije. Pokopano 25. X 1942. u 17 sati.
247. Muško dijete, br. 1316., iz transporta bosanske djece. Staro 15 mj. Umrlo 20. X 1942. u 6 sati, od Pneumonije. Pokopano 22. X 1942. u 10 sati.
248. Muško dijete, br. 1318., staro 14 dana. Umrlo 23. X 1942. u 7 sati, od Dysenterije. Pokopano 25. X 1942. u 10 sati.
249. Žensko dijete, br. 1322., staro 6 nedjelja. Umrlo 24. X 1942. u 12 sati, od Pneumonije. Pokopano 26. X 1942. u 14 sati.
250. Muško dijete, br. 1330., staro 2 godine. Umrlo 22. X 1942. u 4 sata, od Pneumonije. Pokopano 24. X 1942. u 10 sati.
251. Muško dijete, br. 1333., staro 15 mj. Umrlo 14. XI 1942. u 11 sati, od Sepsis. Pokopano 16. XI 1942. u 11 sati.
252. Muško dijete, br. 1340., staro oko 10 mj. Umrlo 24. X 1942. u 15 sati, od Dysenterije. Pokopano 26. X 1942. u 17 sati.
253. Muško dijete, br. 859., staro 2 godine. Umrlo 7. XI 1942. u 4 sata, od Pneumonije. Pokopano 9. XI 1942. u 10 sati.
254. Žensko dijete, br. 866., iz transporta bosanske djece. Staro 2 mj. Umrlo 5. X 1942. u 19 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 7. X 1942. u 17 sati.
255. Muško dijete, br. 867., iz transporta bosanske djece, staro 2 godine. Umrlo 18. X 1942. u 16

- sati, od Pneumonije. Pokopano 20. X 1942. u 16 sati.
256. Žensko dijete, br. 872., staro 1 godinu. Umrlo 4. X 1942. u 6 sati, od Intoxicatia-Alimentaria. Pokopano 6. X 1942. u 10 sati.
257. Muško dijete, br. 916., staro 2 godine. Umrlo 9. XI 1942. u 19 sati, od Pneumonije. Pokopano 11. XI 1942. u 16 sati.
258. Žensko dijete, br. 1472-217c, staro 7-8 mj. Umrlo 23. X 1942. u 21 sat, od Dysenterije. Pokopano 25. X 1942. u 17 sati.
259. Žensko dijete, br. 1151., staro 10 mj. Umrlo 23. X 1942. u 13 sati, od Dysenterije. Pokopano 25. X 1942. u 14 sati.
260. Žensko dijete, br. 1152., staro 18 mj. Umrlo 22. X 1942. u 20 sati, od Pneumonije. Pokopano 24. X 1942. u 17 sati.
261. Muško dijete, br. 1169., staro 3 godine. Umrlo 23. X 1942. u 23 sata, od Dysenterije. Pokopano 25. X 1942. u 17 sati.
262. Žensko dijete, br. 1172., staro 2 godine. Umrlo 30. X 1942. u 20 sati, od Pneumonije. Pokopano 2. XI 1942. u 10 sati.
263. Žensko dijete, br. 1341., staro 1 godinu. Umrlo 25. X 1942. u 4 sata, od Pneumonije. Pokopano 27. X 1942. u 10 sati.
264. Muško dijete, br. 1342., staro 6 mj. Umrlo 22. X 1942. u 12 sati, od Pneumonije. Pokopano 24. X 1942. u 14 sati.
265. Muško dijete, br. 1342., iz transporta bosanske djece. Staro 14 mj. Umrlo 19. X 1942. u 14 sati, od Pneumonije. Pokopano 21. X 1942. u 14 sati.
266. Žensko dijete, br. 1343., staro 1 godinu. Umrlo 23. X 1942. u 16 sati, od Dysenterije. Pokopano 25. X 1942. u 17 sati.

267. Muško dijete, br. 1346., staro oko 1 godinu i 3 mj. Umrlo 7. XI 1942. u 20 sati, od Pneumonije. Pokopano 9. XI 1942. u 17 sati.
268. Muško dijete, br. 1351., staro 2 godine. Umrlo 5. XI 1942. u 5 sati, od Pneumonije. Pokopano 7. XI 1942. u 10 sati.
269. Muško dijete, br. 1359., iz transporta bosanske djece. Staro 8 mj. Umrlo 20. X 1942. u 4 sata, od Pneumonije. Pokopano 22. X 1942. u 10 sati.
270. Muško dijete, br. 1367-485a. Staro 6 mj. Umrlo 24. X 1942. u 3 sata, od Pneumonije. Pokopano 26. X 1942. u 10 sati.
271. Muško dijete, br. 1368., iz transporta bosanske djece. Staro 7 mj. Umrlo 20. X 1942. u 19 sati, od Pneumonije. Pokopano 22. X 1942. u 17 sati.
272. Muško dijete, br. 1369., staro 15 mj. Umrlo 21. X 1942. u 10 sati, od Pneumonije. Pokopano 23. X 1942. u 10 sati.
273. Muško dijete, br. 1370., iz transporta bosanske djece, staro 14 mj. Umrlo 21. X 1942. u 1 sat, od Pneumonije. Pokopano 23. X 1942. u 10 sati.
274. Muško dijete, br. 1373., staro 18 mj. Umrlo 19. X 1942. u 4 sata, od Dysenterije. Pokopano 21. X 1942. u 10 sati.
275. Žensko dijete, br. 1376. Umrlo 22. X 1942. u 10 sati, od Pneumonije. Pokopano 24. X 1942. u 10 sati.
276. Muško dijete, br. 1377., staro oko 10 mj. Umrlo 23. X 1942. u 17 sati, od Pneumonije. Pokopano 25. X 1942. u 17 sati.
277. Muško dijete, br. 1378., staro 4 mj. Umrlo 24. X 1942. u 17 sati, od Pneumonije. Pokopano 26. X 1942. u 17 sati.

278. Muško dijete, br. 1382., iz transporta bosanske djece. Umrlo 19. X 1942. u 9 sati, od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 21. X 1942. u 10 sati.
279. Žensko dijete, br. 1385., iz transporta bosanske djece. Umrlo 20. X 1942. u 19 sati, od Pneumonie. Pokopano 22. X 1942. u 17 sati.
280. Žensko dijete, br. 1386., staro 8 mj. Umrlo 23. X 1942. u 9 sati, od Pneumonie. Pokopano 25. X 1942. u 10 sati.
281. Žensko dijete, br. 1388., staro 5 mj. Umrlo 24. X 1942. u 2 sata, od Dysenterie. Pokopano 26. X 1942. u 10 sati.
282. Muško dijete, br. 1389., staro 4 mj. Umrlo 24. X 1942. u 16 sati, od Pneumonie. Pokopano 26. X 1942. u 17 sati.
283. Muško dijete, br. 1394., iz transporta bosanske djece, staro 4 mj. Umrlo 19. X 1942. u 10 sati, od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 21. X 1942. u 10 sati.
284. Muško dijete, br. 1395., staro oko 8 mj. Umrlo 21. X 1942. u 20 sati, od Pneumonie. Pokopano 23. X 1942. u 17 sati.
285. Muško dijete, br. 1397., iz transporta bosanske djece, staro 3 mj. Umrlo 19. X 1942. u 8 sati, od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 21. X 1942. u 10 sati.
286. Žensko dijete, br. 1324., staro 10 mj. Umrlo 29. X 1942. u 9 sati, od Pneumonie. Pokopano 31. X 1942. u 10 sati.
287. Muško dijete, br. 1329., staro 6 mj. Umrlo 30. X 1942. u 6 sati, od Dysenterie. Pokopano 2. XI 1942. u 10 sati.
288. Žensko dijete, br. 1350., iz transporta bosanske djece, staro 2 godine. Umrlo 26. X 1942. u 20 sati, od Pneumonie. Pokopano 28. X 1942. u 17 sati.

289. Muško dijete, br. 1355., staro oko 4 mj. Umrlo 1. XI 1942. u 12 sati, od Pneumonije. Pokopano 3. XI 1942. u 14 sati.
290. Muško dijete, br. 1370., staro 1 mj. Umrlo 24. X 1942. u 14 sati, od Pneumonije. Pokopano 26. X 1942. u 14 sati.
291. Muško dijete, br. 1378., iz transporta bosanske djece, staro 4 mj. Umrlo 18. X 1942. u 15 sati, od Pneumonije. Pokopano 20. X 1942. u 15 sati.
292. Muško dijete, br. 1381., staro 45 dana. Umrlo 17. X 1942. u 10 sati. Pokopano 19. X 1942. u 10 sati.
293. Muško dijete, br. 1384., iz transporta bosanske djece, staro 9 mj. Umrlo 18. X 1942. u 14 sati, od Dg.? Pokopano 20. X 1942. u 14 sati.
294. Žensko dijete, br. 1390., staro 8 mj. Umrlo 17. X 1942. u 4 sata, od Pneumonije. Pokopano 19. X 1942. u 10 sati.
295. Žensko dijete, br. 1391., staro 1 godinu. Umrlo 16. X 1942. u 10 sati, od Pneumonije. Pokopano 18. X 1942. u 10 sati.
296. Muško dijete, br. 1392., staro 8 mj. Umrlo 18. X 1942. u 8 sati, od Pneumonije. Pokopano 20. X 1942. u 10 sati.
297. Žensko dijete, br. 1396., staro 15 mj. Umrlo 9. XI 1942. u 24 sata, od Pneumonije. Pokopano 12. XI 1942. u 14 sati.
298. Žensko dijete, br. 1399., iz transporta bosanske djece, staro 14 dana. Umrlo 26. X 1942. u 5 sati, od Enterocolitisa acuto. Pokopano 28. X 1942. u 10 sati.
299. Žensko dijete, br. 1400. Umrlo 23. X 1942. u 7 sati, od Pneumonije. Pokopano 25. X 1942. u 10 sati.

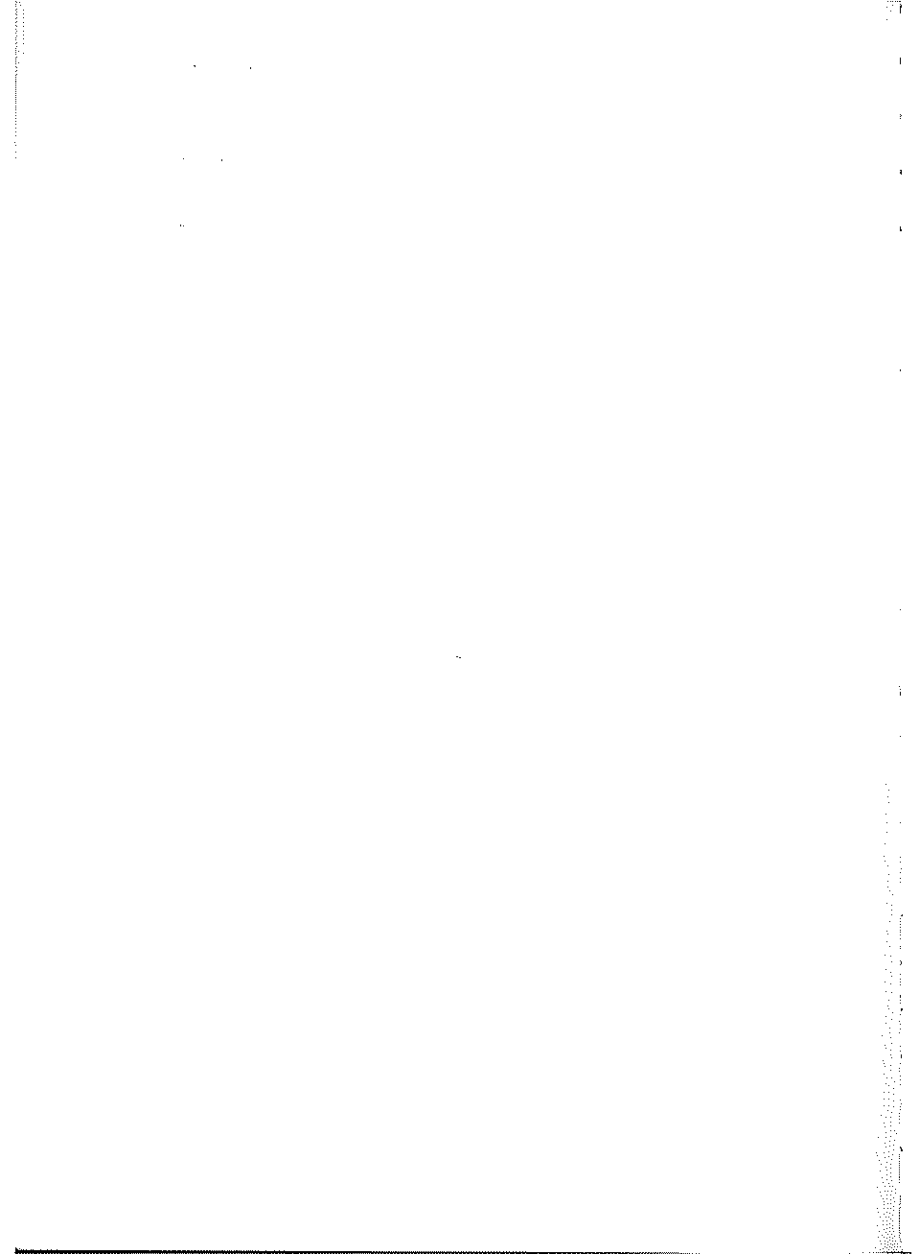
300. Žensko dijete, br. 1411., staro 2 godine. Umrlo 10. XI 1942. u 11,30 sati. Pokopano 12. XI 1942. godine.
301. Žensko dijete, br. 1414., staro 6-7 mj. Umrlo 29. X 1942. u 22 sata, od Pneumonije. Pokopano 31. X 1942. u 17 sati.
302. Žensko dijete, br. 1419., iz transporta bosanske djece, staro 15 mj. Umrlo 18. X 1942. u 8 sati, od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 20. X 1942. u 10 sati.
303. Muško dijete, br. 1421., staro 2 godine. Umrlo 10. XI 1942. u 1 sat, od Pneumonije. Pokopano 12. XI 1942. u 10 sati.
304. Žensko dijete, br. 1432., iz transporta bosanske djece, staro 5 mj. Umrlo 26. X 1942. u 19 sati, od Pneumonije. Pokopano 28. X 1942. u 17 sati.
305. Muško dijete, br. 1441., staro 5 mj. Umrlo 21. X 1942. u 12 sati, od Pneumonije. Pokopano 23. X 1942. u 14 sati.
306. Žensko dijete, br. 1443., staro 15 mj. Umrlo 6. XI 1942. u 16 sati, od Pneumonije. Pokopano 8. XI 1942. u 16 sati.
307. Muško dijete, br. 1451., staro 5 mj. Umrlo 23. X 1942. u 6 sati, od Pneumonije. Pokopano 25. X 1942. u 10 sati.
308. Muško dijete, br. 1459., staro 1 godinu. Umrlo 27. X 1942. u 20 sati, od Pneumonije. Pokopano 29. X 1942. u 17 sati.
309. Žensko dijete, br. 1464., staro 1 godinu. Umrlo 15. X 1942. u 6 sati, od Enterocolitisa acuto. Pokopano 17. X 1942. u 10 sati.
310. Muško dijete, br. 1471., iz transporta bosanske djece, staro 18 mj. Umrlo 24. X 1942. u 8 sati, od Pneumonije. Pokopano 26. X 1942. u 10 sati.

311. Žensko dijete, br. 1472., iz transporta bosanske djece, staro oko 3 godine. Umrlo 6. X 1942. u 6 sati, od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 8. X 1942. u 10 sati.
312. Muško dijete, br. 1478., staro 3 godine. Umrlo 8. XI 1942. u 23 sata, od Pneumonie. Pokopano 10. XI 1942. u 16 sati.
313. Žensko dijete, br. 1479., staro 3 godine. Umrlo 13. XI 1942. u 8 sati, od Pneumonie. Pokopano 15. XI 1942. u 10 sati.
314. Muško dijete, br. 1480., staro 1 godinu. Umrlo 11. XI 1942. u 20 sati, od Pneumonie. Pokopano 13. XI 1942. u 16 sati.
315. Muško dijete, br. 1481., staro 2 godine. Umrlo 9. XI 1942. u 1 sat, od Pneumonie. Pokopano 11. XI 1942. u 10 sati.
316. Muško dijete, br. 1484., staro oko 1 godinu. Umrlo 8. X 1942. u 4 sata, od Sepsis. Pokopano 10. X 1942. u 14 sati.
317. Žensko dijete, br. 1490., staro 15 mj. Umrlo 13. XI 1942. u 23 sata, od Pneumonie. Pokopano 15. XI 1942. u 15 sati.
318. Muško dijete, br. 1492., iz transporta bosanske djece, staro 15 mj. Umrlo 10. X 1942. u 8 sati, od Dg? Pokopano 12. X 1942. u 10 sati.
319. Žensko dijete, br. 1493., staro 1 godinu. Umrlo 13. XI 1942. u 11 sati, od Pneumonie. Pokopano 15. XI 1942. u 15 sati.
320. Muško dijete, br. 1796., staro 15 mj. Umrlo 31. X 1942. u 17 sati, od Pneumonie. Pokopano 2. XI 1942. u 17 sati.
321. Muško dijete, br. 1802., iz transporta bosanske djece, staro 15 mj. Umrlo 27. X 1942. u 8 sati, od Pneumonie. Pokopano 29. X 1942. u 10 sati.

322. Muško dijete, br. 1829/III., iz transporta bosanske djece. Umrlo 11. VIII 1942. u 8 sati, od Pneumonije. Pokopano 13. VIII 1942. u 10 sati.
323. Muško dijete, br. 1810., staro 2 godine. Umrlo 27. X 1942. u 1 sat, od Dysenterije. Pokopano 29. X 1942. u 10 sati.
324. Muško dijete, br. 1304., staro 18 mj. Umrlo 27. X 1942. u 3 sata, od Pneumonije. Pokopano 29. X 1942. u 10 sati.
325. Muško dijete, br. 1819., staro 2 godine. Umrlo 1. XI 1942. u 5 sati od Pneumonije. Pokopano 3. XII 1942. u 10 sati.
326. Žensko dijete, br. 1821., staro 10 mj. Umrlo 26. XI 1942. u 12 sati, od Enterocolitisa acuto. Pokopano 28. XI 1942. u 11 sati.
327. Muško dijete, br. 1828., iz transporta bosanske djece, staro 1 godinu. Umrlo 15. XI 1942. u 3 sata, od Pneumonije, Pokopano 17. XI 1942. u 10 sati.
328. Muško dijete, br. 1835., iz transporta bosanske djece, staro oko 2 godine. Umrlo 26. X 1942. u 19 sati, od Pneumonije. Pokopano 28. X 1942. u 17 sati.
329. Muško dijete, b.b., iz transporta bosanske djece, od 3. VIII 1942. Staro oko 6 nedjelja. Umrlo 15. VIII 1942. u 5 sati, od Dyspepsie. Pokopano 17. VIII 1942. u 10 sati.
330. Muško dijete, b.b., iz transporta bosanske djece od 3. VIII 1942. Staro oko 3-4 mj. Umrlo 16. VIII 1942. u 5 sati od Dyspepsie. Pokopano 18. VIII 1942. u 10 sati.
331. Muško dijete, b.b., iz transporta bosanske djece. Umrlo 12. VIII 1942. u 10,30 sati od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 14. VIII 1942.
332. Muško dijete, b.b., iz transporta bosanske djece, staro oko 15 dana. Umrlo 25. VII 1942. u

- 12 sati, od Dyspepsie. Pokopano 27. VII 1942. u 11 sati.
333. Muško dijete, b.b., iz transporta bosanske djece, staro oko 11 mj. Umrlo 27. VII 1942. u 14 sati, od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 29. VII 1942. u 17 sati.
334. Žensko dijete, b.b., staro oko 5 godina. Umrlo 14. X 1942. u 4 sata od Pneumonije. Pokopano 16. X 1942. u 10 sati.
335. Žensko dijete (crnka) b.b., staro 2 godine. Umrlo 14. X 1942. u 11 sati od Pneumonije, p. Morbillia, Enterocolitisa.
336. Žensko dijete, b.b., iz transporta bosanske djece. Umrlo 26. IX 1942. u 16 sati od Pneumonije. Pokopano 28. IX 1942. u 16 sati.
337. Muško dijete, b.b., staro 15 mj. Umrlo 14. IX 1942. u 6 sati od Pneumonije. Pokopano 16 IX 1942. u 10 sati.
338. Žensko dijete, b.b., staro 10 mj. Umrlo 10. VIII 1942. u 10 sati, od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 21. VIII 1942. u 10 sati.
339. Muško dijete, b.b., staro 1 mj. Umrlo 8. VIII 1942. u 20 sati od Bronchopneumonije Pokopano 10. VIII 1942. u 16 sati.
340. Žensko dijete, b.b., staro 1 godinu. Umrlo 8. VIII 1942. u 23 sata, od Bronchopneumonije. Pokopano 10. VIII 1942. u 16 sati.
341. Žensko dijete, b.b., staro 9 mj. Umrlo 7. VIII 1942. u 9 sati od Dysenterie. Pokopano 9. VIII 1942. u 10 sati.
342. Muško dijete, b.b., staro 8 mj. Umrlo 6. VIII 1942. u 17 sati od Sepsis. Pokopano 8. VIII 1942. u 15 sati.
343. Žensko dijete, b.b., iz transporta bosanske djece, staro oko 2 mj. Umrlo 2. VIII 1942. u 1 sat od Pneumonije. Pokopano 4 VIII 1942. u 10 sati.

344. Žensko dijete, b.b., iz transporta bosanske djece, staro 2 mj. Datum smrti nepoznat — od Pneumonije. Datum pokopa nepoznat.
345. Žensko dijete, b.b., iz transporta bosanske djece. Umrlo 29. IX 1942. u 20 sati od Pneumonije. Pokopano 1. X 1942. u 17 sati.
346. Muško dijete, b.b., iz transporta bosanske djece, staro oko 2 mj. Umrlo 22. VIII 1942. u 8 sati od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 24. VIII 1942. u 10 sati.
347. Muško dijete, b.b., iz transporta bosanske djece, od 17. VIII 1942. iz Stare Gradiške. Staro oko 2 mj. Umrlo 23. VIII 1942. u 10 sati od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 25. VIII 1942. u 10 sati.
348. Muško dijete, b.b., staro oko 6 nedjelja. Umrlo 23. VIII 1942. u 17 sati, od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 25. VIII 1942. u 17 sati.
349. Žensko dijete, b.b., iz transporta bosanske djece iz Stare Gradiške, staro 1 mj. Umrlo 21. VIII 1942. u 19 sati, od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 23. VIII 1942. u 17 sati.
350. Muško dijete, b.b., iz transporta bosanske djece od 17. VIII 1942. Staro ?. Umrlo 18. VIII 1942. od Enterocolitisa acuto. Pokopano 20. VIII 1942. u 10 sati.
351. Žensko dijete, b.b., iz transporta bosanske djece 3. VIII 1942. Umrlo 18. VIII 1942. u 3 sata od Dyspepsie. Pokopano 20. VIII 1942. u 10 sati.
352. Muško dijete, b.b., staro 10 mj. Umrlo 19. VII 1942. u 9 sati od Intoxicatia, Alimentaria. Pokopano 21. VII 1942. u 10 sati.
353. Žensko dijete, b.b., iz transporta bosanske djece, od 17. VIII 1942. Starost nepoznata. Umrlo 20. VIII 1942. u 3 sata od Dyspepsie. Pokopano 22. VIII 1942. u 10 sati.

**ZAVOD ZA ODGOJ GLUHONIJE DJECE,
PRI MINISTARSTVU UNUTRAŠNJIH
POSLOVA, ZAGREB, ILICA 83.**

**Razgledači mrtvaca: Dr Aleksander Peičić
Dr Josip Berlot
Dr Vladimir Noethig**

1. Babić Vasilje, br. 1239/437a, Dušana i Milke iz Jelovca, Bosanska Dubica. Umro 13. XI 1942. u 5 sati od Morbilli, Pneumonia i Dysenterie. Pokopan 15. XI 1942. u 11 sati.
2. Berić Božo, br. 863, Rade i Zorke iz Raktovice, Bosanska Dubica. Star 3 godine. Umro 27. X 1942. u 5 sati od Dyphterie. Pokopan 29. X 1942. u 10 sati.
3. Bjelovuk Slobodan, br. 1066, star 2 godine. Umro 8. XII 1942. u 6 sati od TBC pulmonum. Pokopan 10. XII 1942. u 10 sati.
4. Brazov Ostoja, br. 1521, sin Milke iz Komlenca, Bosanska Dubica. Star 5 godina. Umro 18. XI 1942. u 11 sati od Dyphterie. Pokopan 20. XI 1942. u 15 sati.
5. Brkić Zorka, kći Ilije. Stara 10 godina. Umrla 12. VIII 1942. u 1 sat od Bronchopneumonije. Pokopana 14. VIII 1942. u 11 sati.
6. Đukić Bosiljka, stara 2 godine. Umrla 10. IX 1942. u 10 sati od Enterocolitisa. Pokopana 12. IX 1942. u 10 sati.
7. Gligić Svetozar, star 1 godinu. Umro 6. IX 1942 u 6 sati od Enterocolitisa. Pokopan 7. IX 1942. u 16 sati.

8. Bakarić Grga, Ivana i Mande iz Prijedora. Star 10 godina. Umro 28. XII 1942. u 5 sati od Sepsis. Pokopan 30. XII 1942. u 10 sati.
9. Burazer Pero, br. 1771/533a. Rade i Marije iz Bjelajca — Moštanica. Star 2 godine. Umro 9. XI 1942. u 9 sati od Pneumonije, Morbilli. Pokopan 11. XI 1942. u 10 sati.
10. Crnomarković Boško, br. 1852, Milana i Milje iz Mirkovaca, Bosanska Dubica. Star 3 godine. Umro 19. XI 1942. u 3 sata od Pneumonije, Morbilli. Pokopan 21. XI 1942. u 10 sati.
11. Đapa Milka, br. 1263. Rade i Stoje iz Međuvoda, Bosanska Dubica. Stara 4 godine. Umrta 5. XI 1942. u 14 sati od Pneumonije, Morbilli. Pokopana 7. XI 1942. u 14 sati.
12. Đenadija Radomir, br. 1788/320a. Ljubana i Vukosave iz Međuvoda, Bosanska Dubica. Star 3 godine. Umro 27. XI 1942. u 19 sati od Dyphterije, Pneumonije, Dysenterije. Pokopan 29. XI 1942. u 15 sati.
13. Ivković Miloje, br. 26a/1592., sin Đure iz Čelebinaca, Bosanska Dubica. Star 3 godine. Umro 16. XI 1942. u 11 sati od Dyphterije. Pokopan 18. XI 1942. u 11 sati.
14. Jagodić Danica, br. 1794, stara 2 godine i 6 mj. Umrta 16. XI 1942. u 20 sati od Dyphterije. Pokopana 18. XI 1942. u 15 sati.
15. Karan Smilja, br. 1565/307a. Luke i Stoje iz Međuvoda, Bosanska Dubica. Stara 3 godine. Umrta 11. XI 1942. u 18 sati od Pneumonije — Morbilli. Pokopana 13. XI 1942. u 16 sati.
16. Karan Vidosava, Ostoje i Zorke iz Hajdarevaca, Bosanska Dubica. Stara 3 godine i 6 mj. Umrta 17. XI 1942. u 10 sati od Pneumonije — Dyphterije. Pokopana 19. XI 1942. u 10 sati.

17. Kučuk Savka, stara 18 mj. Umrla 26. VIII 1942. u 18 sati od Enterocolitisa ac. Intoxicatija, Alimentaria. Pokopana 28. VIII 1942. u 17 sati.
18. Lendić Milica, stara 18 mj. Umrla 24. VIII 1942. u 15 sati od Enterocolitisa, Debilitas. Pokopana 26. VIII 1942. u 15 sati.
19. Lončar Milutin, br. 922. Milana i Jele iz Meduvođa, Bosanska Dubica. Star 2 godine. Umro 27. X 1942. u 8 sati od Pneumonije — Morbilli. Pokopan 29. X 1942. u 10 sati.
20. Malbaša Jovan, star 11 godina. Umro 16. IX 1942. u 8 sati od Leukemie-Endocarditis — TBC pulmonum. Pokopan 18. IX 1942. u 10 sati.
21. Marčić Milka, kći Ostoje iz Medede, Bosanska Dubica. Stara 9 mj. Umrla 10. IX 1942. u 20 sati od Enterocolitisa. Pokopana 12. IX 1942. u 17 sati.
22. Milanović Stoja, Mihajla i Stane iz Medede, Bosanska Dubica. Stara 18 mj. Umrla 22. X 1942. u 21 sat od Pneumonije — Enterocolitisa. Pokopana 24. X 1942. u 17 sati.
23. Miroslav Nada, br. 1559 i 413a. Jefte i Vukosave iz Ševarlija, Bosanska Dubica. Stara 2 godine i 6 mj. Umro 10. XII 1942. u 5 sati od Pneumonije. Pokopana 12. XII 1942. u 10 sati.
24. Misirača Stana, br. 1290. Dušana i Soke iz Kotureva. Stara 3 godine. Umrla 6. XI 1942. u 6 sati od Morbilli — Pneumonia. Pokopana 8. XI 1942. u 10 sati.
25. Mišić Ljubomir, br. 952. Marijana i Ljube iz Gunjevca, Bosanska Dubica. Star 3 godine. Umro 14. XI 1942. u 9 sati od Dyphterije — Dysenterije. Pokopan 16. XI 1942. u 10 sati.
26. Papučić Mile, star 6 godina. Umro 18. VII 1942. u 17 sati od Dysenterije — Pneumonije. Pokopan 20. VII 1942. u 15 sati.
27. Pekić Anka, Stojana i Stane iz Aginaca, Bosanska Dubica. Stara 4 godine. Umrla 2. XII 1942.

- u 21 sat od Šarlaha — Uremie. Pokopana 4. XII 1942. u 15 sati.
28. Pralica Marko, br. 1856. Steve i Milke iz Komlenca, Bosanska Dubica. Star 7 godina. Umro 9. XI 1942. u 8 sati od Šarlaha — Pneumonie. Pokopan 11. XI 1942. u 10 sati.
29. Pralica Milka, br. 1857. Steve i Milke iz Komlenca, Bosanska Dubica. Stara 2 godine. Umrla 6. XI 1942. u 9 sati od Morbilli — Pneumonie. Pokopana 8. XI 1942. u 10 sati.
30. Popović Pavle, br. 1024. Star 6 godina. Umro 16. XI 1942. u 8 sati od Dyphterie, Disenterie Pokopan 18. XI 1942. u 10 sati.
31. Pureta Vaso, star 8 godina. Umro 29. X 1942. u 6 sati od Dysenterie — Sepsis. Pokopan 31. X 1942. u 10 sati.
32. Radojčić Ruža, stara 3 godine. Umrla 26. X 1942. u 8 sati od Pneumonie. Pokopana 28. X 1942. u 10 sati
33. Radojčić Ruža, stara 4 godine. Umrla 1. XI 1942. u 10 sati od Pneumonie. Pokopana 3. XI 1942. u 11 sati.
34. Ručinov Jela, br. 1860. Miloša i Pave iz Vri-joca, Bosanska Dubica. Stara 2 godine. Umrla 5. XI 1942. u 5 sati od Pneumonie — Morbilli. Pokopana 7. XI 1942. u 10 sati.
35. Savković Milan, star 2 godine i 6 mj. Jove i Stojice iz Draksenića, Bosanska Dubica Umro 23. X 1942. u 18 sati od Bronchopneumonie — Enterocolitisa. Pokopan 25. X 1942. u 17 sati.
36. Suzić Zorka, br. 1522. Stevana i Ilinke iz Poljavnice — Ravnice. Stara 6 godina. Umrla 2. XI 1942. u 14 sati od Tifusa. Pokopana 4. XI 1942. u 14 sati.
37. Šinik Bosiljka, stara 2 godine. Umrla 22. VIII 1942. u 14 sati od Pneumonie i Skorbuta. Pokopana 24. VIII 1942. u 14 sati.

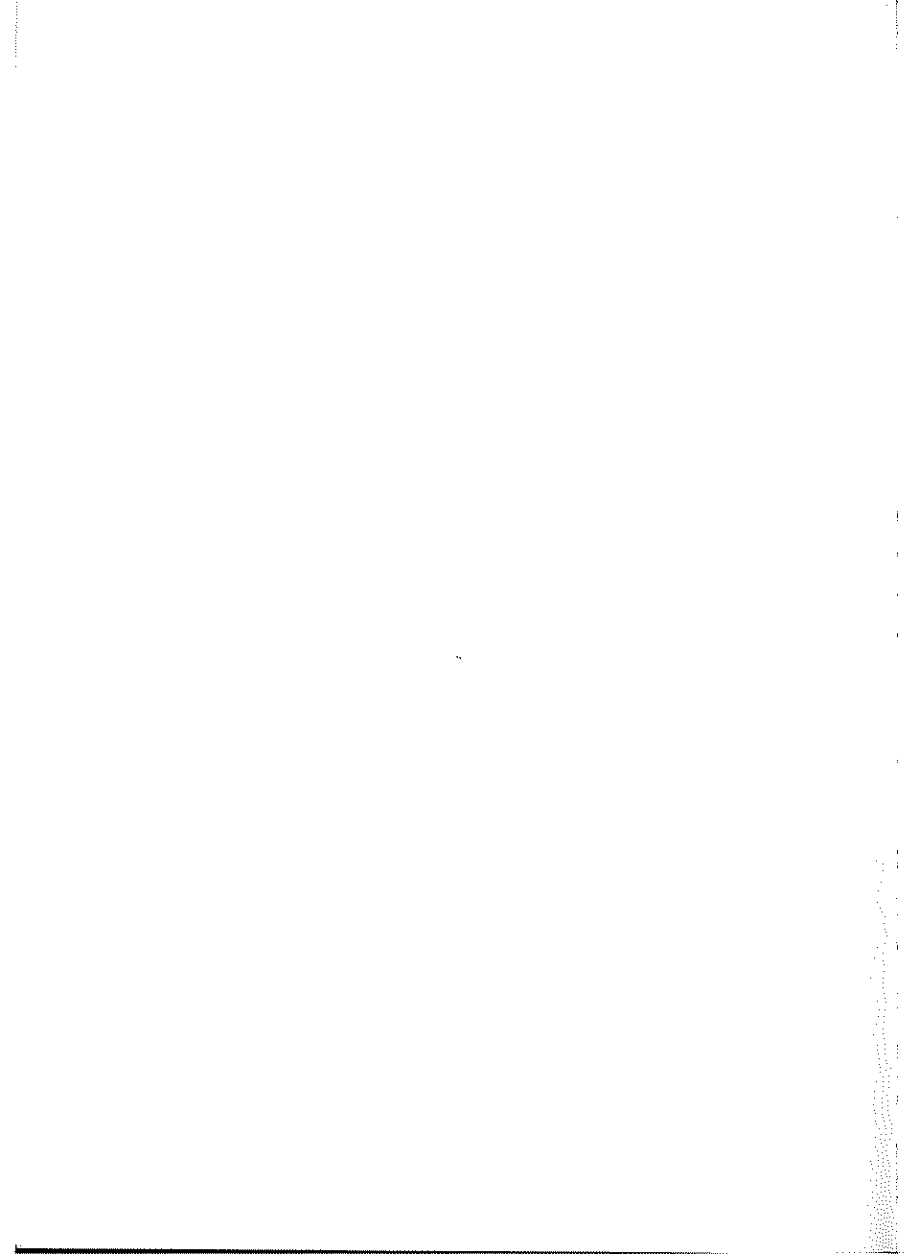
38. Šinik Mirko, star 18 mj. Umro 25. VIII 1942. u 21 sat od Gastroenterocolitisa acuto. Pokopan 27. VIII 1942. u 17 sati.
39. Vidović Ljuban, br. 1097. Pere i Stane iz Gu-njevac, Bosanska Dubica. Star 3 godine. Umro 31. X 1942. u 17 sati od Morbilli — Pneumonie. Pokopan 2. XI 1942. u 17 sati.
40. Vujić Zorka, br. 1834. Stara 3 godine. Umrła 16. XI 1942. u 4 sata od Tuberculosis Pulmonum. Pokopana 18. XI 1942. u 10 sati.
41. Maletić — žensko dijete staro 2 godine. Umrlo 17. VIII 1942. u 4 sata od Pneumonie — Enterocolitisa. Pokopano 19. VIII 1942. u 10 sati.
42. Ana, br. 1755. Luke i Mare, ostalo nepoznato. Stara 3 godine. Umrła 5. XI 1942. u 19 sati od Morbilli — Pneumonie. Pokopana 7. XI 1942. u 17 sati.
43. Desa, br. 1540. Stara 2 godine. Umrła 11. XI 1942. u 15 sati od Pneumonie — Morbilli. Poko-pana 13. XI 1942. u 15 sati.
44. Jovanka, br. 1573. Stara 6 godina. Umrła 19. XII 1942. u 9 sati od Tuberculosis Pulmonum. Pokopana 21. XII 1942. u 15 sati.
45. Bezimeno žensko dijete, br. 1557. — (Lala) od 2 godine. Umrła 7. XI 1942. u 9 sati od Pneumo-nie — Dysenterie. Pokopano 9. XI 1942. u 10 sati.
46. Lazo, br. 1252. Star 5 godina. Umro 3. XI 1942. u 8 sati od Morbilli — Pneumonie. Pokopan 5. XI 1942. u 10 sati.
47. Ljuban, br. 1156. Star 2 godine. Umro 14. XI 1942. u 9 sati od Dyphterie. Pokopan 16. XI 1942. u 10 sati.
48. Marija, br. 1236. Jove i Stajke iz Turjaka, Bo-sanska Gradiška. Stara 4 godine. Umrła 18. XI 1942. u 9 sati od TBC — Enterocolitisa. Pokopana 20. XI 1942. u 15 sati.

49. Mileva, br. 1082. Stara 5 godina. Umrla 26. X 1942. u 8 sati od Pneumonije — Morbilli. Pokopana 28. X 1942. u 10 sati.
50. Miroslava, br. 1049. Stara 3 godine. Umrla 30. X 1942. u 8 sati od Dysenterije — Hripavac. Pokopana 2. XI 1942. u 10 sati.
51. Mile, br. 1295. Milutina i Draginje iz Mirkovca, Bosanska Dubica. Star 3 godine. Umro 8. XI 1942. u 3 sata od Pneumonije — Morbilli. Pokopan 10. XI 1942. u 10 sati.
52. Mladen, br. 1203. Star 4 godine. Umro 28. XII 1942. u 17 sati od TBC. Avitaminosa, Anemia, Debilitas. Pokopan 30. XII 1942. u 14 sati.
53. Petar, — star 5 godina. Umro 7. XI 1942. u 13 sati od TBC. pulmonum et laringis, Pneumonia. Pokopan 9. XI 1942. u 14 sati.
54. Rade, br. 1502. Star 2 godine i 6 mj. Umro 9. XI 1942. u 5 sati od Pneumonije — Morbilli. Pokopan 11. XI 1942. u 10 sati.
55. Radojka, br. 838. Stara 4 godine. Umrla 1. XI 1942. u 8 sati od TBC. Pokopana 3. XI 1942. u 10 sati.
56. Ostoja, br. 1142. Star 5 godina. Umro 24. X 1942. u 19 sati od Bronchopneumonije. Pokopan 26. X 1942. u 17 sati.
57. Savka, br. 1576, Vase i Ruže iz Suvaja, Bosanska Dubica. Stara 5 godina. Umrla 15. XI 1942. u 3 sata, od Šarlaha, Morbilli. Pokopana 17. XI 1942. u 10 sati.
58. Stevo, br. 1186. Star 3 godine. Umro 6. XI 1942. u 11 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopan 8. XI 1942. u 11 sati.
59. Stevo, br. 1562. Star 3 godine. Umro 9. XII 1942. u 9 sati od upale bubrega. Pokopan 11. XII 1942. u 15 sati.
60. Zdravko, br. 1220, Milutina i Jelke. Star 4 godine. Umro 10. XII 1942. u 11 sati, od Pneu-

- monie — Dyphterie. Pokopan 12. XII 1942. u 11 sati.
61. Muško dijete, br. 6 od nepoznatih roditelja, staro 2 godine. Umrlo 17. VIII 1942. u 4 sata od Dysenterie. Pokopan 19. VIII 1942. u 10 sati.
62. Muško dijete, br. 7., od nepoznatih roditelja, staro 3 godine. Umrlo 28. IX 1942. u 21 sat od Enterocolitis, Pneumonije i Sepsis. Pokopano 30 IX 1942. u 17 sati.
63. Žensko dijete, br. 12 (nepoznato). Staro 2 godine i 6 mj. Umrlo 29. VIII 1942. u 8 sati od Dysenterie — Enterocolitis acuto — Intoxicatio Pokopano 31. VIII 1942. u 11 sati.
64. Muško dijete, br. 15-38 (bezimeno), staro 1 godinu. Umrlo 4. XI 1942. u 5 sati od Pneumonije — Morbilli. Pokopano 6. XI 1942. u 10 sati.
65. Nepoznato žensko dijete, br. 35. Staro 2 godine. Umrlo 2. IX 1942. u 3 sata od Enterocolitis acuto. Pokopano 4. IX 1942. u 10 sati.
66. Žensko dijete nepoznatih roditelja, br. 49. Staro 18 mj. Umrlo 17. VIII 1942. u 3 sata od Pneumonije — Enterocolitisa. Pokopano 19. VIII 1942 u 10 sati.
67. Nepoznato žensko dijete, br. 54. Staro 18 mj. Umrlo 25. VIII 1942. u 8 sati od Bronchopneumonije — Debilitas univ. Pokopano 27. VIII 1942. u 10 sati.
68. Nepoznato muško dijete, br. 70. Staro 2 godine i 6 mj. Umrlo 29. VIII 1942. u 6 sati od Enterocolitis ac. Intoxicatio, Intesetinalis. Pokopano 31. VIII 1942. u 10 sati.
69. Nepoznato muško dijete, br. 428. Staro 2 godine. Umrlo 15. VIII 1942. u 2 sata od Gastroenterocolitisa ac. Pokopano 17. VIII 1942. u 11 sati.
70. Nepoznato muško dijete, br. 431. Staro 7 mj. Umrlo 9. VIII 1942. u 16 sati od Meningitisa. Pokopano 11. VIII 1942. u 16 sati.

71. Bezimeno žensko dijete, br. 1050. Staro 2 godine. Umrlo 4. XI 1942. u 5 sati od Pneumonije — Morbilli. Pokopano 6. XI 1942. u 10 sati.
72. Nahodče, br. 505a./1065 muško, staro 1 godinu i 6 mj. Umrlo 29. X 1942. u 7 sati od Pneumonije — Morbilli. Pokopano 31. X 1942. u 10 sati.
73. Bezimeno muško dijete, br. 1070. Staro 2 godine. Umrlo 26. X 1942. u 7 sati od Tuberkuloze. Pokopano 28. X 1942. u 10 sati.
74. Žensko dijete, br. 1170. Staro 4 godine. Umrlo 3. XI 1942. u 9 sati od Morbilli. Pokopano 5. XI 1942. u 11 sati.
75. Nepoznato žensko dijete, br. 1193. Staro 3 godine. Umrlo 25. X 1942. u 7 sati od Bronchopneumonije. Pokopano 27. X 1942. u 10 sati.
76. Bezimeno žensko dijete, br. 1194. Staro 18 mj. Umrlo 5. XI 1942. u 6 sati od Pneumonije — Morbilli. Pokopano 7. XI 1942. u 10 sati.
77. Bezimeno žensko dijete, br. 1232. Staro 3 godine. Umrlo 31. X 1942. u 6 sati od Morbilli — Pneumonije. Pokopano 2. XI 1942. u 17 sati.
78. Bezimeno žensko dijete, br. 1238. Staro 4 godine. Umrlo 2. XI 1942. u 17 sati od Enterocolitisa acuto. Pokopano 4. XI 1942. u 17 sati.
79. Nepoznato muško dijete, br. 1567. Staro 6 godina. Umrlo 13. XI 1942. u 18 sati, od Dyphterije. Pokopano 15. XI 1942. u 15 sati.
80. Nepoznato muško dijete, br. 1582. Staro 4 godine. Umrlo 21. IX 1942. u 7 sati, od Dyphterije — Dysenterije — Pneumonije. Pokopano 23. IX 1942. u 10 sati.
81. Bezimeno muško dijete, br. 1753. Staro 3 godine. Umrlo 26. X 1942. u 23 sata od Dysenterije. Pokopano 28. X 1942. u 17 sati.
82. Nepoznato žensko dijete, br. 1765. Staro 2 godine. Umrlo 23. XI 1942. u 7 sati od Pneumo-

- nie. Dyphterie — Dysenterie. Pokopano 25. XI 1942. u 10 sati.
83. Žensko dijete, br. 1775 od majke Save. Staro 2 godine. Umrlo 20. XI 1942. u 20 sati od Dyphterie — Pneumonie. Pokopano 22. XI 1942. u 15 sati.
84. Bezimeno muško dijete, br. 1825. Staro 18 mj. Umrlo 26. X 1942. u 7 sati od Tuberkuloze. Pokopano 28. X 1942. u 10 sati.
85. Nepoznato muško dijete, br. 1827. Staro 18 mj. Umrlo 24. XI 1942. u 10 sati, od Tuberkuloze Pokopano 26. XI 1942. u 10 sati.
86. Nepoznato muško dijete, br. 1846. Staro 2 godine i 6 mj. Umrlo 21. X 1942. u 8 sati od Bronchopneumonie. Pokopano 23. X 1942. u 10 sati

**DJEČJE PRIHVATIŠTE DOMA
HRVATSKIH UČITELJA U ZAGREBU,
KUKULJEVIĆEVA 19.**

**Razgledač mrtvaca pomrle djece iz Bosne:
Dr Aleksander Peičić.**

1. Biljanović Darinka, stara 18 mj. Umrila 12. X 1942. u 2 sata od Bronchopneumonije. Pokopana 14. X 1942. u 10 sati.
2. Brauza (?) Mira, br. 44. Stara 8 mj. (aprox). Umrila 6. XI 1942. u 24 sata od Bronchopneumonije. Pokopana 8. X 1942. u 17 sati.
3. Burazer Nevenka, stara 2 godine, iz Međuvoda Bosanska Dubica. Umrila 1. XII 1942. u 19 sati od Dysetherie — Varicelle. Pokopana 3. XII 1942. u 15 sati.
4. Jakovljević Simeona, br. 1477. Stara oko 2 godine (?). Umrila 30. X 1942. u 5 sati od Pneumonije L.dex. Pokopana 2. XI 1942. u 10 sati.
5. Mataruga Draginja, br. 8. Stara 7 mj. (aprox). Umrila 7. X 1942. u 5 sati od Bronchopneumonije. Pokopana 9. X 1942. u 10 sati.
6. Milanović Bosiljka, br. 127A. Save i Anke iz Milječanice, Bosanska Dubica. Stara oko 5 nedjelja. Umrila 2. XI 1942. u 10 sati od Bronchopneumonije L.dex. Pokopana 4. XI 1942. u 10 sati.
7. Pajić Sava, stara oko 2 godine, a ostalo nepoznato. Umrila 18. X 1942. u 3 sata, od Bronchopneumonije. Pokopana 20. X 1942. u 10 sati.
8. Radulović Stojanka, stara 6 mj. (aprox). Umrila 13. X 1942. u 19 sati od Bronchopneumonije. Pokopana 15. X 1942. u 14 sati.

9. Tomić Vidosava, stara 6 mj. (aprox). Umrila 6. X 1942. u 23 sata od Bronchopneumonije. Pokopana 8. X 1942. u 17 sati.
10. Trkulja Milan, Mane i Bose iz Grbavaca, Meduvoda, Bosanska Dubica. Star oko 8 mj. Umro 1. XI 1942. u 15 sati od Dysenterie — Bronchopneumonije. Pokopan 3 XI 1942. u 15 sati.
11. Vuković Petar br. 1466. Star oko 16 mj. Umro 28. X 1942. u 5 sati od Bronchopneumonije. Pokopan 30. X 1942. u 10 sati.
12. Marinka br. 86, stara 18 mj. (aprox). Umrila 6. X 1942. u 5 sati od Pneumonije. Pokopana 8. X 1942. u 10 sati.
13. Muško dijete iz transporta, br. A85. Staro 8 mj. Umrlo 23. X 1942. u 21 sat od Morbilli — Pneumonije Lnex. Pokopano 25. X 1942. u 17 sati.
14. Žensko dijete, br. 294. Staro oko 6 mj. Umrlo 22. X 1942. u 2 sata od Bronchiolitis Myocarda. Pokopano 24. X 1942. u 10 sati.
15. Žensko dijete, br. 324A. Staro oko 5 mj. Umrlo 28. X 1942. u 23,30 sati od Pneumonije — Grippa. Pokopano 30. X 1942. u 17 sati.
16. Muško dijete iz transporta, br. 431A. Staro oko 4 mj. Umrlo 24. X 1942. u 22,30 sati od Pneumonije, Alimentaria, Intox. Pokopano 26. X 1942. u 17 sati
17. Muško dijete, br. 912, 444a. Staro oko 18 mj. Umrlo 22. X 1942. u 4 sata od Bronchopneumonije. Pokopano 24. X 1942. u 10 sati.
18. Muško dijete, br. 542A. Staro oko 14 mj. Umrlo 26. X 1942. u 10 sati od Varicellac — Bronchopneumonije. Pokopano 28. X 1942. u 10 sati.
19. Muško dijete, br. 558A. Staro oko 2 mj. Umrlo 28. X 1942. u 16 sati od Pneumonije Ldex. Pokopano 30. X 1942. u 15 sati.

20. Žensko dijete iz transporta, br. 561A. Staro oko 2 mj. Umrlo 25. X 1942. u 20 sati, od Alimentaria, Intoxicatia. Pokopano 27. X 1942. u 17 sati.
21. Žensko dijete iz transporta, br. 847. Staro oko 16 mj. Umrlo 23. X 1942. u 15 sati od Pneumonie bilateralis. Pokopano 25. X 1942. u 17 sati.
22. Muško dijete nepoznatih roditelja, br. 903. Staro oko 9 mj. Umrlo 28. X 1942. u 10 sati od Pneumonie — Dysenterie. Pokopano 30. X 1942. u 10 sati.
23. Muško dijete, br. 904. Staro oko 18 mj. Umrlo 7. XI 1942. u 16 sati od Pneumonie bilateralis. Pokopano 9. XI 1942. u 16 sati.
24. Muško dijete, br. 940. Staro oko 6 mj. Umrlo 29. X 1942. u 7 sati od Pneumonie L. sin. Pokopano 31. X 1942. u 10 sati.
25. Muško dijete, br. 1488. Staro oko 1 godinu. Umrlo 30. X 1942. u 19 sati od Bronchiolitisa. Pokopano 2. XI 1942. u 10 sati.
26. Muško dijete nepoznatog imena i roditelja. Staro oko 18 mj. Umrlo 6. XI 1942. u 1 sat, od Pneumonie L. sin. Pokopano 8. XI 1942. u 10 sati.
27. Muško dijete nepoznatog imena i roditelja. Staro 1 godinu (aprox). Umrlo 7. X 1942. u 14 sati od Bronchopneumonie. Pokopano 9. X 1942. u 14 sati.
28. Muško dijete bez imena. Staro oko 2 godine. Umrlo 26. X 1942. u 19 sati od Bronchopneumonie. Pokopano 28. X 1942. u 17 sati.
29. Žensko dijete nepoznatog imena i roditelja. Staro 1 godinu (aprox). Umrlo 15. X 1942. u 2 sata od Bronchopneumonie. Pokopano 17. X 1942. u 10 sati.
30. Žensko dijete nepoznatog imena i roditelja i bez broja. Staro oko 9 mj. Umrlo 4. XI 1942. u

7 sati od Pneumonije bilat. Pokopano 6. XI 1942. u 10 sati.

31. Žensko dijete nepoznatog imena i roditelja. Staro 9 mj. Umrlo 13. X 1942. u 22 sata od Bronchopneumonije. Pokopano 15. X 1942. u 17 sati.

32. Žensko dijete nepoznatog imena i roditelja. Staro 6 mj. Umrlo 13. X 1942. u 20 sati od Bronchopneumonije. Pokopano 15. X 1942. u 17 sati.

33. Muško dijete nepoznatog imena. Staro 10 mj. Umrlo 11. X 1942. u 9 sati od Bronchiolitis. Pokopano 13. X 1942 u 10 sati.

34. Žensko dijete nepoznatog imena. Staro 1 godinu. Umrlo 9. X 1942. u 14 sati od Bronchopneumonije. Pokopano 11. X 1942. u 14 sati.

DJEČJA KLINIKA U ZAGREBU

Razgledač mrtvaca: Dr Josip Berlot i
Dr Josip Montana

1. Brkanović Ana, br. 587/42. Dijete nepoznatih roditelja, staro 3 godine. Umrlo 3. XI 1942. u 7 sati od Enterocolitisa, Inanitia. Pokopano 5. XI 1942. u 16 sati.
2. Durić Zorka, br. 603/42. Dijete nepoznatih roditelja iz logora, staro 6 godina. Umrlo 7. XI 1942. u 17 sati od Bronchopneumonije. Pokopano 10. XI 1942. u 15 sati.
3. Gajić Milan, br. 589/42. Dijete nepoznatih roditelja iz Zavoda za gluhoonijeme. Star 10 godina. Umro 1. XI 1942. u 3 sata od Inanitia. Pokopan 5. XI 1942. u 16 sati.
4. Mesić Marica, br. 560/42. Dijete nepoznatih roditelja iz doma Sveta Nedjelja, staro 3 godine. Umrlo 19. X 1942. u 6 sati od Enterocolitisa ac. Pokopana 21. X 1942. u 16 sati.
5. Šokčević Zuka, br. 582/42. Dijete nepoznatih roditelja iz Zavoda za gluhoonijeme, stara 7 godina. Umrlo 30. X 1942. u 9 sati od Inanitia. Pokopana 31. X 1942. u 16 sati.
6. Marija, nahodče, br. 850. Stara 1 godinu. Umrlo 23. XI 1942. u 4 sata od Enterocolitisa, Sepsis. Pokopana 25. XI 1942. u 14 sati.
7. Mira, bez prezimena, nepoznatih roditelja i porijekla. Umrlo 6. XII 1942. u 11 sati od Pneumonije. Pokopana 12. XII 1942. u 14 sati.

8. Ljuban, nahodče, došao iz logora. Star 2 godine i 6 mj. Umro 21. XI 1942. u 6,15 sati od Enterocolitis ac. Pokopan 24. XI 1942. u 14 sati.

9. Muško dijete (Marjan). A6. Dopremljen iz dječjeg doma Kukuljevićeva br. 19. Star oko 1 godinu. Umro 17. X 1942. u 4,30 sati od ? Pokopan 19. X 1942. u 16 sati.

10. Miljenko, nepoznatih roditelja iz logora, br. 591/42. Dopremljen iz Tomislavog trga 19. Star oko 4 godine. Umro 1. XI 1942. u 14,10 sati od Inanitia. Pokopan 5. XI 1942. u 16 sati.

11. »Verica«, dijete nepoznatog imena i roda iz logora, br. 602/42. Staro 2 godine. Dopremljeno iz Jurišićeve br. 24. Umrlo 8. XI 1942. u 5 sati, od Inanitia, Enterocolitisa. Pokopana 10. XI 1942. u 15 sati.

12. Žensko dijete, br. 891. »Anica« bez prezimena od nepoznatih roditelja, stara 1 godinu i 6 mj. Umrlo 31. X 1942. u 4,30 sati od Enterocolitisa Cachexia. Pokopana 5. XI 1942. u 16 sati.

13. »Čedomil«, muško dijete nepoznatog imena i roda iz logora. Staro 1 godinu i 6 mj. Dopremljeno iz dječjeg doma Josipovac. Umrlo 11. XI 1942. u 4,30 sati od Nephritis, Enterocolitisa. Pokopano 14. XI 1942. u 15 sati.

14. Muško dijete, br. 547/42. Nepoznatih roditelja iz logora Sveta Nedjelja. Staro oko 3 mj. Umrlo 14. X 1942. u 3,30 sati od Intoxicatia alimentaria. Pokopano 16. X 1942. u 16 sati.

15. Marija, br. 1495., dijete nepoznatih roditelja iz logora Sveta Nedjelja. Staro oko 1 godinu i 6 mj. Umrlo 3. XI 1942. u 1 sat, od Enterocolitisa. Pokopana 5. XI 1942. u 16 sati.

16. Muško dijete nepoznatog roditelja, br. A5. Staro oko 1 godinu. Dopremljeno iz dječjeg prihvatilišta Kukuljevićeva 19. Umrlo 17. X 1942. u

3,30 sati od Intoxicatia alimentaria. Pokopano 19. X 1942. u 16 sati.

17. »Slana«, žensko dijete nepoznatog roditelja, br. 474/42. Staro 20 dana. Dijete je iz skupine »bosanske preselice«. Umrlo u dječjem domu Bogišićeva br. 2., 5 X 1942. u 1 sat od ? Pokopano 6. X 1942. u 16 sati.

18. Muško dijete nepoznatog imena i roditelja iz logora Sisak. Umrlo 31. VIII 1942. u 10 sati od Infiltratio specifica pulmonum, Enterocolitisa. Pokopano 2. IX 1942. u 16 sati.

1. 1. 1. 1. 1. 1.

2. 2. 2. 2. 2. 2.

3. 3. 3. 3. 3. 3.

4. 4. 4. 4. 4. 4.

5. 5. 5. 5. 5. 5.

6. 6. 6. 6. 6. 6.

7. 7. 7. 7. 7. 7.

8. 8. 8. 8. 8. 8.

9. 9. 9. 9. 9. 9.

10. 10. 10. 10. 10. 10.

11. 11. 11. 11. 11. 11.

12. 12. 12. 12. 12. 12.

13. 13. 13. 13. 13. 13.

14. 14. 14. 14. 14. 14.

15. 15. 15. 15. 15. 15.

16. 16. 16. 16. 16. 16.

17. 17. 17. 17. 17. 17.

18. 18. 18. 18. 18. 18.

19. 19. 19. 19. 19. 19.

20. 20. 20. 20. 20. 20.

21. 21. 21. 21. 21. 21.

22. 22. 22. 22. 22. 22.

23. 23. 23. 23. 23. 23.

24. 24. 24. 24. 24. 24.

25. 25. 25. 25. 25. 25.

26. 26. 26. 26. 26. 26.

27. 27. 27. 27. 27. 27.

28. 28. 28. 28. 28. 28.

29. 29. 29. 29. 29. 29.

30. 30. 30. 30. 30. 30.

31. 31. 31. 31. 31. 31.

32. 32. 32. 32. 32. 32.

33. 33. 33. 33. 33. 33.

34. 34. 34. 34. 34. 34.

35. 35. 35. 35. 35. 35.

36. 36. 36. 36. 36. 36.

ZAKLADNA BOLNICA »REBRO« U ZAGREBU

Razgledač mrtvaca: Dr Josip Montina, gradski zdrav. nadzornik

1. Dimitrović Rajko, nepoznatog porijekla ni podataka o izvoru smrti. Pokopan 28. VI 1942.
2. Kundić Anka, kći Nikole i Marije Mundala iz Vranovca, Bosanska Dubica. Stara 27 godina. Udata za Ristu. Umrula 14. VII 1942. u 15,30 sati od Cachexia maxima, Gangraema extremitat supp. dex. Moribundus ad latus. Pokopana 16. VII 1942. u 14 sati.
3. Marinković Savo, iz logora Sisak. Umro 26. VIII 1942. u 10 sati od Dysenterie. Pokopan 28. VIII 1942. u 16 sati.
4. Muško muslimansko dijete, Pejić Muharem. Ostali podaci nepoznati. Pokopan 12. VIII 1942. godine.
5. Rakić Dušan. Ostali podaci nepoznati. Pokopan 12. VIII 1942. godine
6. Stojković Cvijeta. Ostali podaci nepoznati. Pokopana 14. VIII 1942. god.
7. Tomas Stevo, nahodče. Dijete izbjeglica na odgoju kod Prosenik Milana u Zagrebu, Kosirnikova 58. Djete je rođeno 1939. u Johovi, Bosanska Dubica. Umro 6. XI 1942. u 1 sat od Bronchopneumonie. Pokopan 9. XI 1942. u 16 sati.
8. Vuković M., br. 2019. Muško dijete staro 4 mj. iz Donjeg Vodičeva, Bosanski Novi. Umrlo 25. VII 1942. u 21,30 sati od Scabies, Pneumonia. Pokopano 27. VII 1942. u 16 sati.

9. Žujić Jovan, sin Đure i Mare iz Brekinje, Bosanska Dubica. Star 7 godina. Dopremljen iz Jas-trebarskog logora. Umro 2. IX 1942. u 3 sata od Lymphadenitis fem. dex. Abscessus reg. ing. sin. Inanitis, Peritonitis. Pokopan 4. IX 1942. u 16 sati.

10. Nepoznato muško dijete, nahodče br. 1844. Dopremljen sa odgoja od Predavac Ivana u Zagrebu, Pavletićeva 4. Staro 18 mj. Umrlo 30. X 1942. u 1,30 sati od Dysenterie, Bronchopneumonie. Pokopano 2. XI 1942. u 16 sati.

BOLNICA »SESTARA MILOSRDNICA« U ZAGREBU, VINOGRADSKA 29.

Razgledač mrtvaca: G. Dr Vladimir Nöthig

1. Krstić Stanojka, br. 11360/42. Bosansko siročće, dječji dom. Stara 6 godina. Umrlo 6. XII 1942. u 5 sati od TBC pulmonum. Pokopana 7. XII 1942. u 15 sati.

2. Vukmanović Đuro, sin Ilije i Anke. Star 13 godina. Primljen u bolnicu 23. VI 1942. Umro 20. VIII 1942. u 10 sati od TBC pulmonum. Pokopan 22. VIII 1942. u 14 sati.

3. Nahodče (žensko) Marija, bosansko nahodče. Staro oko 2 godine. Umrlo 13. X 1942. u 8,30 sati od Dystrophia. Pokopano 15. X 1942. u 15 sati.

ZUBNA KLINIKA U ZAGREBU

Razgledač mrtvaca: Dr Josip Marošević

1. Kajsović Maja, iz transporta bosanske djece. Stara 9 godina. Umrlo 17. VII 1942. u 21,15 sati od Periostitis gangreanosa. Pokopana 19. VII 1942. u 15 sati.

2. Marčšić Milica, iz transporta bosanske djece. Stara 5 godina. Umrkla 17. VII 1942. u 2 sata od Angina Ludowici. Cachexia. Pokopana 19. VII 1942. u 15 sati.

KLINIKA ZA UHO, GRLO I NOS U ZAGREBU

Razgledač mrtvaca: Dr Josip Montina

1. Prević Jelena, (nahodče br. 1791), koju je Ivan Prević, ravnatelj za javnu sigurnost i red adoptirao, Zagreb, Gregorijenčeva 23. Stara 1 godinu i 6 mj. Umrkla 15. XI 1942. u 17 sati od Pneumonije. Pokopana 17. XI 1942. u 14 sati.

TBC ODJEL DRŽAVNE BOLNICE U ZAGREBU, ROKFELEROVA 3

Razgledač mrtvaca: Dr Vladimir Nöthig

1. Tošić Živko iz Gašnice — Bistrica, Bosanska Gradiška. Star 12 godina. Dopremljen iz logora Jastrebarsko. Umro 25. XII 1942. u 12 sati od TBC. pulmonum. Pokopan 27. XII 1942. u 11 sati.

DJECA KOJA SU UMRLA U TRANSPORTU RASKUŽNA POSTAJA ZAGREB

Razgledač mrtvaca: Dr Josip Berlot

1. Novković Nikola, dijete nepoznatog roditelja iz logora. Star 4 mj Umrlo u vlaku na putu iz Jasenovca u Zagreb, 29. XI 1942. oko 8 sati od Bronchopneumonije. Pokopan 5. XII 1942. u 16 sati.

2. Tomić Petar iz Bosanske Gradiške. Star 9 godina. Umro u vagonu na Glavnom kolodvoru u Zagrebu, 1. IX 1942. u 12 sati od TBC. pulmonum. Pokopan 3. IX 1942. u 10 sati.

3. Liješina nepoznatog ženskog djeteta oko 5 godina starosti. Umrlo u transportu iz logora Stara Gradiška, 19. VII 1942 u ? od opće slabosti. Pokopano 19. VII 1942. godine.
4. Liješina nepoznatog ženskog djeteta oko 6 godina starosti. Umrlo u transportu iz logora Stara Gradiška 11. VII 1942. u ? od opće slabosti. Pokopano 19. VII 1942. godine.
5. Liješina nepoznatog ženskog djeteta, staro oko 7 godina. Umrlo u transportu iz logora Stara Gradiška, 11. VII 1942. od opće slabosti. Pokopano 19. VII 1942. godine.
6. Liješina nepoznatog muškog djeteta, staro oko 5 godina. Umrlo u transportu iz logora Stara Gradiška, 11. VII 1942. od opće slabosti. Pokopano 19. VII 1942. godine.
7. Liješina nepoznatog ženskog djeteta, staro oko 5 godina. Umrlo 11. VII 1942. godine u transportu iz logora Stara Gradiška. Pokopano 19. VII 1942. godine.
8. Liješina nepoznatog muškog djeteta, staro oko 6 godina. Umrlo u transportu iz logora Stara Gradiška 11. VII 1942. od opće slabosti. Pokopano 19. VII 1942. godine.

DJECA UMRLA KOD USVOJITELJA U ZAGREBU

**Razgledač mrtvaca: Dr Josip Berlot,
Dr Vladimir Nöethig,
Dr Josip Montina i
Dr Branko Koščica**

1. Bijelić Dragutin, star oko 12 godina. Dječe iz bosanske preselice. Umro 5. X 1942. u 10 sati kod ? Tomislavov trg 20. od Pneumonije. Pokopan 7. X 1942. u 16 sati.

2. Milanović Drago, dijete nepoznatog roditelja iz logora, rodom od Bosanske Dubice. Star 2 godine i 6 mj. Umro kod usvojitelja u Zvonimirovoj ul. br. 116. 16 XI 1942. popodne, od Bronchopneumonije. Pokopan 18. XI 1942. u 14,30 sati.
3. Savić Desa, nepoznatog roditelja. Stara 3 godine (gluha). Umrila 5. XI 1942. u 12 sati od Intoxicatia alimentaria, kod usvojitelja Gornji Prečac 145. Pokopana 7. XI 1942. u 15 sati.
4. Žensko dijete, nepoznatog roditelja i imena iz logora. Staro oko 7 mj. Umrilo 13. XI 1942. u 6 sati od Bronchopneumonije, kod usvojitelja Petrinjska 42a/II. Pokopano 14. XI 1942. u 15 sati.
5. »Anka«, žensko dijete nepoznatog roditelja i imena iz logora, staro oko 4 godine. Umro 13. XI 1942. u 18,30 sati od Bronchopneumonije, kod Šimić Janka, Šenočina 19/I. Pokopano 15. XI 1942. u 15 sati.
6. »Brankica«, br. 1778. Žensko dijete iz sabirališta Crvenog križa, Ilica 83. (nahodče). Umrila 7. XI 1942. u 23 sata od Pneumonije, u Horvaćanskoj ul. br. 71. Pokopana 10. XI 1942. u 15 sati.
7. Dušan br. 1179. Dijete nepoznatih roditelja i imena iz logora. Umro 11. XI 1942. u noći, od Bronchopneumonije, kod ? Tomislavov trg 19/II. Pokopan 14. XI 1942. u 15 sati.
8. Marinko br. 1850. Dijete izbjeglice, staro 2 godine i 6 mj. Umrilo 15. XI 1942. u 9 sati, Ribnjak br. 20A. od upale pluća. Pokopan 17. XI 1942.

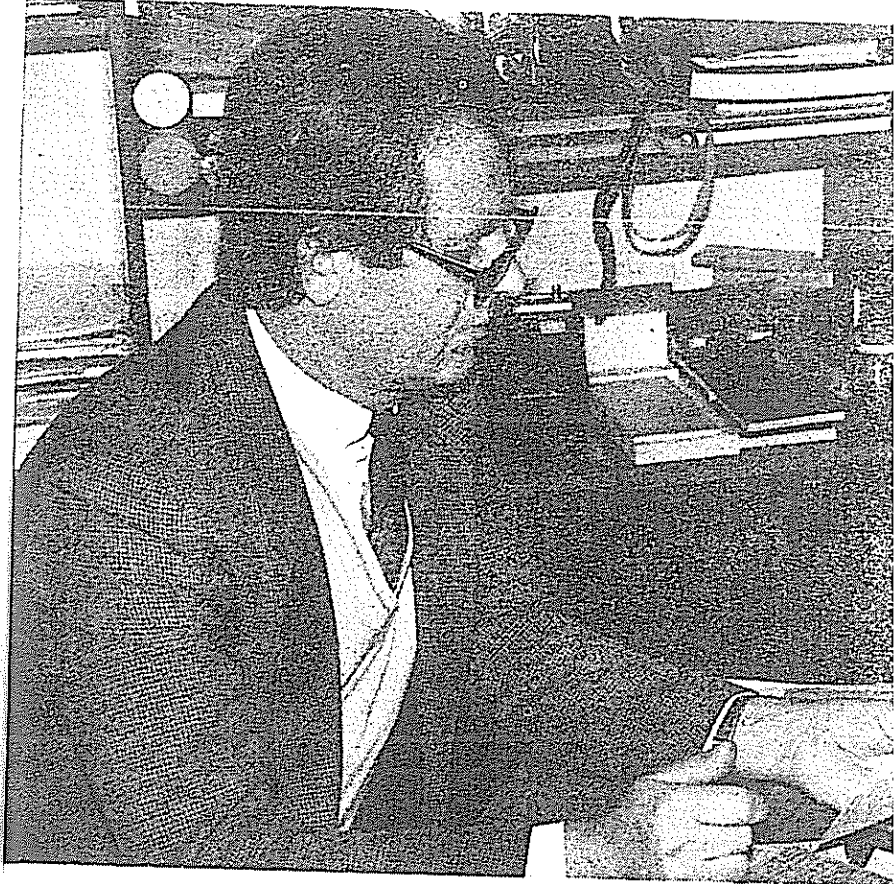
BILJEŠKA O PISCU

Duško Tomić je rođen 1936. godine u selu Čatrnji kod Bosanske Gradiške. Roditelji su se bavili zemljoradnjom i prehranjivali četvero njeke djece. Oca su Nijemci zarobili kao vojnika 1941. godine i odveli u zarobljeništvo.

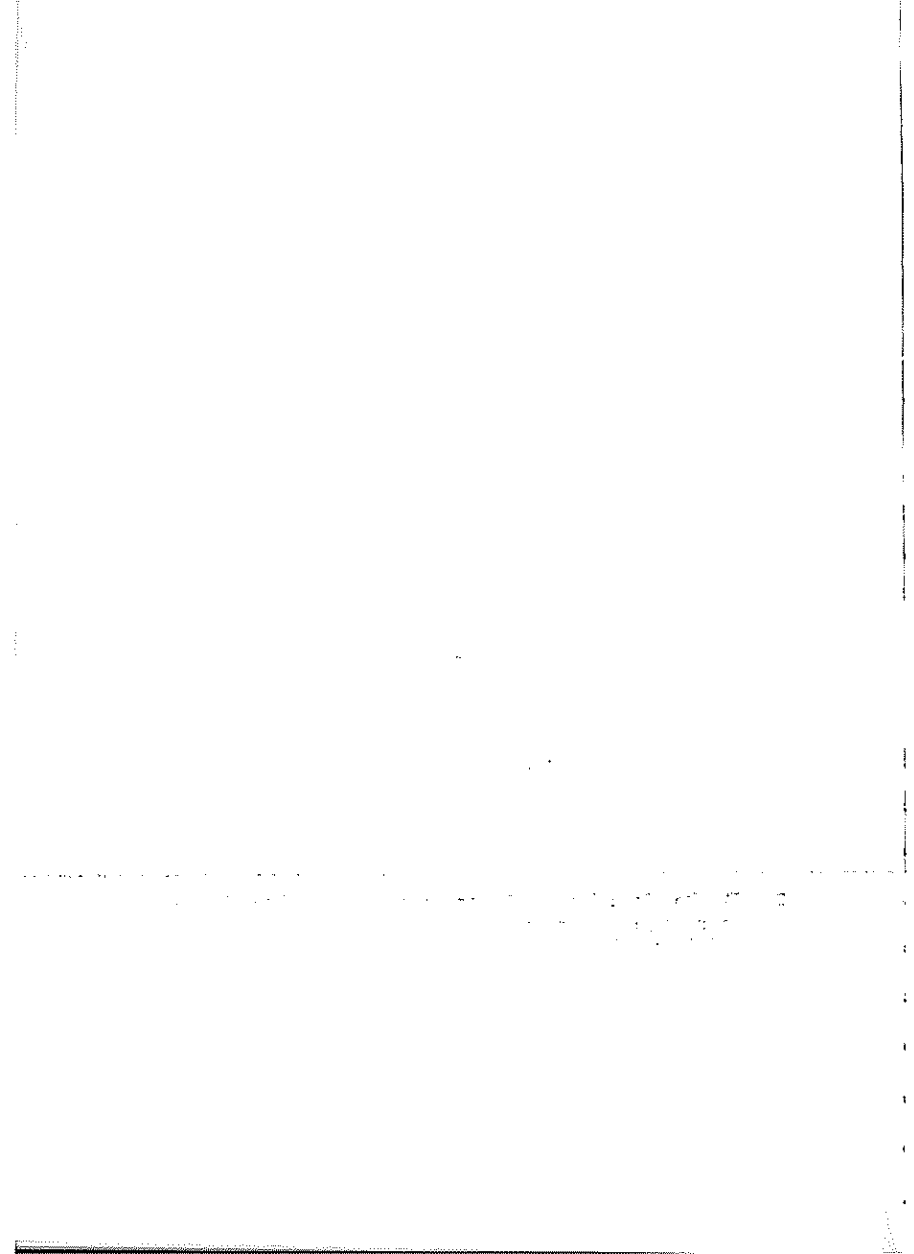
Nije imao ni punih šest godina kada su mu ustaše 1942. godine na zvjerski način ubile majku. Uz sastru i dva brata, Duško je kao siročić uspio da preživi glad, patnje i stradanja na putevima smrti kozarske djece.

Poslije rata školovao se u Bos. Gradiški i Zagrebu gdje danas živi i radi kao inženjer. Angažovan je i veoma aktivan u društvenom životu, a posebno u radu Sekcije boraca i građana sa Kozare i djece bivših logoraša koji žive u ovom gradu.

Svu sačuvanu dokumentaciju o stradanju i spašavanju kozarske djece u Zagrebu 1942. godine strpljivo i uporno je godinama istraživao, a uz to zapisivao i ispovjesti svjedoka, i sve to poklonio Nacionalnom parku »Kozara«. Plod tog nje govog rada je i ova knjiga u kojoj nedužna dje ca, stradalnici i mrtvi, živima oči otvaraju.

20. Duško Tomić stan je pretvorio u »arhiv« dokumentacije o onoj generaciji djece sa Kozare kojoj je rat i fašizam oduzeo pravo na igru, sreću, djetinjstvo i život.

Sadržaj:

Arhiva smrti	11
Hoću kući	17
Heroj i kozarska djeca	25
Smrti nedorastao	31
Novi tragovi	37
Marko otišao - Antun se vratio	41
Pokopavao sam i kozarsku djecu	47
Sine, grdne rane moje	57
Aljinovićeva spoznaja	65
Dobre tete	71
Istina u javnost	77
Moji Novakovići	83
Svjedočenje profesora Šafarića	89
Dragičin povratak	95
Evidencija smrti	99
Između spiskova mrtvih i živih	101
Mjesta gdje su djeca sa Kozare umirala u Zagrebu 1942. godine	107
Starosna struktura umrle djece	108
Gradska bolnica za zarazne bolesti Zagreb	111
Dječje prihvatilište »Josipovac« Zagreb	147
Zavod za odgoj gluhonijeme djece Zagreb	181
Dječje prihvatilište Dom hrvatskih učiteljica Zagreb	191
Dječja klinika Zagreb	195

Zakladna bolnica »Rebro« Zagreb	199
Bolnica »Sestara milosrdnica« Zagreb	200
Zubna klinika Zagreb	200
Klinika za uho, grlo i nos Zagreb	201
TBC odjel Državne bolnice Zagreb	201
Djeca umrla u transportu - Raskužna postaja Zagreb	201
Djeca umrla kod usvojitelja u Zagrebu	202
Bilješka o piscu	204

vlasnik: Dušan Bastašić
www.bastasic.com.

**Ustaj, čoveče,
da budeš visok,
viši od zvezda!
Da srca ljudska budu za ptice
ljubavi
gnezda.**

**Još žar se nade u tebi vidi,
ustaj!
Da imena tvog se
budućnost
ne zastidi.**

Đorđe Radišić

*Papir za štampanje ove knjige poklonila
Fabrika celuloze i papira*

C E L P A K

Prijedor